

Suomen Ekumeeninen Neuvosto
Ekumeniska Rådet i Finland

Vuosikertomus

2022

Årsberättelse

Suomen Ekumeenisen Neuvoston julkaisu CXIX
Ekumeniska Rådets i Finland publikationer
Copyright ©Suomen Ekumeeninen Neuvosto
ISBN: 978-952-9529-83-4
ISSN 2670-2665 (verkkojulkaisu)
Graafinen suunnittelu ja taitto: Suvi-Tuulia Vaara
Helsinki 2023
www.ekumenia.fi

Sisälllys Innehåll

4	1 Tiivistetty toimintakertomus
4	1.1 Strategia 2022-2024
5	1.2 Suomen Ekumeeninen Neuvosto
5	1.3 Toiminnan yleinen tavoite ja osa-alueet
5	1.4 Jäsenkunta
6	1.5 Tiivistetty toimintakertomus ja toimintavuoden kuvaus
9	2 Toiminnan yksityiskohtaisempi kuvaus
9	2.1 Spiritualiteetti ja opilliset kysymykset
12	2.2 Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset
15	2.3 Ekumeeninen vastuuviikko 2022 - Kohtuullisuus
15	2.4 Kristillinen kasvatus
17	2.5 Yhteinen todistus ja uskontodialogi
18	2.6 Julkaisutoiminta ja viestintä
20	3 Verkostoyhteistyö
20	3.1 Globaalit verkostot
21	3.2 Eurooppalaiset yhteydet
22	3.3 Pohjoismaiset ja Baltian alueen yhteydet
23	3.4 Kotimaiset verkostot
25	4 Ekumeeniset huomionsoitukset
26	5 Hallinto ja talous
26	5.1 Yleiskokoukset
27	5.3 Jaostot ja työryhmät
27	5.5 Talous
28	1 Komprimerad verksamhetsberättelse
28	1.1 Strategi 2022-2024
29	1.2 Ekumeniska Rådet i Finland
29	1.3 Verksamhetens allmänna mål och delområden
29	1.4 Medlemskåren
30	1.5 Kortfattad verksamhetsberättelse och en beskrivning av verksamhetsåret
33	2 En mer detaljerad beskrivning av verksamheten
33	2.1 Spiritualitet och lärofrågor
40	2.4 Kristen fostran
44	3 Nätverkssamarbete
44	3.1 Globala nätverk
45	3.2 Kontakter i Europa
46	3.3 Nordiska och baltiska kontakter
47	3.4 Inhemskas nätverk
49	4 Ekumeniska utmärkelser
50	5 Förvaltning och ekonomi
50	5.1 Vår- och höstmöte
51	5.2 Styrelsen
51	5.4 Personal
51	5.5 Ekonomi
54	Liitteet / Bilagor
63	SEN:n edustajat työryhmissä /ERF:s representanter i arbetsgrupper
63	Jäsenkunnan edustajat /Av medlemskretsen utsedda representanter
68	Hallitus / Styrelse 2022-2024
68	Kuvatestit

1 Tiivistetty toimintakertomus

1.1 Strategia 2022-2024

Visio

Kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä - että he kaikki olisivat yhtä.

Missio

Toteutamme Jeesuksen rukousta ”että he kaikki olisivat yhtä.” (Joh. 17:21)

- Rakennamme ja tuemme kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen välistä ykseyttä.
- Vahvistamme kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen ääntä yhteiskunnassa.
- Kuulumme maailmanlaajuiseen ekumeeniseen liikkeeseen, joka edistää pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä ja käy dialogia muiden uskontojen kanssa.

Toimintaamme ohjaa kaksi periaatetta

Kristillinen todistus rakkautena ja kristittyjen yhteytenä. Yhteinen työskentely luomakunnan ja ihmisarvon puolesta.

Arvot

Neuvoston arvot nousevat evankeliumista ja vaikuttavat ajatuksissa, sanoissa ja teoissa. Nämä arvot ohjaavat Neuvoston päätöksentekoa.

Ajatukset: Ihmisarvon kunnioitus, erilaisuuden hyväksyminen, luottamus ja rehellisyys, luomakunnan pyhyys.

Sanat: Läpinäkyvyys, avoin kommunikointi, hyvän puhumisen kulttuuri.

Teot: Yhteistyö, kunnioittaminen, arvostaminen, kuunteleminen.

Strategiset painopisteet

2022 Paikallisekumenia ja kestävä tulevaisuus

1.2 Suomen Ekumeeninen Neuvosto

Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN) on sääntöjensä mukaan niiden Suomessa toimivien kirkkojen, kristillisten yhteisöjen ja seurakuntien yhteistyöelin, jotka on hyväksytty sen jäseniksi sillä perusteella, että ne tunnustavat Herran Jeesuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumusta yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Neuvoston tarkoitus on kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen yhteistyöelimen

- edistää pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä

- vahvistaa kristittyjen yhteyttä, palvelua ja todistusta Suomessa

- vahvistaa kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen ääntä yhteiskunnassa

- toimia kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kohtaamispaikkana.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi neuvosto

- kutsuu kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä ja niiden jäseniä yhteiseen rukoukseen ja keskinäiseen vuorovaikutukseen

- keskustelee ajankohtaisista ekumeenisista kysymyksistä, - järjestää neuvotteluja, seminaareja ja konferensseja tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötä kristillisen etiikan pohjalta

- voi perustaa jaostoja, joihin jäsenet, tarkkailijat ja kumppanuusjärjestöt nimeävät edustajia ja muita asiantuntijoita

- voi perustaa työryhmiä, joihin hallitus kutsuu harkintansa mukaan jäsenten, tarkkailijoiden ja kumppanuusjärjestöjen edustajia sekä muita asiantuntijoita

- harjoittaa julkaisutoimintaa

- pitää yhteyttä jäsenkuntaansa sekä ekumeenisiin järjestöihin Suomessa ja ulkomailla

1.3 Toiminnan yleinen tavoite ja osa-alueet

SEN on sekä keskustelufoorumi, toimeenpaneva järjestö että asiantuntijaelin. Neuvoston olemassaolo on sinänsä merkki jäsenkirkkojen ja -yhteisöjen pyrkimyksistä ykseyteen ja yhteiseen todistukseen.

SEN palvelee jäsenenä ja tarkkailijoina olevia kirkkoja, kumppanuusjärjestöjään ja muita tahoja ekumenian asiantuntijaorganisaationa. Sen toiminnan kautta ekumenia ja kirkkojen ykseyden vahvistaminen tulevat näkyväksi yhteisenä todistuksena ja palveluna yhteiskunnan heikompiosaisten puolesta. Toiminnan

tavoitteena on, että kirkot ja kristilliset yhteisöt tukisivat entistä enemmän toisiaan sekä pyrkimyksissään kristittyjen ykseyteen, että yhteisen äänen vahvistamisessa yhteiskunnassa.

Neuvoston toimintaa ohjaavat kaksi peruseriaa: kristillinen todistus rakkautena ja kristittyjen yhteytenä sekä yhteinen työskentely luomakunnan ja ihmisarvon puolesta. Nämä vaikuttavat toiminnan eri osa-alueisiin:

- Spiritualiteetti ja opilliset kysymykset

- Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset

- Kristillinen kasvatus

- Yhteinen todistus ja uskontodialogi

SEN harjoittaa myös tiedotus- ja julkaisutoimintaa ja jakaa vuosittain ekumeenisia huomionosoituksia.

SEN toimii jäsenkuntansa foorumina ekumeenisissa verkostoissa.

1.4 Jäsenkunta

Jäsenkirkot / Medlemskyrkor

Neuvoston varsinaisiksi jäseniksi voidaan hyväksyä Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen ortodoksinen kirkko sekä ne Suomessa rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat, yhdistykset ja säätiöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Suomen ortodoksinen kirkko

Suomen Vapaakirkko

Katolinen kirkko Suomessa

Finlands svenska baptistsamfund

Finlands svenska metodistkyrka

Suomen Metodistikirkko

Suomen Pelastusarmeija

Missionskyrkan i Finland

The Anglican Church in Finland

International Evangelical Church in Finland

Tarkkailijat / Observatörer

Neuvoston tarkkailijoiksi voidaan hyväksyä Suomessa rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat, yhdistykset ja säätiöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Suomen Adventtikirkko
Suomen Baptistikirkko
Suomen Helluntaikirkko
Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit
Finlands Svenska Pingstmission

Kumppanuusjärjestöt / Partnerorganisationer

Neuvoston kumppanuusjärjestöiksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kristittyjen yhteyttä edistävät rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Filantropia
Filoksenia
Helsingin Diakonissalaitos
Herättäjä-Yhdistys
Hiljaisuuden ystävät
Kansan Raamattuseura
Kirkon Alat
Kirkon Ulkomaanapu
Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS
Medialähetys Sanansaattajat SANSA
Lasten ja nuorten keskus
OCM- Suomen Konstantinus Yhdistys
Opiskelijoiden Lähetysliitto
Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
Sinapinsiemen
Sininauhaliitto
Suomen Caritas
Suomen kristillinen rauhanliike
Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Suomen Lähetysseura
Suomen Merimieskirkko
Suomen NNKY-liitto
Suomen NMKY:n liitto
Suomen Pipliaseura
Suomen World Vision
Temppeleiherrain Ritarikunta
Tuomasyhteisö

1.5 Tiivistetty toimintakertomus ja toimintavuoden kuvaus

Vuosi 2022 oli myllerrysten, epävarmuuden sekä kriisien aikaa. Moni meistä toivoi, että koronapandemia selätettäisiin ja vuosi 2022 saisi olla normaalia toimintaa sekä kirkkoissa, seurakunnissa että yhteiskunnassamme. Toisin kävi. Epävarmuus koronatilanteesta on vaikuttanut SEN:n ja sen jäsenten toimintaan.

Tammikuussa 2022 tuli uusi koronaepidemia-aalto, mikä vaikutti myös Suomen Ekumeenisen Neuvoston työhön. Osa tapahtumista jouduttiin muuttamaan

etätapahtumiksi, osa tapahtumista siirrettiin myöhemmin pidettäviksi tai seuraavalle vuodelle. Syksyn 2022 suunnitellut koulutukset ja seminaarit on kuitenkin pystytty pitämään suunnitellusti.

Tilanne on vaihdellut paljon eri seurakuntien ja kristillisten järjestöjen välillä. Tapahtumat on jouduttu siirtämään etätapahtumiksi tai kevään 2022 tapahtumat siirrettiin syksylle. Seurakunnissa toivottiin, että ihmiset löytäisivät takaisin jumalanpalveluksiin ja eri tapahtumiin, mutta tietty varovaisuus on jatkunut. Tämä on vaikuttanut sekä jumalanpalvelusosallistujien määrään ja sitä kautta väheneviin kolektituottoihin. Monet seurakunnat ovatkin jatkaneet jumalanpalvelusten striimaamista, vaikka jumalanpalveluksiin voikin osallistua normaalisti.

Koronapandemian lisäksi vuotta 2022 on merkittävästi varjostanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022. Venäjän hyökkäys on aiheuttanut suurimman pakolaisvirran Euroopassa sitten toisen maailmansodan. Noin kahdeksan miljoonaa ihmistä on paennut Ukrainasta, joista 4,8 miljoonaa on paennut Euroopan alueelle. Samaan aikaan turvapaikanhakijoiden määrä muualta on ollut merkittävässä nousussa. Tilapäisen suojelun hakemuksia on jätetty Suomessa 49 726, joista Ukrainan kansalaisia on 48 809 ja muiden maiden hakemuksia 919 (Maahanmuuttovirasto 6.2.2023). Suomen Ekumeenisen Neuvoston rauhanvetoomus julkaistiin sodan kynnyksellä 23.2.2022 (ks.liite). Suomessa kirkkojen yhteinen halu auttaa ukrainalaisia nousi yhteiseksi todistukseksi lähimmäisenrakkaudesta. Monet seurakunnat yli kirkkokuntarajojen auttoivat ukrainalaispakolaisia eri tavoin. Ekumeeninen diakonia on ollut vahvasti esillä eri paikkakunnilla ympäri Suomea. Suomen Ekumeenisen Neuvoston turvapaikkatyöryhmä on työskennellyt aktiivisesti tiedonvälityksen parissa, ja SEN on tiedottanut eri tapahtumista, joita on järjestetty eri paikkakunnilla. Suomessa järjestettiin rukoustapahtumia rauhan puolesta ja eri kirkkojen ja järjestöjen avustustoiminta ukrainalaispakolaisten hyväksi on ollut laaja-alaista.

Sota on vaikuttanut myös eurooppalaisten elämään. Kasvava inflaatio, energiakriisi, ruoan ja elinkustannusten nousu ovat kuitenkin vaarassa hillitä EU-maiden auttamishalua. Myös Suomessa on huomattu vapaaehtoisten uupumista auttamistyössä ja kipeästi tarvittaisiinkin lisää uusia vapaaehtoisia mm. ruokajakeluun sekä muuhun avustustyöhön esimerkiksi ekumeeniseen diakoniatyöhön pakolaisten auttamiseksi.

Vuonna 2022 otettiin käyttöön SEN:n visio ja strategia selkeyttämään Neuvoston työtä Toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 strategiset

painopisteet olivat paikallisekumenia ja kestävä tulevaisuus. Toimintasuunnitelma on jaettu aina kahteen painopisteeseen, jotka ovat hengellinen ja yhteiskunnallinen. Ne nivoutuvat toiminnassa yhteen. SEN:n toimintasuunnitelmaa ohjaavat kaksi periaatetta: kristillinen todistus rakkautena ja kristittyjen yhteytenä (paikallisekumenia) sekä yhteinen työskentely luomakunnan ja ihmisarvon puolesta (kestävä tulevaisuus). Visio toteutuu siten että kristityt rukoilevat yhdessä, todistavat yhdessä sekä palvelevat yhdessä.

Kristittyjen yhteinen rukous nousi tärkeäksi myös vuonna 2022. Vuoden aikana vietettiin kahta kansallista, ekumeenista rukouspäivää. Vuoden 2022 Kristittyjen ykseyden rukousviikon aineiston oli valmistellut Lähi-idän kirkkojen neuvosto ja vuoden teema oli ”Näimme hänen tähtensä nousevan ja tulimme kunnioittamaan häntä” (Matteus 2:2). Rukousviikkoa vietetään vuosittain 18.–25. tammikuuta. Rukousviikko oli hyvä mahdollisuus antaa tilaa Lähi-idästä tulleiden ihmisten tarinoille ja rukoilla erityisesti Lähi-idän puolesta. Pääsihteeri saarnasi rukousviikolla Asikkalan kirkossa pidetyssä ekumeenisessa jumalanpalveluksessa ja rukousviikon radiojumalanpalvelus järjestettiin Turussa paikallisen Pelastusarmeijan osaston kantaessa päävastuun järjestelyistä.

Vuoden 2022 aikana pääsihteeri vieraili 13 eri seurakunnassa kertomassa Suomen Ekumeenisen Neuvoston toiminnasta sekä saarnasi jumalanpalveluksissa eri puolella Suomea. Pääsihteeri tutustui Suomen ev.-lut. kirkon kirkolliskokouksen toimintaan, vieraili Suomen Helluntaikirkon kesäjuhliissa Isossa Kirjassa Keuruulla, osallistui Helsingin hiippakunnan synodaalikokouksen seminaariin syyskuussa Tempeliaukion kirkossa ja piti Borgå stiftin synodaalikokouksessa Turussa seminaarin aiheesta ”Frälsning i ekumenisk teologi” sekä tutustui Merimieskirkon toimintaan marraskuussa.

Vuoden aikana rukouspäivätyöryhmä työskenteli rukouspäiväjulistuksen tiimoilta, jonka tasavallan presidentti allekirjoitti. Julistuksen teemaksi tuli vuoden 2023 rukousviikon teema: ”Tehkää hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta” Jesajan kirjasta (Jesaja 1:17).

Toinen ekumeeninen rukouspäivä eli Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä on myös YK:n päivä. Rukouspäivää vietettiin Ekumeenisella vastuuviikolla teemalla Kohtuullisuus. Toisen rukouspäivän ja Vastuuviikon teemat olivat esillä useissa seurakunnissa, jolloin muistettiin erityisesti rauhan, oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden tarvetta eri puolilla maailmaa. Vastuuviikolla seurakunnat ja kristilliset järjestöt järjestivät erilaisia

Vastuuviikon tapahtumia, kuten jumalanpalveluksia, infotilaisuuksia, bibliodraamaohjausta, seminaareja sekä kahvilatapahtumia. Vastuuviikon teema oli myös esillä 24.10. YK:n päivän uskontojen yhteisillä rauhankävelyillä viidellä paikkakunnalla ympäri Suomea (Helsinki, Jyväskylä, Tampere, Turku ja Oulu). Helsingin rauhankävelyillä eri uskontojen edustajat kertoivat, mitä heidän uskonnolliset tekstinsä kertovat kohtuullisuudesta ja luonnon varjelemisesta. (ks. kohta 2.3. Ekumeeninen vastuuviikko).

Vuoden aikana kristittyjen yhteistä rukousta pidettiin esillä myös muun muassa jakamalla lokakuun Ekumeenisen lähetyspyhän materiaalia, Tulkoon sinun valtakuntasi -rukouskampanjan aineistoa ja valmistelussa oli myös suosituksia ekumeenisten rukoushetkien viettoon.

Yhteistä todistusta ja palvelusta on toteutettu seurakuntien välillä eri paikkakunnilla esimerkiksi ekumeenisen yhteisen diakonian ja auttamistyön kautta. Ukrainalaisten pakolaisten auttaminen on tiivistänyt myös kirkkojen yhteistyötä eri puolilla Suomea. Seurakunnat ovat jakaneet ruokaa, vaatteita, lahjakortteja sekä antaneet hengellistä ja henkistä tukea avuntarvitsijoille toteuttaen yhdessä lähimmäisenrakkautta.

SEN:n vuoden 2022 toimintasuunnitelmaan kuului myös olla kirkkojen ääni yhteiskunnassa. SEN:n henkilökunta on kertonut Suomen Ekumeenisen Neuvoston toiminnasta eduskunnan uskonto- ja omantuntoryhmälle, poliittisille päättäjille uskonto- ja katsomuskysymyksistä sekä pitänyt säännöllisesti yhteyttä Maahanmuuttovirastoon, Sisäministeriön maahanmuutto-osastoon sekä yhdenvertaisuusvaltuutettuun. SEN:n tehtäviin kuuluu myös koordinoita kirkkojen yhteisiä julkilausumia ja kannanottoja.

Kirkonjohtajien tapaamiset ovat olleet myös tärkeää yhteydenpitoa. Kirkonjohtajat pitivät Teams-etä tapaamisen 18.1. ja tapasivat Helsingissä Kirkon talossa 4.10. Molempia kokouksia johti SEN:n hallituksen puheenjohtaja, arkkkipiispa Tapio Luoma. Kirkonjohtajat vaihtoivat tietoa kirkkokuntiansa ajankohtaisista asioista ja tärkeäksi koettiin muun muassa kriisiviestintä viranomaisilta kirkkojen suuntaan ja uskonto- ja katsomusopetuksen kehityskulun seuraaminen. Pääsihteeri onkin lähettänyt kirkkojen yhteystiedot eri ministeriöihin, jotta viranomaisten kriisiviestintä toimisi jatkossa kirkkokuntien suuntaan. Kirkonjohtajien tapaamisessa on erityisesti puhuttanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan sekä ukrainalaisten pakolaisten tilanne. Kirkonjohtajat ovat vedonneet

rauhaan ja sovintoon tässä tilanteessa.

Neuvosto on työskennellyt aktiivisesti turvapaikanhakijoiden tilanteen helpottamiseksi. SEN:n turvapaikkakysymysten asiantuntijatyöryhmä on tavannut viranomaisia ja seurannut työkenttää erityisesti turvapaikanhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Kirkkokunnille tarjottiin yhteistyössä Maahanmuuttoviraston kanssa mahdollisuutta kouluttaa viraston henkilöstöä omasta opistaan ja sen erityispiirteistä opetusvideon ja kirjallisen materiaalin välityksellä. Työryhmä on nostanut esille epäkohtia, joita turvapaikanhakija kohtaa Suomessa.

Neuvoston taloudellinen tilanne oli ylijäämäinen vuonna 2021, ja tätä ylijäämää käytettiin vuonna 2022 kulujen kattamiseen. Helsingin ev.lut. seurakuntayhtymän myöntämä tuki 49 000 euroa helpotti myös SEN:n taloudellista tilannetta. Ylijäämä vuodelta 2021 korvasi Ekumeenisen rukousviikon odotettua pienemmät kolehtituotot. Seminaarien yhteydessä tehtiin yhteistyötä Step-opintokeskuksen kanssa. Helsingin seurakuntayhtymän myöntämästä avustuksesta puolet käytetään vuonna 2023, koska osa tapahtumista siirrettiin vuodelle 2023 koronapandemian takia. Toivottavaa olisi, että SEN:n pääsisi valtion tuen piiriin, kuten Ruotsin kristillinen neuvosto ja Norjan kristillinen neuvosto.

Suomen Evankelinen Allianssi (SEA), Suomen Lähetysneuvosto (SLN) ja Suomen Ekumeeninen Neuvosto pitivät yhteistapaamisia. SEA:n hallituksen puheenjohtaja Kirsi Rothfors, SLN hallituksen

puheenjohtaja Timo Keskitalo ja SEN:n pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken suunnittelivat yhteistä tapahtumaa, joka pidetään Tempeli-aukion kirkossa Helsingissä 29.4.2023 liittyen Uskonnonvapaus 100 vuotta -merkkivuoteen.

Jaostokauden kolmantena toimintavuonna jaostot ovat pitäneet suurimman osan kokouksistaan etäyhteyksillä ja järjestäneet webinaareja ja seminaareja. SEN:ssa toimivat kasvatusasioiden jaosto, nuorisajaosto, paikallisekumenian jaosto, sektionen för finlandssvensk ekumenik, teologisen ja opillisen keskustelun jaosto, yhdenvertaisuusjaosto ja yhteiskunnallisten kysymysten jaosto.

Organisaatiotasolla Neuvosto piti kaksi yleiskokousta. Kevätkokous pidettiin Kauniaisissa 21.3. ja syyskokous pidettiin Kokkolassa 31.10, molemmat hybridimuodossa. Vuonna 2022 alkoi uusi kolmivuotinen hallituskausi, joka on arkkipiispa Tapio Luoman toinen kausi hallituksen puheenjohtajana. Hallitus kokoontui viisi kertaa vuoden aikana. Hallitus otti käyttöön uuden työjärjestyksen ja vaikuttamistyön suuntaviivoja kartoittavan asiakirjan, joilla pyritään sujuvoittamaan yhteistyötä ja lisäämään läpinäkyvyyttä Neuvoston päätöksenteossa.

Henkilöstössä ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2022 aikana.

2 Toiminnan yksityiskohtaisempi kuvaus

2.1 Spiritualiteetti ja opilliset kysymykset

Suomen Ekumeenisen Neuvoston toiminnan keskiössä on ekumeeninen spiritualiteetti, joka nousee yhteisestä uskosta Kolmiyhteiseen Jumalaan. Ykseys on pohja opilliselle työskentelylle ja monenkeskisille neuvotteluille. Ekumeeninen spiritualiteetti ja yhteinen rukous näkyvät erityisesti kahden ekumeenisen rukouspäivän tapahtumissa.

Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko 18.–25.1.

Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order -komissio ja katolisen kirkon kristittyjen ykseyden edistämisen neuvosto julkaisivat Kristittyjen ykseyden ekumeenisen rukousviikon aineiston ja ekumeenisen rukouspalveluksen kaavan. Vuoden 2022 rukousviikon aineiston oli valmistellut Lähi-idän kirkkojen neuvosto, ja vuoden teema kuului suomeksi Näimme hänen

tähtensä nousevan ja tulimme kunnioittamaan häntä. (Matteus 2:2). Monet idän kristityt juhlivat edelleen joulua suurempana juhlanä vanhempaa loppiaista, jolloin Jumalan pelastus paljastettiin kansakunnille Betlehemissä ja Jordanilla. Rukousviikko oli hyvä mahdollisuus seurakunnissa antaa tilaa oman alueelle Lähi-idästä tulleiden ihmisten tarinoille ja rukoilla erityisesti Lähi-idän puolesta. Rukousviikon aineiston suomensi TT Mika K T Pajunen ja ruotsinkielinen aineisto saatiin Ruotsin kristilliseltä neuvostolta.

Rukousviikon radiojumalanpalvelusta vietettiin sunnuntaina 23.1. Pelastusarmeijan Turun osaston tiloissa. Puhujina olivat kirkkoherra Ion Durac (ort.) ja pastori Pekka Havupalo (hell.) Kanttorina toimi Lauri Rautiainen ja musiikista vastasi lauluryhmä LapaSet. Pääsihteeri saarnasi Asikkalan kirkossa pidetyssä ekumeenisessa jumalanpalveluksessa 23.1.

Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä

YK:n päivää ja Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivää vietettiin Ekumeenisella vastuuviikolla 24.10. Sunnuntaina 23.10. vietettiin kolme mediapainotteista ekumeenista Vastuuviikon jumalanpalvelusta. Vastuuviikon radiojumalanpalvelus lähetettiin Yle Ykkösessä Helsingin metodistikirkosta Helsingin ekumeenisen toimikunnan toimittamana sunnuntaina 23.10. Samana päivänä lähetettiin myös Vastuuviikon ruotsinkielinen ekumeeninen tv-jumalanpalvelus ja radiojumalanpalvelus Svenska Ylen toimesta Yle Fem Yle Vega -kanavilla.

Rukouspäiväjulistus

Tasavallan presidentin hyväksymä ja allekirjoittama rukouspäiväjulistus luettiin seurakunnissa kristittyjen ykseyden rukouspäivänä 18.1. tai sitä lähimpänä sunnuntaina. SEN:n hallituksen asettama rukouspäivätyöryhmä valmisteli vuoden 2023 rukouspäiväjulistuksen ja valitsi rukouspäivien raamatunlukukohdat. Tasavallan presidentti hyväksyi hallituksen esittämän tekstin ja allekirjoitti julistuksen vuodelle 2023. Tämän julistuksen otsikko oli Tehkää hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta” Jesajan kirjasta (Jesaja 1:17). Rukouspäivätyöryhmään kuuluivat pääsihteerin lisäksi Taina Manninen (ev.-lut.), Veli Loponen (met.), Robert Lemberg (ev.-lut.) ja Mikael Sundqvist (ort.). Rukouspäiväjulistus 2023 ks. liite.

Luomakunnan aika 1.9.–4.10.

SEN:n julkaisi aineistoa Luomakunnan ajan ekumeenista viettoa varten. Kyseessä on kansainvälinen ekumeeninen suositus kirkkojen rukouspäivästä luomakunnan ja sen varjelemisen puolesta. Syyskuun ensimmäisen päivän merkitys vahvistui, kun paavi Franciscus asetti sen vuonna 2015 rukouspäiväksi myös katolisessa kirkossa ortodoksisen esikuvan mukaan. Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Demetrios I oli julistanut vuonna 1989 itäisen kirkkovuoden alun eli indiktion päivän 1.9. rukouspäiväksi luomakunnan puolesta. Ehdotus Euroopan kirkkoille viettää luomakunnan aikaa tehtiin Kolmannessa Euroopan Ekumeenisessa Yleiskokouksessa (EEA3) Sibulissa Romaniassa vuonna 2007. Seuraavana vuonna KMN:n keskuskomitea kutsui kirkkoja viettämään luomakunnan aikaa rukouksiin ja teoin luomakunnan päivän (1.9.) ja läntisen kirkkovuoden Franciscus Assisilaisen muistopäivän (4.10.) välisenä ajanjaksona. Joka vuosi Luomakunnan ajan oppaan toimittava ekumeeninen ohjausryhmä valitsee teeman Luomakunnan ajalle. Vuoden 2022

teema oli Kuunnelkaa luomakunnan ääntä! Aineistossa tuotiin esiin, sitä miten monien ääni vaiennetaan julkisessa ilmastomuutokseen ja luonnonsuojelun etiikkaan liittyvässä keskustelussa. Vuoden rukousmateriaalit suomensi tuomasoppi Kati Pirttima.

Ekumeeninen aamurukous

Viikoittaista ekumeenista aamurukousta on vietetty vuodesta 2008 Dominikaanien Studium Catholicum -keskuksen kappelissa Helsingin keskustassa. Aamurukous toimitetaan vuoroviikoin eri perinteiden mukaan ja siihen kuuluu toisen perinteen edustajan pitämä puheenvuoro päivän lukukappaleesta. Aamurukous tarjoaa Neuvostolle hyvän mahdollisuuden viljellä kansallisen ja kansainvälisen työnsä ohessa konkreettista sidettä paikalliseen ekumeniaan ja ekumeeniseen rukoukseen. Ekumeenisiä rukoushetkiä vietetään säännöllisesti myös muualla Suomessa.

Kristittyjen yhteinen lähetyspyhä

Kristittyjen yhteistä ekumeenista lähetyspyhää vietetään vuosittain lokakuun toisena viikonvaihteena. Tänä vuonna lähetyspyhän ajankohta oli 8.–9.10. Lähetyspyhää on vietetty vuodesta 1999 alkaen. Tämän vuoden teema oli Kristityn vapaus. Lähetyspyhä kehottaa rukoilemaan yhteisen lähetystehtävän puolesta. Lähetystyö on koko Kristuksen kirkon yhteinen tehtävä yli kirkkokuntarajojen. Lähetyspyhän aineisto muodostui kirjoituksista, jotka eri kirkkoja edustavat kirjoittajat laativat. Lähetyspyhä on SEN:n, Suomen lähetysneuvoston (SLN) ja Suomen vapaakristillisen neuvoston (SVKN) yhteinen hanke, ja työryhmässä SEN:a edustivat kanttori Kirsi-Maria Susuna (ort.) ja isä Nguyen Tri (kat.). Aineisto julkaistiin järjestöjen verkkosivuilla ja siitä tiedotettiin uutiskirjeissä. Pyhänä järjestettiin jo toista kertaa yhteinen rukoustapahtuma verkossa, jossa rukoiltiin lähetystyön puolesta.

Tulkoon sinun valtakuntasi (Thy Kingdom Come) - ekumeeninen rukouskampanja helatorstaista helluntaihin

Maaailmanlaajuinen Tulkoon sinun valtakuntasi -rukousliike alkoi 2016 Canterburyn arkkipiispan ja Yorkin arkkipiispan Englannin kirkolle esittämästä rukouskutsusta ja kansainvälisesti sitä koordinoi Canterburyn arkkipiispan kanslia. Kirkkoja ja seurakuntia kutsuttiin osallistumaan kansainväliseen kampanjaan omalla tavallaan, ja rukoilemaan omia perinteitään kunnioittaen. Suomessa kampanja alkoi helatorstaina Agricolan kirkossa Helsingissä viettävästä

rukoushetkestä ja päättyi helluntaina vietettyyn Tuomasmessuun. Järjestäjinä Suomessa ovat Kansan Raamattuseura, Hengen uudistus kirkossamme, Hiljaisuuden Ystävät, Tuomasyhteisö, Suomen Anglikaaninen kirkko ja Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken osallistui myös videolla kertoen rukouksen merkityksestä ja kampanja-aineistoa pidettiin esillä SEN:n kanavissa.

Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto

Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa (11.2., 24.3., 4.5., 17.10., 13.12.). Kokoukset järjestettiin etäkokouksina Zoomin välityksellä, maaliskuun ja lokakuun kokoukset pidettiin hybridikokouksina Kirkon talolla (Eteläranta 9) ja Zoomissa.

Puheenjohtajana vuonna 2022 jatkoi Tuomas Mäkipää (angl.), varapuheenjohtajana Jyri Komulainen (ev.-lut.) ja sihteerinä Tapio Leinonen (ev.-lut.).

Jaoston ensimmäisessä kokouksessa laadittiin uusi määritelmä jaoston tehtävänkuvasta, jonka SEN:n yleiskokous hyväksyi. Kahdessa seuraavassa kokouksessa suunniteltiin jaoston kevätseminaaria. Seminaaria varten koottiin myös työryhmä, jonka jäseninä toimivat Tuomas Mäkipää, Tapio Leinonen, Jari Portaankorva, Heikki Repo ja Karoliina Maria Schauman. Työryhmä kokoontui Zoomin välityksellä 9.3. Alkuperäinen seminaarisuunnitelma koski jumalanpalveluselämää pandemia-aikana, mutta Ukrainan sodan vuoksi jaosto päätti keskittyä oikeutetun sodan teemaan.

Jaosto järjesti 24.5. klo 16–18 kevätseminarin Kallion seurakunnan seurakuntasalissa otsikolla ”Oman rauhani minä annan teille. Kristityt sodan melskeessä.” Seminaarissa käsiteltiin oikeutetun sodan ja pasifismin teemoja. Alustajina toimivat dosentti Elina Kahla, dosentti Niko Huttunen ja Jan Edström. Jaoston puheenjohtaja Tuomas Mäkipää piti avauspuheenvuoron. Helsingin seurakuntayhtymän henkilökunta striimasi tilaisuuden verkon kautta katsottavaksi. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Step-opintokeskuksen kanssa.

Syyskauden kokouksissa keskusteltiin jaoston kesken kestävästä kehityksestä ja taloudesta sekä avioliittokeskustelusta jaostolaisten yhteisöissä.

Paikallisekumenian jaosto

Paikallisekumenian jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenkunnalle sekä eri kirkoissa ja yhteisöissä toimiville kristityille mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen paikallisen ekumenian edistämiseksi. Vuonna 2022 jaoston 21 jäsenen kautta mukana työskentelyssä oli 14 kristillistä yhteisöä ja SEN:n

kumppanuusjärjestöä. Jaoston puheenjohtajana toimi pastori Jukka Hiltunen (met.), varapuheenjohtajina pastori Merja Lampila (ev.-lut.) ja majuri Toni Penttinen (Pelastusarmeija) sekä sihteerinä pastori Hanna Lehto (ev.-lut.).

Jaosto piti vuoden aikana kolme kokousta, 7.2. Teams-yhteydellä, 16.5. Seinäjoella hybridikokouksena ja 9.12. Helsingissä. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia ekumeenisia kysymyksiä ja paikallisekumeenista toimintaa eri puolilla maataamme. Keskeisesti olivat esillä Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko, Ekumeeninen vastuuviikko sekä paikallisekumeenisen foorumin suunnittelu. Jaosto jatkoi Paikallisekumenian ideapankin ja paikallisekumeenisten toimikuntien yhteystietojen päivittämistä.

Jaoston toiminnan näkyvin muoto, Paikallisekumeeninen foorumi (Pafo), järjestettiin Kuopiossa 14.10.2022. Paikallisekumeeninen foorumi kokosi ekumeniasta kiinnostuneen seurakuntaväen Kuopioon. Päivän aikana vaihdettiin kuulumisia kristittyjen yhteisestä toiminnasta seurakunnista eri puolilta Suomea ja seminaariosuudessa keskityttiin Ekumeenisen vastuuviikon Kohtuullisuus-teemaan. (ks. tarkemmin 3.4 Kotimaiset yhteydet)

Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Syftet med sektionen är att främja ekumenik på svenska inom Ekumeniska Rådet. Målsättningen är att synliggöra det ekumeniska arbetet på svenska och hjälpa Ekumeniska Rådet att vara en levande tvåspråkig organisation. Sektionen fortsatte under året sitt arbete för finlandssvensk ekumenik. Sara Torvalds verkade som sektionens ordförande. Sekreteraruppgifterna har roterat mellan de närvarande på respektive möte. Under året hölls fem (5) sektionsmöten. Vid mötena delades aktuell information från de olika samfundet och kyrkorna. På våren ordnades ett seminarium för journalister med temat Begrip religion – journalistik om kyrkor den 10 maj vid Luckan i Helsingfors. Medverkande i panelen var Jonas Jungar (YLE), Hilka Olkinuora och Kenneth Grönroos. Som moderator fungerade Jan-Erik Andelin. Seminariet ordnades tillsammans med Finlands svenska publicistförbund. På hösten ordnades ett webinarium om andligt våld den 12 oktober. Det ingick i den serie som Ekumeniska Rådet ordnade kring temat. Medverkande var forskaren Maria Björkmark och journalisten Thorleif Johansson. Sektionens Facebookgrupp ”Kristen i Finland” ([facebook.com/groups/kristenifinland](https://www.facebook.com/groups/kristenifinland)) hade c. 200 medlemmar i slutet av året.

Vapaakristillinen työryhmä

Suomen Vapaakristillisen Neuvosto ry, Frikyrklig Samverkan r.f ja Suomen Ekumeenisen Neuvoston yhteistyöryhmän kokoontui 5.4. Vapaakristillinen työryhmä pohti ekumenian merkitystä vapaakristillisille kirkkoille. Käytännön ekumenia ja yhteistyö sekä kirkkojen välinen yhdenvertaisuus olivat keskustelujen keskiössä. Tätä yhdenvertaisuutta haluttiin lisätä ja viedä eteenpäin Neuvostossa. Kokoukseen osallistuivat toiminnanjohtaja Esko Matikainen (SVKN, Helluntaikirkko), kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen (SVKN, Vapaakirkko), kirkkokunnanjohtaja Jari Portaankorva (SVKN, bapt.) ja Peter Sjöblom (samfundsledare, FS ordförande, FSB).

2.2 Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset

Eettisten ja yhteiskunnallisten kysymysten alueeseen kuuluu toiminta, joka nousee kristillisestä uskosta ja korostaa ihmisen ja luomakunnan arvoa Jumalan rakkauden kohteina sekä peilaa niitä yhteiskuntaan ja sen toimintaan. Kuluneen vuoden yksi strategisista painopisteistä oli kestävä tulevaisuus, joka näkyi toiminnassa monella tavalla. Työn luonne on SEN:ssä vaikuttamistoimintaa, konsultaatioita, koulutusta ja seminaareja ekumeenisessa hengessä. Tähän osa-alueeseen kuuluvat Ekumeeninen vastuuviikko, ekumeenisen turvapaikanhakijatyötä tekevien työryhmä, yhdenvertaisuusjaoston ja yhteiskunnallisten kysymysten jaoston työskentely, samoin kuin yksittäiset koulutukset, neuvottelut ja seminaarit.

Ekumeeninen turvapaikanhakijatyötä tekevien asiantuntijatyöryhmä

Ekumeeninen turvapaikanhakijatyötä tekevien asiantuntijatyöryhmä on hallituksen asettama työryhmä, jonka kokoonpano vaihtelee pienemmästä ekumeenisesta työryhmästä laajempaan asiantuntijaverkostoon. Työryhmä kutsuu verkoston jäseniä yhteistyöhön tarvittaessa. Työryhmän tavoite on sekä vahvistaa kirkkojen yhteistyötä, että tavoitteellisesti toimia yhdessä turvapaikanhakijoiden ihmisoikeuksien ja ihmisarvon tunnistamiseksi yhteiskunnassa. Työryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Työryhmän puheenjohtajana toimi pääsihteeri ja viestintä- ja toimintakoordinaattori toimi sen sihteerinä. Turvapaikkatyöryhmä on myös pitänyt aktiivisesti yhteyttä eri viranomaisiin ja tarjonnut asiantuntijuutta turvapaikka- ja maahanmuuttokysymyksissä. Erityisiksi teemoiksi työryhmässä vuonna 2022 nousivat Ukrainan pakolaisten auttamiseen liittyvät

asiat, eri maista saapuneiden turvapaikanhakijoiden yhdenvertainen kohtelu suomalaisessa turvapaikkajärjestelmässä ja uskonnonvapaus vastaanottokeskuksissa. Työryhmään tietoon tuli, että käytännöt seurakuntien mahdollisuuksista tiedottaa toiminnastaan vastaanottokeskuksissa vaihtelevat keskuskohtaisesti eri puolilla Suomea. Kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) 8 §:n mukaan vastaanoton ja auttamisjärjestelmän käytännön toiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta kuuluvat Maahanmuuttovirastolle. Maahanmuuttovirasto ohjeistaa vastaanottokeskuksia uskonnon harjoittamiseen liittyvissä kysymyksissä. SEN:n työryhmä tiedotti epäkohdista Maahanmuuttovirastoa, vastaanottokeskuksia ja sekä koordinoi ortodoksisen kirkon arkkipiispa Leon aloitteesta laaditun suomalaisten kirkonjohtajien vetoamuksen vastaanottokeskusten asukkaiden uskonnonvapauden toteutumiseksi. Vetoamus julkaistiin suomalaisen uskonnonvapauslain 100-vuotisjuhlan alussa 3. tammikuuta 2023. Työryhmän viranomaistapaamisia:

Työryhmä tapasi yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenmanin etäkokouksessa 14.8., jossa käsiteltiin turvapaikanhakijoiden eriarvoisuutta ja yhdenvertaisuutta, perheidenyhdistämissä liittyviä tulorajoja ja uskonnonvapautta vastaanottokeskuksissa.

Työryhmä tapasi sisäministeriön maahanmuutto-osaston työntekijöitä etänä 23.8. Tapaamiseen osallistuivat Haminan piispa Sergei (ort.), Teemu Toivonen (ort.), Ulla Siirto(lut.), Juha Meriläinen(lut.), Minna-Sisko Mäkinen(lut.), Larissa Franz-Koivisto (kat.), Timo Keskitalo (lut.), Pirjo Raunio (hel.), Mayvor Wärn-Rancken (SEN) ja Suvi-Tuulia Vaara (SEN). Tapaamisessa pidettiin seuraavat alustukset: valtiovallan ja uskonnollisten yhteisöjen yhteistyö maahanmuuttoasioissa (Larissa Franz-Koivisto); turvapaikanhakijoiden eriarvoinen kohtelu ja pitkään Suomessa olleiden turvapaikanhakijoiden tilanne: oleskelupa, koulutus, työlupa, ja vainottujen ihmisryhmien oleskelulupien turvaaminen (Pirjo Raunio); Ukrainalaisten pakolaisten tilanne Suomen ortodoksisen kirkon näkökulmasta (piispa Sergei) ja paperittomien tilanne ja ratkaisumallit (Ulla Siirto).

Työryhmä tapasi marraskuussa Maahanmuuttoviraston uskontovastaavan pestissä hiljattain aloittaneen erityisylitarkastaja Miia Tunturin ja koulutussuunnittelija Krista Kylmäkosken. Tapaamisessa esiteltiin työryhmän toimintaa.

Yhdenvertaisuusjaosto

Yhdenvertaisuusjaoston tehtävä on nostaa esiin ja keskustella suomalaisessa yhteiskunnassa olevista ja erityisesti kirkkoja koskettavista yhdenvertaisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Jaosto kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa, sen puheenjohtajan toimi Saija Kainulainen ja sihteerinä Sanna Haapasalo. Keväällä oikeusministeriön pyynnöstä Suomen Ekumeeninen Neuvosto antoi lausunnon koskien yhdenvertaisuuslain osittaisuudistusta ja siihen liittyviä mietintöjä.

Yhdenvertaisuusjaosto laati lausunnon.

Jaoston puheenjohtaja osallistui 8.3. Kansainvälisen naistenpäivän ekumeeniseen paneelikeskusteluun Kun värillä on väliä – syrjintä kristillisissä yhteisöissä. Keskusteluun pyydettiin erityisesti tuomaan esille anglikaaninen Breathing Life -dokumentti. Rasismin olemassaolo on tiedostettava ja siihen on puututtava, ei vain sanoin vaan myös teoin. Tilaisuuden järjestivät Suomen Ekumeeninen Neuvosto, Helsingin tuomiokirkkoseurakunta ja Kirkkohallitus (Suomen ev.-lut. kirkko).

15. maaliskuuta asunnottomuuden asiantuntija Vlada Petrovskaja Vailla vakinaista asuntoa ry:stä oli jaoston vieraana. 6. huhtikuuta jaoston puheenjohtaja osallistui tilaisuuteen, jossa EU:n antisemitismien torjunnan koordinaattori Katharina von Schnurbein oli Suomeen Holokaustin uhrien muisto ry:n kutsumana tapaamassa erityisesti kirkkojen ja kansalaisvaikuttajien edustajia. Schnurbein kertoi EU-komission 2021 julkistamasta strategiasta antisemitismien torjumiseksi. Antisemitismistä on puhuttava, sen olemassaolo on tiedostettava ja sen historiaa on muistettava opettaa. Euroopassa antisemitismi on valitettavasti kasvanut huomattavassa määrin juuri koronapandemian aikana. Esimerkiksi turvatoimia synagogiin on jouduttu tiukentamaan myös Suomessa. 16. toukokuuta vammaisten henkilöiden asiantuntija Jukka Sariola oli jaoston vieraana. 24. lokakuuta Yhdenvertaisuusjaosto toteutti nuorisajaoston kanssa yhteisesti nuorille tapahtuman Kohtuullinen tulevaisuus kaikille. Kohtuullisuus on yksi YK:n Agenda 2030 tavoitteista. Jaostot halusivat nostaa esille erityisesti nuorten ajatuksia aiheesta. Nykyinen maailmantilanne haastaa meitä muuttamaan kulutustottumuksiamme. On erityisen tärkeää pitää yllä toivon sanomaa, joka kumpuaa kristillisyydestä.

15. marraskuuta jaosto järjesti yhteistyössä yhteiskunnallisen kysymysten jaoston kanssa ekumeenisen diakoniaan liittyvän seminaarin. Jaoston puheenjohtaja on pitänyt esillä Kirkkojen maailmanneuvoston Thursdays in Black -kampanjaa,

jossa pukeudutaan mustiin torstaisin tukien kaikkia, jotka kärsivät väkivallasta.

Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto

Yhteiskunnallisten kysymysten jaoston tehtävänä oli seurata yhteiskunnallista keskustelua ja nostaa esiin kirkkoja koskettavia ajankohtaisia asioita. Jaosto oli kirkollinen keskustelufoorumi ja toimi kristillisen etiikan mukaan yhteiskunnallisena vaikuttajana. Puheenjohtajana toimi Risto Pontela ja sihteerinä Saija Kainulainen. Hallituksen edustajana jaostossa oli veli Gabriel Salmela OP. Jaosto jatkoi tiiviisti toimintaa vihapuheen ja ympäristöasioiden ja rauhantyöhön liittyvien kysymysten parissa. Jaosto kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Tammikuussa jaoston vieraana oli Suomen ympäristökeskuksen, (SYKE) erikoistutkija OTT KTM, dosentti, Anu Lähteenmäki-Uutela, jolla oli oikeudenmukaisuuden ja perusoikeuksien näkökulma ilmastokysymyksiin. Maaliskuussa vieraaksi tuli Elokapinan kristillisen ryhmän Tiina Vanhanen, joka peräänkuulutti, että on aika tehdä ilmastotekoja, sillä ilmaston tilanteesta on tiedetty jo pitkään. Toukokuussa jaostosta osallistuttiin YLE:n ja Hyvin sanottu -hankkeen organisoimaan keskusteluun Erätaukosäätiössä. Jaosto organisoii yhteistyössä 14-19 -vuotiaille nuorille suunnattuja Miten menee -podcasteja, jotka julkaistiin lokakuussa. Jaosto toimii hankkeen kehityksessä sekä tuotannossa. Moderaattorina hankkeessa oli psykoterapeutti, Lasten ja nuorten keskuksen kehittämisjohtaja Heli Pruuki ja aiheina olivat tunteet, kiusaaminen ja sosiaalisen median vihapuhe. Podcastit tuotti Lasten ja nuorten keskus Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tuella.

Marraskuussa toteutettiin yhteistyössä Yhdenvertaisuusjaoston kanssa ekumeenisen diakonian seminaari Auttaminen muutoksessa. Kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen rooli hyvinvointiyhteiskunnan rakenteiden kehityksessä, joka keskittyi nykypäivän diakoniatyöhön ekumeenisesti. Marraskuussa jaostossa käsiteltiin saamelaisiin liittyvää ajankohtaisesta tilannetta. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessissa huomioidaan saamelaisten syrjintä sekä parannetaan yhteyksiä ja ymmärrystä saamelaisten ja valtiovallan välillä. Jaoston rooli on epämuodollinen rauhan ja sovinnon rooli. Alkuperäiskansana saamelaisten kulttuuria tulisi arvostaa ja näin tukea heidän identiteettiänsä. Suunniteltiin myös seminaaria, joka käsittelee kristillisten kirkkojen suhdetta sotaan ja jonka tavoitteena on tarkastella Ukrainan sotaa, uskonnon

ja kirkkojen roolia konfliktissa sekä kuinka kirkot toimisivat rauhan rakentajina.

Turvallinen uskonyhteisö -aiheiset seminaarit

Suomen Ekumeeninen Neuvosto järjesti kaksi hengellistä väkivallan tunnistamista, ehkäisemistä ja turvallisia uskonyhteisöjä käsitellyttä seminaaria vuonna 2022. Molemmat seminaarit saivat hyvän vastaanoton. Väkivaltaa voi esiintyä kaikissa inhimillisissä yhteyksissä, ja siksi uskonnollisten yhteisöjenkin on tärkeää tunnistaa riskit ja työskennellä ennakoivasti turvallisempien yhteisöjen luomiseksi. Monet uskonnolliset yhteisöt ovatkin tarttuneet yhteiseen haasteeseen.

Yhdessä Uskontojen uhrien tuki UUT ry:n kanssa järjestettiin 7. lokakuuta Helsingissä Eurooppasalissa sekä etäyhteyksin koulutus ”Turvallinen uskonyhteisö – Miten hengellistä väkivaltaa voidaan tunnistaa ja ehkäistä uskonyhteisöissä?” Koulutuksen avasi pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken Suomen Ekumeeninen Neuvostosta. Alustajina toimivat professori Aini Linjakumpu Lapin yliopistosta, psykoterapeutti Katriina Järvinen sekä UUT:n toiminnanjohtaja Joni Valkila. Yleisökeskustelun moderoi UUT:n puheenjohtaja, oikeuspsykologi Piia Puolakka. Yli sata osallistujaa kerännyt tilaisuus sai kiittävää palautetta ja avasi uusia yhteistyömahdollisuuksia.

Ruotsinkielinen jaosto järjesti webinaarin hengellisen väkivallan teemasta 12.10.2022, jossa luennoi Maria Björkmark Åbo Akademista. Kommenttipuheenvuoron piti Thorleif Johansson. Jaoston puheenjohtaja Sara Torvalds (kat.) moderoi tilaisuuden. Osallistujia oli nelisenkymmentä.

Hyvin sanottu -hanke

SEN:n hallituksen päätöksellä Neuvosto osallistuu Ylen ja Erätaukosäätiön Hyvin sanottu -hankkeeseen. Kyseessä on viisivuotinen hanke (2021-2026), jolla pyritään vahvistamaan suomalaisen keskustelukulttuurin parhaita puolia ja luomaan turvallisia keskustelu ympäristöjä. Hanketta ja rakentavan keskustelun pelisääntöjä ja Erätauko-keskustelumetodia on pidetty esillä SEN:n koulutuksissa ja tapahtumissa. Kristillisten toimijoiden keskinäinen Hyvin sanottu -tapaaminen pidettiin toukokuussa Erätauko-säätiön tiloissa Helsingissä. Hankkeesta on poikanut monenlaista yhteistyötä, yksi esimerkki on seurakunnille tarjottu Johdanto sovinnon teemoihin -työpaja, joka järjestettiin 24.5. yhteistyössä #sovinto-ohjelman kanssa. Tilaisuuden tavoitteena oli saada oivalluksia ja työkaluja parempien ihmissuhteiden ja

yhteisöjen rakentamiseen niin arkeen kuin työelämään. Puhujina olivat metropoliitta Arseni, (Suomen ortodoksinen kirkko), pastori Harri Kankare (Kokkolan Baptistiseurakunta) ja projektityöntekijä, pastori Marjaana Toiviainen (Diakonissalaitos). #sovinto-ohjelma on Diakonissalaitoksen, Suomen Lähetysseuran ja Helsingin seurakuntayhtymän vuonna 2020 perustama ohjelma, jonka tavoitteena on edistää yksilöiden ja yhteisöjen halua ja kykyä toimia sovinnon rakentajina Suomessa ja maailmalla. Toukokuun 23. järjestettiin kristillisten toimijoiden yhteinen tapaaminen Erätaukosäätiön toimistolla Helsingissä, missä keskusteltiin mahdollisesta yhteistyöstä Hyvin sanottu -keskustelufestareille Hämeenlinnassa syyskuun lopulla. Valitettavasti toimijoiden resurssit eivät riittäneet yhteisen keskustelun järjestämiselle tälle vuodelle.

Kansainvälinen naistenpäivä

Kansainvälisenä naistenpäivän virtuaalikalhveilla 8.3. aiheena oli naisten johtajuus. Kirkkoherra Minnamari Helaseppä (ev.lut.) alusti hyvästä johtajuudesta ja kokemuksia johtajuudesta seurakuntatyössä kertoi pastori Soile Kasi (met.) Naisten koulutuksen merkityksestä kehitysyhteistyössä puhui projektipäällikkö Minna Rasku (Filantropia ry) ja nuorten naisten ja tyttöjen johtajuuden ja sosiaalisen pääoman vahvistamisesta keskustelivat pääsihteeri Anne Pönni (NNKY-liitto) ja projektipäällikkö Katri Janerko, (HNNKY). Keskustelua ja rukousta moderoi pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken. Tilaisuuden järjestivät yhteistyössä Suomen Ekumeeninen Neuvosto ja Suomen NNKY-liitto.

Naistenpäivän iltatilaisuudessa Kun värillä on väliä - Syrjintä kristillisissä yhteisöissä 8.3. Helsingin tuomiokirkon kryptassa ja Youtubessa keskityttiin tarkastelemaan tummaihoisten naisten kokemaa syrjintää kristillisissä yhteisöissä. Ohjelmassa oli sekä kokemuksia eri kirkoista että tutkimustietoa. Mukana olivat Hanna Mithiku (ev.-lut.), Saija Kainulainen (angl.), Martta Siberu (ev.-lut.), Adwoa Brewu (met.), Sadia Rask (THL) ja Anu-Rohima Mylläri. Tilaisuuden juonsi Anna-Maija Viljanen-Pihkala (ev.-lut.) ja sen järjestivät yhteistyössä Suomen Ekumeeninen Neuvosto, Helsingin tuomiokirkkoseurakunta ja Suomen ev.-lut. kirkon Kirkkohallitus.

2.3 Ekumeeninen vastuuviikko 2022 – Kohtuullisuus

Ekumeeninen vastuuviikko on kirkkokuntien ja monien kristillisten järjestöjen yhteinen ihmisoikeus- ja vastuullisuuskampanja, jossa kirkot toimivat oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Vuodesta 1979 alkaen vuosittain toteutetun Vastuuviiikon tarkoitus on saada ihmiset pohtimaan, kyselemään ja arvioimaan omaa elämäntapaansa suhteessa maailman tilaan. Seurakunnilla on keskeinen rooli Vastuuviiikon tapahtumien toteuttamisessa.

Vastuuviiikko otti varaslähdön jo lokakuun alussa 4.-5.10. Churches for a Sustainable Future - Kristityt kestävän tulevaisuuden rakentajina - ekumeenisen ekoteologian kansainvälisen työseminaarin merkeissä. Seminaari järjestettiin Diakonia-ammattikorkeakoulun kampuksella ja etäyhteyden välityksellä Helsingissä. Seminaarin tavoitteena oli pohtia kirkkojen, seurakuntien ja kristittyjen paikkaa ja erityistehtävää globaalien kestävyyskriisin maailmassa. Yhteen kokoonnuttiin työstämään 2020-luvun maailmassa relevanttia ekumeenista ekoteologiaa. Tapahtuma oli myös mahdollisuus jakaa sekä ympäristökriisin herättämää ahdistusta että innostavia, toivoa luovia kokemuksia tavoista elää yhdessä kestävämmiin, luomakunnan antamissa rajoissa. Työseminaarin järjestivät yhteistyössä STEP-opintokeskus, Suomen Ekumeeninen Neuvosto, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen Lähetysseura.

Sunnuntaina 23.10. vietettiin kolme mediapainotteista ekumeenista jumalanpalvelusta Vastuuviiikon tiimoilta. Vastuuviiikon radiojumalanpalvelus lähetettiin Yle Radio 1:ssä Helsingin metodistikirkosta Helsingin ekumeenisen toimikunnan toimittamana sunnuntaina 23.10. Samana päivänä lähetettiin myös Vastuuviiikon ruotsinkielinen ekumeeninen tv-jumalanpalvelus ja radiojumalanpalvelus Svenska Ylen toimesta Yle Fem ja Yle Vega -kanavilla. Vastuuviiikolla on järjestetty seurakunnissa erilaisia tapahtumia, kuten jumalanpalveluksia, infotilaisuuksia, bibliodraamaohjausta, seminaareja sekä kahvilatapahtumia. Vastuuviiikon koordinaattori on käynyt saarnaamassa jumalanpalveluksissa ja informoimassa Vastuuviiikosta eri tilaisuuksissa. Lisätietoja tapahtumista löytyy osoitteesta vastuuviiikko.fi Vastuuviiikon tapahtumien alla.

Vastuuviiikon teema oli esillä myös 24.10. YK-päivän uskontojen Kohtuullisuutta! -teemaisilla rauhankävelyillä viidellä paikkakunnalla ympäri Suomea (Helsinki, Jyväskylä, Tampere, Turku ja

Oulu). Helsingissä eri uskontojen edustajat kertoivat, mitä heidän uskonnolliset tekstinsä kertovat kohtuullisuudesta ja luonnon varjelemisesta.

Tiedotus Vastuuviiikosta tapahtui kirkkojen keskusjohtojen, työalakohtaisten ja hiippakuntien uutiskirjeiden, seurakuntien sähköpostilistojen, verkkosivujen ja sosiaalisen median kautta. Vastuuviiikko oli esillä jumalanpalveluksissa, seurakuntien viikko-ohjelmissa, oppilaitoksissa, hiippakunnissa ja järjestöissä. Vastuuviiikko oli esillä kaikissa luterilaisissa seurakunnissa kampanjaviikon aikana. Kaikki tilaisuudet eivät tosin tule SEN:n tietoon, koska seurakunnat järjestävät niitä itsenäisesti aineiston pohjalta

Kampanjan tunnettavuuden kehittämistä on jatkettu vuoden 2022 aikana. Vastuuviiikon kyselyn tuomien vastauksien perusteella Vastuuviiikon kehittämisessä on keskitytty mm. viestintäkanavien monipuolisuuteen esimerkiksi tv-jumalanpalvelusten kautta, mutta myös keskittymällä Vastuuviiikon teemaan radiohartausohjelmissa Vastuuviiikon aikana. Kampanjan kehittämistä jatketaan eri tavoin, jotta se on aidosti ekumeeninen yhteistyömuoto, johon eri kirkkokuntien seurakunnat haluavat osallistua.

2.4 Kristillinen kasvatus

Nuorisajaosto

Suomen Ekumeenisessa Neuvoston nuorisajaoston, jonka tarkoituksena on vahvistaa ekumeenisiä yhteyksiä nuorten ja opiskelijoiden parissa. Vuosi 2022 oli nuorisajaoston kolmas toimintavuosi jaoston uudistumisen jälkeen ja vuoden aikana jaosto kokoontui kuusi kertaa. Jaoston jäsenistö koostuu SEN:n jäsen- ja tarkkailijakirkkojen sekä kumppanuusjärjestöjen edustajista, ja se valitaan kolmeksi toimintavuodeksi kerrallaan. Vuoden ensimmäisessä kokoontumisessa jaostolle valittiin puheenjohtaja, sihteeri ja kaksi varapuheenjohtajaa, jotka myös valmistelivat jaoston kokoukset. Vuonna 2022 jaoston puheenjohtajana toimi Lasse Lindberg (ev.-lut.), sihteerinä Anne Heikkinen (SKY), ja varapuheenjohtajina Artturi Hirvonen (ort.) sekä Mikko Salo (ev.-lut.).

Jaostovuoden aikana Suomen ekumeenisen neuvoston hallituksen ehdotuksesta nuorisajaoston kokouksiin kutsuttiin myös hallituksen edustaja Mika K.T. Pajunen. Vuosi 2022 oli jaoston toiminnassa ensimmäinen vuosi pitkästä ajasta, kun jaosto pystyi kokoustamaan kasvokkain. Maaliskuun kokouksen jälkeen kaikissa kokoontumisissa on ollut mahdollisuus osallistua joko paikan päällä tai etäyhteyksillä. Jaoston

jäsenet ylläpitivät "Kirkkokaverit" -Facebook-ryhmää, jossa mainostettiin ekumeenista toimintaa.

Jaosto järjesti tänäkin vuonna Helsingissä Kansainvälisen ja ekumeenisen toiminnan koulutusohjelman eli Ketkon. Ketkokoordinaattorina toimi kevätkaudella Iida Leinonen (Katolinen kirkko Suomessa) ja syyskaudella Kristian Tienhaara (ev.-lut.). Ketkosihteereinä toimivat kevätkaudella Kristian Tienhaara ja Aino Vihonen (ev.-lut.) ja syyskaudella Aino Vihonen ja Tanja Dahlström (ev.-lut.). Lukuvuonna 2021-2022 Ketkon suoritti loppuun asti 3 henkilöä. Lukuvuonna 2022-2023 Ketkon aloitti 10 henkilöä.

Vuoden aikana nuorisajaosto oli monessa mukana. Nuorisijaoston edustajia osallistui Suomen ekumeenisen neuvoston kevätkokouksissa järjestettyyn paneelikeskusteluun, ja järjesti kevätkokouksen vapaamuotoiset ekumeeniset jatkok. Kevätkokouksessa nuorisijaoston edustajat toivat esille näkökulmia nuorten osallisuuden vahvistamisessa Suomen ekumeenisen neuvoston toiminnassa.

Maaliskuussa jaosto järjesti nuorille aikuisille suunnatun ekumeenisen tapahtuman "Eristyksistä yhteyteen." Tässä tapahtumassa kutsuttiin kristittyjä tulemaan yhteen pandemian jälkeen ja pohtimaan, mitä on olla kristitty tässä ajassa, ja millaista ekumeenista toimintaa halutaan järjestettävän.

Nuorisijaostosta moni osallistui oman kirkkonsa edustajana tai stuerittina Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokoukseen Saksan Karlsruhessa. Jaoston edustajat osallistuivat myös Suomen ekumeenisen neuvoston syyskokoukseen ja syysseminaariin, jossa he käyttivät puheenvuoroja nuorten osallisuuden vahvistamiseksi Suomen ekumeenisessa neuvostossa tulevalle jaostokaudella.

Jaosto järjesti lokakuussa yhteistyössä Yhdenvertaisuusjaoston kanssa "Kohtuullinen tulevaisuus kaikille" - tapahtuman, jonka kautta haluttiin tuoda nuorten ääni mukaan keskusteluun kohtuullisesta kuluttamisesta. Tapahtumaan osallistui noin 40 henkilöä.

Jaosto kutsui marraskuussa kristillisiä nuorisotoimijoita yhteiseen webinaariin keskustelemaan ekumeniasta nuorten näkökulmasta ja suunnittelemaan jaoston tulevaisuutta. Kutsuun vastasi seitsemän henkilöä.

Syyskauden aikana jaosto on vahvistanut suhteitaan Euroopan ekumeeniseen nuorten neuvostoon, eli EYCE:en. EYCE:n hallitus kokousti Helsingissä ja tapasi nuorisijaoston puheenjohtajaa. Lisäksi nuorisijaostosta lähetettiin edustaja EYCE:n yleiskokoukseen. Kauden aikana käytiin keskustelua EYCE:n roolista,

nuorisijaoston toiveista EYCE:n suuntaan ja EYCE:n rahoituksesta tulevaisuudessa. Nämä keskustelut jatkuvat vielä seuraavana vuonna.

Nuorisijaosto tuki Tuomas Kauppisen valintaa kristillisten nuorisotoimijoiden edustajaksi Suomen nuorisalojen kattojärjestö Allianssin hallitukseen.

Koko syyskauden jaosto on tehnyt työtä sen eteen, että yhä useampi Suomen ekumeenisen neuvoston jäsenyhteisö lähettäisi edustajan nuorisijaostoon seuraavalle jaostokaudelle.

Kasvatusasioiden jaosto

Kasvatusasioiden jaosto (KAJ) tarjoaa SEN:n jäsenyhteisöille, tarkkailijakirkoille ja kumppanuusjärjestöille foorumin keskinäiseen vuorovaikutukseen kysymyksissä, jotka liittyvät katsomuskasvatukseen ja koulun uskonnonopetukseen. Tavoitteena on lisätä tietoa, keskinäistä kunnioitusta sekä edistää kasvatusta ekumeenisuuteen Suomessa kaikissa ikäryhmissä.

Kasvatusasioiden jaoston puheenjohtajina toimivat Raili Keränen-Pantsu (pj., ev.-lut.), Sirpa Okulov (vpj., ort.) ja Osmo Vartiainen (vpj., kat.) sekä sihteerinä Anu Kiviranta (ev.-lut.). Jaoston jäsenet ovat kasvatuksen alan asiantuntijoita jäsen- ja tarkkailijakirkoista sekä kumppanuusjärjestöistä.

Varsinaisia kokouksia jaosto piti toimintavuoden aikana kuusi: kolme kevätkaudella ja kolme syksyllä. Osa kokouksista pidettiin hybridikokouksina, eli paikalle pääsevät kokoontuivat Helsinkiin ja toiset olivat etälinkin päässä. Suurin osa kokouksista pidettiin etänä johtuen koronatilanteesta. Toimintavuoden 2022 tapahtumista esiin nostetaan seuraavat:

- Kokoukset
- Jaostopäivä
- Lucia-juhla
- Suunnitteluryhmät
- Vaikuttamistyö: Perusopetuksen kuudennen luokan arvioinnin lausunto, katsomusopetuksen uudistamista pohtiva työryhmä

Kasvatusasioiden jaoston kokoukset toimivat sisällöllisten teemojen käsittelyn lisäksi tärkeänä vertaistukena eri kirkkokuntien ja yhteisöjen opetus- ja kasvatusasioista vastaavien tahojen välillä. Kokoukset toimivat siis myös hengellisen elämän, kohtaamisen ja yhteisöllisyyden edistämänä

KAJ:sta osallistuttiin SEN:n jaostopäivään. Päivä koettiin mielenkiintoisena ja tarpeellisena. Päivien järjestäminen auttaa hahmottamaan SEN:n toimintaa kokonaisuutena sekä lisää tietoisuutta toisista jaostoista toimien näin pohjana jaostojen väliselle yhteistyölle.

Perinteikäs ja laajasti eri yhteistyötahoja kokoava Lucia-juhla onnistuttiin järjestämään kahden vuoden tauon jälkeen. Palaute juhlasta oli yksinomaan positiivista ja perinteikästä juhlaa kiiteltiin mukavasta tunnelmasta ja verkostojen yhteen saattamisesta.

Valmistelutyöryhmä opintomatkan sisältöjen ja kohteen kartoittamiseen on toiminut vuoden 2022 aikana. Johtuen haasteista matkakohteen yhteistyökumppanien tavoittamisessa sekä jatkuvasti muuttuvasta koronatilanteesta matkasta luovuttiin vuodelle 2022. Pienessä ryhmässä työstiin myös pääsiäisestä kertovaa ekumeenista diasarjaa, joka on tarkoitus julkaista keväällä 2023.

KAJ jatkoi aktiivista otetta uskonnonopetuksen ympärillä käytävään ajankohtaiseen keskusteluun. Opetusministeri asetti katsomusaineiden selvitystyöryhmän syksyllä 2021 ja KAJ:n jäsenet vaikuttivat aktiivisesti selvitystyöhön sen eri vaiheissa. Jatkona selvitystyölle syksyllä 2022 Opetus- ja kulttuuriministeriö perusti katsomusaineiden uudistamista pohtivan kehittämissyhmän Opetushallituksen alaisuuteen, jonka kokoonpanossa on kaksi KAJ:n jäsentä oman yhteisönsä edustajina. SEN on viestinyt Opetushallitukseen halukkuudestaan tarjota asiantuntemustaan kehittämissyhmän käyttöön esimerkiksi alatyöryhmiä perustettaessa. KAJ on ollut mukana myös vaikuttamistyössä yhteistyössä pääsihteerin ja SEN:n toimiston kanssa. Niin sanottua round table-tyyppistä, eri vaikuttajatahoja yhteen kokoavaa tilaisuutta mietitään eduskuntavaalien jälkeen vuodelle 2023.

Lisäksi on vastattu useisiin eri lausuntopyyntöihin:

- Opetushallituksen ohje koske esi- ja perusopetuksen katsomusopetuksen järjestämistä, uskonnollisia tilaisuuksia ja koulun juhlia.
- Perusopetuksen kuudennen luokan arvioinnin kriteerit

Jaoston puheenjohtaja jatkoi Kulttuuri- ja uskontofoorumi Fokus ry:n koordinoiman YK:n kansainvälisten uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon ohjausryhmässä SEN:n edustajana. Yhteisymmärrysviikolle 2023 suunnitellaan ”Rauha, media ja nuorten maailmankatsomukset” -koulutustilaisuutta, jonka yksi järjestäjätaho SEN on.

Syksyllä 2022 julkaistiin pitkän odottelun jälkeen Opetushallituksen ohje koske esi- ja perusopetuksen katsomusopetuksen järjestämistä, uskonnollisia tilaisuuksia ja koulun juhlia. Varhaiskasvatusta koskeva ohjeistus ei tullut ulos samaan aikaan, vaan ohjetta odotellaan edelleen. Kysymyksiä herätti ns. Pääsiäispolkutapaus, jossa yhdenvertaisuusvaltuutettu totesi päiväkodin yleissivistäväksi katsomuskasvatukseksi

mieltämän, seurakunnan järjestämän pääsiäispolun uskonnolliseksi tilaisuudeksi ja ohjeisti kuntaa korvaamaan uskonnottomalle perheelle rahallisen korvauksen siitä, ettei korvaavaa toimintaa järjestetty. Tämä poiki lukuisia kannanottoja asiaan, mm. lähes 20 alan tutkijaa allekirjoitti pitkän selvitystekstin, samoin USKOT-foorumi teki asiaan kannanoton. KAJ jatkaa kentän aktiivista seuraamista ja vaikuttamistyötä.

2.5 Yhteinen todistus ja uskontodialogi

Ekumeeninen yhteys todistaa maailmassa Kristuksesta. SEN:n toiminta on osa kristittyjen yhteistä todistusta. SEN myös osallistui jäsenkirkkojensa valtuuttamana uskontokuntien yhteydenpidon ja yhteistyön kehittämiseen. Yhteistyö oli luonteeltaan yhteiskunnallista, suvaitsevaisuutta lisäävää ja yhteiskuntarauhaa rakentavaa.

Kirkkojen lähetyspyhä

SEN tekee yhteistyötä Suomen lähetysneuvoston ja Suomen vapaakristillisen neuvoston kanssa vuosittaisen ekumeenisen lähetyspyhän (tarkemmin kohdassa 2.1) valmistelun puitteissa.

Suomen uskontojohtajat

Suomen uskontojohtajat vetosivat yhdessä rauhan puolesta 25.2. (ks. liite), SEN koordinoi vetoituksen julkaisemista. Suomen uskontojohtajat kokoontuivat toimintavuoden aikana kerran 16.6.2022. Kokouksen koollekutsujana toimi arkkipiispa Leo Suomen ortodoksisesta kirkosta. Tapaamisessa keskusteltiin muun muassa ukrainalaisten pakolaisten tilanteesta.

USKOT-foorumi

SEN osallistui foorumin toimintaan kristittyjen edustajana yhdessä Suomen ev.-lut. kirkon kanssa. Foorumin muut jäsenyhteisöt ovat Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE), Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry, Suomen Islam-seurakunta, Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko Suomessa ja Suomen Buddhalainen Unioni SBU ry. Suomen Hindufoorumi liittyi tarkkailijajäseneksi vuosikokouksessa.

USKOT-foorumin puheenjohtajana toimi Pia Jardi SINE:sta ja varapuheenjohtajina Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispa Kaisamari Hintikka ja Yvonne Westerlund juutalaisesta seurakunnasta. SEN:ä foorumin hallituksessa edustivat Jari Portaankorva (bapt.), henkilökohtainen varajäsen Jani Edström

(bapt.) ja kirkkoherra Tuomas Mäkipää (ang.), henkilökohtainen varajäsen Milena Parland (ort). Jan Edström oli ihmisoikeusjaoston jäsen, Milena Parland uskonnonopetusjaoston jäsen ja Suvi-Tuulia Vaara viestintäjaoston jäsen. Uskontojen rauhankävely oli tänä vuonna osa Ekumeenisen vastuuviikon ohjelmaa viidellä paikkakunnalla YK:n päivänä 24.10. USKOT-foorumista ks. www.uskot.fi

Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko

Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärryksen teemaviikkoa vietettiin helmikuun ensimmäiselle viikolla teemalla Dialogissa ympäristön kanssa. Vuoden 2010 lokakuussa YK:n yleiskokous hyväksyi päätöslauselman, joka julisti helmikuun ensimmäisen viikon vuosittaiseksi maailmanlaajuisen uskontojenvälisen yhteisymmärryksen viikoksi (World Interfaith Harmony Week). Järjestelyjä Suomessa koordinoi SEN:n kumppanuusjärjestö Fokus ry. Viikko koostuu ympäri maailmaa järjestettävistä paikallisista yhteisymmärrystä ja arjen dialogia edistävästä tapahtumista. Suomessa vuoden #yhteisymmärrysteko -tunnustus myönnettiin ensimmäistä kertaa kahdessa kategoriassa: 1) yhteisöjen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kategoriassa sekä 2) kasvatustalouden toimijoiden, kuten päiväkotien ja koulujen, kategoriassa. Kasvatustalouden toimijoiden palkinto myönnettiin porvooolaiselle Eestinmäen päiväkodille tekemästään aktiivisesta dialogikasvatuksesta. Yhteisöjen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kategorian palkinto myönnettiin uskontodialogiaktivisti Heidi Rautionmaalle merkittävästä uskontodialogin ja rauhantien edistämisestä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Tunnustukset ojennettiin Fokus ry:n 75-vuotisjuhlaseminaarissa marraskuussa.

2.6 Julkaisutoiminta ja viestintä

Viestintä tapahtui yhteistyössä kumppanien kanssa. Tukea saatiin jäsenyhteisöiltä ja erityisesti ev.lut. Kirkon viestinnästä ja ev.lut. kirkon ulkoasiain osastolta. Toimisto hoiti ekumeenista viestintää verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Ekumeenisen Neuvoston viestinnän ensisijainen kohderyhmä ovat jäsenkirkkojen edustajat, ekumeniasta kiinnostuneet kirkkojen työntekijät ja seurakuntien jäsenet. Sisäinen viestintä tavoittaa jäsen- ja tarkkailijakirkkojen ja kumppanuusjärjestöjen edustajat ja työryhmien jäsenet. Ulkoiseen viestintään kuuluivat medialle, viranomaisille ja päättäjille lähetetyt tiedotteet, kananotot ja kutsut. Uutiskirje lähetettiin vuoden aikana neljä kertaa. Helmi-maaliskuussa toteutettiin jäsenistölle viestintäkysely,

jolla kartoitettiin viestinnän kehittämistarpeita. Vastauksissa keskeisiksi nousivat paikallisekumeniasta viestiminen, verkkoviestintä ja sosiaalinen media ja vaikuttamisviestintä. Vaikuttamistyölle ja -viestinnälle laadittiin suunnitelma, jonka hallitus hyväksyi. Kristittyjen ykseyden rukousviikolle otettiin käyttöön uusi visuaalinen ilme. Vuoden suurimmasta ekumeenisesta tapahtumasta, Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokouksesta Saksan Karlsruhesta viestittiin aktiivisesti SEN:n verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Vuoden aikana uusittiin myös SEN:n esite ja kirjanmerkki. Maalis-toukokuussa julkaistiin Rauha ja sovinto -blogisarjaa, joka sisältää tekstejä jäsenkirkkojen johtajilta ja lokakuussa aloitettiin uusi Jaostojen pöydältä -blogisarja.

Internet

www.ekumenia.fi

www.vastuuviikko.fi

Sosiaalinen media

Facebook: Suomen Ekumeeninen Neuvosto - Finnish Ecumenical Council, Kristen i Finland – en ekumenisk FB-grupp, Vastuuviikko, Ansvarsveckan, Kirkkokaverit.

Instagram: ekumenia (Suomen Ekumeeninen Neuvosto)

Twitter: Ekumeeninen Neuvosto @SEN_ERF

Youtube: Vastuuviikko

Verkkojulkaisut

Suomen Ekumeeninen Neuvosto Ekumeniska Rådet i Finland - Vuosikertomus 2021 Årsberättelse, Suomen Ekumeenisen Neuvoston julkaisuja CXVIII.

3 Verkostoyhteistyö

3.1 Globaalit verkostot

Kirkkojen maailmanneuvosto

Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN) kokoontui 11. yleiskokoukseen Karlsruheissa Saksassa elo-syyskuun vaihteessa teemalla Christ's love moves the world to reconciliation and unity. Maailmanneuvosto käsittää yli 110 maassa 352 ortodoksista, anglikaanista, luterilaista, reformoitua, metodistista, baptistista, yhdistynyttä ja yhdistyvää kirkkoa ja kristillistä yhteisöä, jotka edustavat yli 500 miljoonaa kristittyä. Yleiskokous mahdollisti osanottajille tapaamisia lukemattomien eri kirkkojen edustajien kanssa eri puolilta maailmaa. Tämä auttaa näkemään globaalin kristinuskon erilaisia kehityskulkuja ja ekumeenisen liikkeen kansainvälisiä ulottuvuuksia.

Yleiskokouksen yksi keskeinen hallinnollinen tehtävä oli uuden 150-henkisen keskuskomitean valitseminen. KMN:n keskuskomiteaan valittiin Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta arkkipiispa Tapio Luoma ja Suomen ortodoksisen kirkon edustajaksi viestintä- ja tapahtumakoordinaattori Maria Mountraki.

Keskuskomitean puheenjohtajaksi valittiin Baijerin luterilaisen maakirkon piispa Heinrich Bedford-Strohm. Jo aiemmin samana vuonna oli valittu uudeksi pääsihteeriksi eteläafrikkalainen Jerry Pillay.

SEN:n toimistolta pääsihteeri ja viestintä- ja tapahtumakoordinaattori osallistuivat yleiskokoukseen osana suomalaista ryhmää, johon kuului delegaatteja, neuvonantajia, stueriteja ja järjestöjen edustajia ja toimittajia.

Kirkkojen maailmanneuvostossa Suomesta kansainvälisten asioiden komissiossa (CCIA) jäseninä olivat toimivuonna professori Hanna Ojanen (ev.-lut.) ja Maria Mountraki (ort.). Maailmanlähetykskomission jäseninä ovat Mika Vähäkangas (ev.-lut.) ja TM Aino Nenola (ort.).

Luterilainen maailmanliitto

Suurin osa maailman luterilaisista kuuluu Luterilaisen maailmanliiton (LML) jäsenkirkkoihin, joita on 148 ja niissä yhteensä yli 77 miljoonaa jäsentä. Neuvoston ja pohjoisen alueen kokouksia järjestettiin säännöllisesti.

LMN:n pääsihteerinä toimii Anne Burghardt Virosta.

3.2 Eurooppalaiset yhteydet

Euroopan kirkkojen konferenssi

Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK) on vuonna 1959 perustettu Euroopan ortodoksisten, anglikaanisten, luterilaisten ja protestanttisten kirkkojen ekumeeninen yhteistyöelin, jolla on 115 jäsenkirkkoa ja noin 40 kumppanuusorganisaatiota. Tähän ryhmään kuuluvat myös kansalliset ekumeeniset neuvostot. SEN:sta etäkokouksiin osallistuivat pääsihteerit ja viestintä- ja toimintakoordinaattori. EKK julkaisi 15.3. päivittyvän koosteen Euroopan eri kirkonjohtajien ja ekumeenisten neuvostojen kannanotoista Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Marraskuussa EKK:n hallitus päätti merkittävistä painopisteiden ja toimintatapojen muutoksista. Se tulee keskittymään kahteen pääalueeseen: julkiseen teologiaan ja vaikuttamistoimintaan Euroopan Unionissa ja lopettaa asteittain sellaisten organisaatioiden rahoittamisen, jotka eivät kuulu siihen. Suomesta Euroopan kirkkojen konferenssin hallituksen varajäsenenä ja hallituspaikan vapauduttua kesäkuusta lähtien varsinaisena jäsenenä toimi Tuomo Mäkelä (ev.-lut.) ja varajäsenenä Maria Mountraki (ort.). Suomen ev.-lut. kirkolla oli myös edustajat jokaisessa EKK:n referenssiryhmässä.

Euroopan kansallisten ekumeenisten neuvostojen pääsihteerikokoontuminen

Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK) kutsui vuosittaiseen tapaan koolle jäsenistönsä pääsihteerien etäkokouksen 9. kesäkuuta, SEN:n pääsihteerit osallistui kokoukseen. EKK:n pääsihteerit Jørgen Skov Sørensen esitteli organisaatiouudistusta ja tulevien vuosien kolme painopistettä. Ensimmäinen painopiste on yhteinen työskentely ja tavoite liittää jäsenkirkot aktiivisemmin organisaation toimintaan. Toinen painopiste on näkyvyydessä, EKK haluaa nimittäin verkostoitua ja näkyä entistä enemmän EU:n instituutioissa. Kolmas painopiste on omistajuus. EKK:n hallituksen tavoite on lisätä omistajuutta järjestöä kohtaan jäsenkirkkojen osalta.

Euroopan kirkkojen siirtolaiskomissio

Euroopan kirkkojen siirtolaiskomission (Churches' Commission for Migrants in Europe CCME) jäseniä Suomesta ovat ev.lut. kirkko, ortodoksinen kirkko ja SEN. CCME:n hallitukseen Suomen ja pohjoismaisten ekumeenisten toimijoiden yhteisenä edustajana toimii 2020-2023 ev.-lut. Kirkkohallituksen asiantuntija Ulla

Siirto. CCME:n toimijat kokoontuivat etätapaamiseen 21.4., Ukrainan kriisi oli keskeinen keskustelun aihe. Tapaamisessa muistutettiin myös, etteivät kirkot saa unohtaa muita pakolaisia, joita yhä tulee Eurooppaan.

CCME:n Pohjoismaiden ja Baltian alueen edustajat kokoontuivat Helsingissä 29.-30.9.2022. Kirkkohallitus ja SEN suunnittelivat ohjelman. Kaksipäiväisessä tapaamisessa keskusteltiin erityisesti ukrainalaisten pakolaisten tilanteesta Euroopassa ja siihen liittyvästä kirkkojen välisestä yhteistyöstä. Isä Alexander Zanemonets (ort.) kertoi ukrainalaisten parissa Suomessa tehdystä työstä. Ryhmä tutustui myös Helsingin Andreaskyrkanin AndreasHelp-toimintaan seurakunnanjohtaja Markus Österlundin johdolla. AndreasHelps jakaa ruokaa vähävaraisille. Pääsihteerit Torsten Moritz kertoi CCME:n tulevaisuudesta Euroopan kirkkojen konferenssin päättäessä asteittain yhteistyösopimuksensa järjestön kanssa lähivuosina.

Euroopan ekumeeninen nuorisoneuvosto (EYCE)

Euroopan ekumeeninen nuorisoneuvosto toimii ilman työntekijää, mutta aktiivisen vapaaehtoisista koostuvan hallituksen johdolla. EYCE:n hallitus kokousti Suomessa syyskuussa, tapasi SEN:n nuorisosaostion puheenjohtajan ja yhteistyön tiivistämisestä on keskusteltu Nuorisosaostiossa, jonka kautta Suomen Ekumeeninen Neuvosto on EYCE:n jäsen. EYCE:n hallitukseen kuului Suomesta Anne Heikkinen evankelis-luterilaisesta kirkosta ja Aida Hanifi ortodoksisesta kirkosta.

Porvoon kirkkoyhteisö

Vuonna 1992 valmistui ekumeeninen asiakirja Porvoon yhteinen julkilausuma, joka siihen sisältyvän Porvoon julistuksen allekirjoittamisen myötä loi läheisen yhteyden (kommuunio) Britannian ja Irlannin anglikaanisten kirkkojen sekä Pohjoismaiden ja Baltian luterilaisten kirkkojen välille syksyllä 1996. Kirkkoyhteisössä kehitetään erilaisia toimintamuotoja, joita koordinoi vuosittain kokoontuva Porvoon yhteydenpitoryhmä. Käytännön tasolla anglikaanis-luterilainen yhteistyö näkyy Suomessa ehtoollisyhteyden ja jäsenyyden sekä viran vastavuoroisen tunnustamisen pohjalta vaikkapa siinä, että luterilaiset papit ovat voineet osaltaan vastata anglikaanisista jumalanpalveluksista eri puolilla Suomea.

Luterilais-anglikaanisen Porvoon sopimuksen allekirjoittamisesta on kulunut 25 vuotta. Sopimus on merkittävästi edistänyt kristittyjen yhteyttä ja auttanut seurakuntatyötä keskinäisessä yhteistyössä etenkin Pohjoismaissa ja Baltiassa sekä Britanniassa ja Irlannissa. Se on tarkoituksensa mukaisesti kutsunut

yhä syvempään yhteyteen Jeesuksen Kristuksen evankeliumin palveluksessa.

Porvoon kirkkoyhteisön johtavat piispat sekä yhteydenpitöryhmän jäsenet kokoontuivat Tampereelle 11.–13. lokakuuta.

3.3 Pohjoismaiset ja Baltian alueen yhteydet

Pohjoismaiden ja Baltian ekumeeniset toimijat

Pohjoismaiden ja Baltian ekumeeniset toimijat tapasivat etäyhteydellä 24.–26. tammikuuta. Suomen Ekumeeninen Neuvosto isännöi kokousta, joka olisi järjestetty Helsingissä, jos koronapandemiatilanne olisi sen sallinut. Kokouksessa kuultiin ajankohtaiskatsaus Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) työkentältä, Suomen Baptistikirkon johtaja FT Jari Portaankorva alusti keskustelua kirkkojen roolista moniuskontoisissa yhteiskunnissa, kuultiin esimerkkejä pohjoismaisten kirkkojen ympäristötyöstä ja eksistentiaalinen ja hengellinen hyvinvoinnin teemaan johdatti Ruotsin kristillisen neuvoston pääsihteeri Sofia Camnerin. Kokouksessa valmistauduttiin myös Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokoukseen.

Pohjoismaisten ja Baltian pääsihteerien kokous

Pohjoismaiden ekumeenisten neuvostojen pääsihteerit kokoontuivat etäkokoukseen 26.10. Kokoukseen osallistuivat Erhard Hermansen Norjasta, Sofia Camnerin Ruotsista, Mads Christoffersen Tanskasta sekä Mayvor Wärn-Rancken Suomesta. Keskusteluissa vaihdettiin ajankohtaisia kuulumisia neuvostojen toiminnasta sekä suunniteltiin seuraavaa Pohjoismaiden ja Baltian maiden pääsihteerien kokousta tammikuulle 2023 Norjassa. Keskusteluissa nousi esille ukrainalaispakolaisten tilanne eri maissa, energian hinnan korotus, joka vaikuttaa pienien seurakuntien toimintaan ja uskontodialogi yhteiskuntarauhan säilyttämiseksi. Tapaamisessa keskusteltiin myös Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokouksen annista. Pääsihteerit tapasivat myös KMN:n yleiskokouksessa Karlsruhessa syyskuussa.

Euroopan kristillisten naisten ekumeeninen foorumi

Ecumenical Forum of European Christian Women, EFECW, kokoontui elokuussa 4.–9.8. Strasbourgissa Ranskassa yleiskokoukseen sekä 40-vuotisjuhlakonferenssiin Hope and Responsibility - and always have your answer ready for people who ask you the reason for the hope that you have.

Kokouksessa SEN:a edusti tarkkailijan ominaisuudessa yhdenvertaisuusjaoston puheenjohtaja Saija Kainulainen. Suomen Ekumeeninen Neuvosto on ollut jäsenenä EFECW:ssa vuosina 1982–2018, mutta SEN:n hallitus päätti ettei jäsenyys verkostossa ole ajankohtaista tällä hetkellä.

Svenska Bibelsällskapet

Suomenruotsalaista kristillisyyttä Svenska Bibelsällskapetissa edustaa SEN. SEN:n nimeämänä edustajana hallituksessa toimi notaari Linus Stråhlman (ev.-lut.) ja TT Leif-Göte Björklund (met.) jatkoivat hallituksen varajäseninä. Svenska Bibelsällskapetin hallitus kokoontui 14.10. Uppsalassa. Marraskuun 2021 lopussa Bibelsällskapet pyysi SEN:a muodostamaan viiteryhmän antamaan palautetta NT2026:n pilottikäännöksestä. SEN:n hallitus nimesi viiteryhmän jäsenet kokouksessa 2. maaliskuuta. Työryhmään kuuluivat: notaari Linus Stråhlman (Suomen evankelisluterilainen kirkko), piirikunnanjohtaja Leif-Göte Björklund (Finland svenska metodistkyrkan), toimittaja Sofia Grankull (Missionkyrkan i Finland), kääntäjä Sara Torvalds (Katolinen kirkko Suomessa), rovasti Mikael Sundkvist (Suomen ortodoksinen kirkko) ja kielenopettaja Helena Lintinen-Karvala (Suomen Vapaakirkko). Linus Stråhlman toimi koollekutsujana. Syksyllä 2022 viiteryhmä antoi kommenttinsa pilottikäännöksestä, jossa se esitti muun muassa huomionsa vanhahtavien ilmausten käytöstä käännoksessä.

Pohjoismainen Faith and Order -verkosto

Pohjoismainen Faith and Order -verkosto avaa näköalan KMN:n Faith and Order-komission työskentelyyn, jossa myös roomalaiskatolinen kirkko on mukana. Pohjoismainen ja Baltian maiden Faith and Order -verkosto tapasi etäkokouksessa 25.–26. tammikuuta. Kokouksen järjestivät yhteistyössä SEN ja ev.-lut. Kirkkohallitus. Verkosto kokoaa sekin vuosittain Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order-komission työhön osallistuvia teologeja yhteen keskustelemaan ajankohtaisista julkaisuista ja opillisista kysymyksistä. Kokoukseen osallistui Faith and Order -komission johtaja Odair Pedroso Mateus, joka esitteli komission työtä ja viimeaikaisia julkaisuja. Tutkimusjohtaja Mika Vähäkangas Åbo Akademin Polin-instituutista alusti keskustelua ekumeenisesta dialogista globaalin etelän kirkkojen kanssa. Lisäksi Ruotsin kristillisen neuvoston pääsihteeri Sofia Camnerin esitteli, miten Ruotsin Faith and Order-verkosto on ottanut vastaan komission julkaisut Churches and Moral

Discernment: Volume 1: Learning from Traditions, Volume 2: Learning from History ja erityisesti Volume 3: Facilitating Dialogue to Build Koinonia. Kokouksessa katsottiin myös eteenpäin vuoteen 2025, jolloin tulee kuluneeksi 1700 vuotta Nikean kirkolliskokouksesta. Tarkoituksena on käsitellä konferenssissa sitä, miten välitämme kristillistä uskoa huomisen maailmassa kirkkojen missionaarisenä ja ekumeenisena haasteena.

3.4 Kotimaiset verkostot

Painopisteenä paikallisekumenia

Yksi Suomen Ekumeenisen Neuvoston strategian mukaisesti yksi painopisteistä toimivuonna oli paikallisekumenia. Yhteyksiä paikallisiin ekumeenisiin toimijoihin eri puolilla Suomea pyrittiin tiivistämään monin tavoin. Vuoden aikana pääsihteeri vieraili 13 eri seurakunnassa kertomassa Suomen Ekumeenisen Neuvoston toiminnasta sekä saarnasi jumalanpalveluksissa eri puolella Suomea. Pääsihteeri tutustui Suomen ev.-lut. kirkon kirkolliskokouksen toimintaan, vieraili Suomen Helluntaikirkon kesäjuhliissa Isossa Kirjassa Keuruulla ja tutustui Merimieskirkon toimintaan. Paikallisekumeenisia tapahtumia nostettiin esiin viestinnässä ja oppilaistovierailuilla jaettiin tietoa ekumeniasta ja sen merkityksestä tuleville seurakuntien työntekijöille. Toimiston työntekijät vierailivat muun muassa 6.4. Åbo Akademin teologisessa tiedekunnassa ja 19.9. Diakonia-ammattikorkeakoulussa.

Paikallisekumeenisia toimimuotoja kartoitettiin yhteistyössä paikallisekumenian jaoston kanssa. Vuoden aikana valmistui kooste ekumeenisten rukoushetkien malleista, jonka hallitus käsitteli ja hyväksyi kokouksessaan 5.12. Vinkkejä järjestelyihin tarjoava kooste madaltaa kynnystä lähteä järjestämään paikallisekumeenista rukoushetkeä ja sen toivotaan innostavan paikalliseurakuntia seurakuntien enenevässä määrin rukoilemaan ja todistamaan yhdessä omalla paikkakunnallaan esimerkiksi yhteiskunnallisissa kriisi- ja poikkeustilanteissa.

Kirkonjohtajien yhteisneuvottelut

Suomen Ekumeeninen Neuvosto kutsui suomalaiset kirkonjohtajat yhteisneuvotteluun Kristittyjen ykseyden rukouspäivänä tiistaina 18.1.2022. Etäyhteydellä kokoontuneet kirkonjohtajat vaihtoivat kuulumisia ja haasteita sekä liittyivät yhteiseen rukoukseen kunkin kirkkokunnan ajankohtaisten kysymysten puolesta. Syksyn kokoontuminen tapahtui hybridimuodossa 4.10. Kirkon talossa Mikael-salissa. Kokouksessa

nousi erityisesti esille ukrainalaisten pakolaisten tilanne Suomessa ja suunnitelmat suomalaisen uskonnonvapauslain täyttävässä 100 vuotta vuonna 2023.

SEN, SVKN ja FS

Suomen Vapaakristillinen Neuvosto, Frikyrklig Samverkan ja Suomen Ekumeeninen Neuvosto ovat edustettuina hallituksen perustamassa vapaakristillisessä työryhmässä. Järjestöjen ajankohtaisia kuulumisia vaihdettiin etätapaamisessa 5. huhtikuuta.

Kolmikantatapaaminen

Vuosittain järjestettävään Suomen vapaakristillisen neuvoston (SVKN), Frikyrklig samverkanin (FS) ja evankelisluterilaisen kirkon kolmikantatapaamiseen kokoonnuttiin 25.8. Helsingissä. Frikyrklig Samverkanista kokoukseen osallistui Roger Andersson (miss.), Patrik Hellström (pingst.), Peter Sjöblom (bapt.), Catarina Ekman-Niemi-Kaija (met.), Vapaakristillisestä neuvostosta osallistui Arto Kortemaa (vap.), Esko Matikainen (hel.), Aimo Helminen (adv.), Soile Kasi (met.), Jari Portaankorva (bapt.) ja Saga Lippo (Pelastusarmeija). Evankelisluterilaisesta kirkkohallituksesta osallistui Tomi Karttunen, Petri Määttä ja Kimmo Kääriäinen. Suomen Ekumeenisesta Neuvostosta tapaamiseen osallistui Mayvor Wärn-Rancken ja Suvi-Tuulia Vaara.

Kumppanuusfoorumi

SEN kutsuu kumppanijärjestönsä vuosittain ajankohtaistapaamiseen. Kumppanuusjärjestöjen edustajien ja SEN:n henkilökunnan tapaaminen järjestettiin 10.5. Helsingissä. Tämän vuoden keskustelua ja kuulumistenvaihtoa väritti Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, sillä se on vaikuttanut voimakkaasti järjestöjen toimintaan Suomessa ja maailmalla.

Paikallisekumeeninen foorumi

Paikallisekumeeninen foorumi on paikallisekumenian jaoston vuosittainen päätapahtuma, jonka se järjestää yhteistyössä paikallisten seurakuntien kanssa. Paikallisekumeenista foorumia vietettiin tällä kertaa Kuopiossa 14.10. ja sen järjestivät Kuopion ev.-lut. hiippakunta, Kuopion ja Karjalan ortodoksinen hiippakunta ja Kuopion kristillisten seurakuntien yhteistyöelin. Päivän aikana vaihdettiin kuulumiset kristittyjen yhteisestä toiminnasta seurakunnista eri puolilta Suomea ja seminaariosuudessa keskityttiin Ekumeenisen vastuuviikon Kohtuullisuus-temaan.

Metropoliitta Arseni (ort.) piti rukoushetken, jonka jälkeen museojohtaja Teresa Töntsi esitteli Ortodoksisen kirkkomuseo RIISA:n toimintaa. Iltapäivän seminaari pidettiin luterilaisen kirkon keskusseurakuntatalolla, johon tuomiorovasti Risto Voutilainen toivotti tervetulleeksi. Piispa Jari Jolkkonen (lut.) käsitteli avauspuheenvuorossaan pelastusta. Professori, emerita Tuula Vaskilampi piti alustuksen Aikamme ihanteiden ja arvojen haasteet – onko ekonomisaatiosta tullut vastaus? KT, emerituspäätöimittäjä Leevi Launonen piti alustuksen aiheesta: Kohtuullisuus yksilön ja yhteisön hyveenä.

Jaostotapaaminen

Suomen Ekumeenisen Neuvoston jaostojen edustajat kutsutaan vuosittain yhteiseen neuvonpitoon, jossa keskeisenä sisältönä on tiedonvaihto ja jaostojen tutustuminen toistensa toimintaan. Jaostotapaamista vietettiin Helsingissä 10.11. Aamupäivän aikana keskusteltiin SEN:n toiminnasta, jaostojen yhteistyöstä sekä jaostokauden tullessa päätökseensä käytiin palautekeskustelua siitä, mitä hyviä käytäntöjä jaostot voivat oppia toisiltaan tulevalle jaostojen kolmivuotiskaudelle.

Ekumenia esillä ev.-lut. kirkon Kirkkopäivillä

Kirkkopäivillä ekumenia oli esillä Suomessa ev.-lut. Kirkkohallituksen ulkoasiain osaston, Oulun ev.-lut. hiippakunnan ja Suomen Ekumeeninen Neuvoston yhteistyönä järjestetyssä Kirkon mission kohtalonkysymykset -tilaisuudessa 20.5. Oulun tuomiokirkossa. Uudistustarpeita tilastotietojen valossa avasi Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja Hanna Salomäki, kirkkojen uudistushankkeita Euroopassa esitteli johtava asiantuntija Tomi Karttunen, kansainvälinen keskustelusta kirkon missiosta alusti asiantuntija Minna Hietämäki. Keskustelua kirkkojen uudistumisesta ja kasvusta maailmalla ja meillä kävivät piispa Jukka Keskitaloja piispa Andrew Gulle Tansanian Victoriajärven ev.-lut. hiippakunnasta ja paikallinen ekumeenisen yhteistyön näkökulmasta kommentoi uskonnonopettaja Lucia Ferraro (kat.) Oulun ekumeenisesta työryhmästä. Tilaisuuden juonsi Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja Elina Hellqvist. Kirkkopäivien aikana SEN:n toimiston työntekijät myös kertoivat SEN:n toiminnasta ja ekumeniasta esittelypöydän äärellä.

4 Ekumeeniset huomionsoitukset

Ekumeeninen teko

SEN:n hallitus myönsi vuoden 2021 Ekumeeninen teko-tunnustuksen Itä-Suomen yliopiston ainejärjestöjen Fides Ostiensiksen ja Pistiksen yhteistyölle. Pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken ja piispa Matti Repo ojensivat tunnustuksen Pistis ry:n puheenjohtajalle Siiri Klubbille ja Fides Ostiensiksen puheenjohtajalle Alma Laukkaselle 21.3. Kauniaisten ev.-lut. kirkossa. SEN:n kevätkokouksen yhteydessä. Itä-Suomen yliopiston rikkautena on ortodoksisen ja läntisen teologian osastojen toimiminen samalla kampuksella. Valintaperusteluissaan Suomen Ekumeenisen Neuvoston hallitus toteaa, että ainejärjestöjen yhteistyö on nuorten sisäsyntyistä ekumeniaa, joka perustuu

vapaaehtoisuuteen. Yhteistyö on esimerkillistä käytännön ekumeniaa ja kylvää opiskelijoihin innostusta kristittyjen yhteistyöhön myös tulevaisuudessa tehtävissään työelämässä.

Yhteistyökumppaneiden juhlat

Kulttuuri- ja uskontofoorumi Fokus ry 75 vuotta
Sveriges kristna råd 30 vuotta

5 Hallinto ja talous

5.1 Yleiskokoukset

Kevätkokous pidettiin 21.3. Kauniaisten kirkossa ja siinä käsiteltiin sääntömääräiset asiat kuten toimintakertomus ja tilinpäätös. Kevätkokous myös vahvisti yhdistyslain mukaisen äänestys- ja vaalijärjestyksen, joka sisältää yhdistyslakia ja yhdistyksen sääntöjä tarkentavat määräykset siitä, miten kokouksissa toimitaan.

Kevätseminaarin teema oli ”Ilosanoma koko luomakunnalle?”. Suomen Ekumeenisen Neuvoston yksi painopisteistä vuodelle 2022 on Kestävä tulevaisuus. Kestävän tulevaisuuden kysymyksiä pohdittiin asiantuntijoiden alustuksien pohjalta ja kuultiin nuorten aikuisten mietteitä tulevaisuudesta. Seminaarin avasi Haminan piispa Sergei (ort.). Luomakunnan ahdistuksesta ja ilosta alusti ympäristöteologian dosentti, pastori Panu Pihkala, joka esitti, että samaan aikaan kun ympäristökriisi syvenee, myös ihmiskunnan toimintatarmo vaikuttaa olevan kasvussa. Otsikolla ”Kiitollisuus pelastaa maailman” - luomakunnan varjelemisesta ortodoksisen kirkon liturgisen ja askeettisen perinteen

valossa alusti isä Tuomas Kallonen (ort.). Seminaarin paneelikeskustelua luotsasi veli Gabriel Salmela OP (kat.). Nuoret aikuiset paneelissa olivat pastori Anne Heikkinen (ev.-lut.); pastori ja SEN:n nuorisajaoston puheenjohtaja Lasse Lindberg (ev.-lut.) ja kanttori Elia Pietarinen Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta. Seminaarin päätössanat ja kiitokset lausui Suomen Ekumeenisen Neuvoston pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken.

Syyskokous pidettiin 31.10.-1.11. Kokkolassa. Seuraavan vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksymisen lisäksi hyväksyttiin Sininauhaliitto SEN:n uudeksi kumppanuusjärjestöksi. Kokkolan metodistikirkolla pidettiin 1.11 syysseminaari, jossa pohdittiin jumalanpalveluselämää ekumeenisessa hengessä otsikolla Yksi ruumis, monta jäsentä – eläkö yhteys, toteutuuko tasapaino? Seminaarin avasi SEN:n varapuheenjohtaja metropoliitta Arseni. Alustuksellaan osallistujat omien seurakuntiansa jumalanpalveluselämää ja laajempia kehityskaaria alkukirkosta tähän päivään pohtimaan johdatti kouluttaja TT Mika K.T. Pajunen

(angl.). Paneelikeskustelussa mukana olivat metropoliitta Elia (ort.), isä Marco Pasinato (kat.), pastori Saara-Maria Jurva (ev.-lut.) ja toiminnanjohtaja Esko Matikainen (hel.). Arkipiispa lausui Tapio Luoma seminaarin päätössanat.

5.2 Hallitus

Hallitus kokoontui toimivuonna viisi kertaa ja kokouksiin oli mahdollista osallistua etäyhteydellä. Suomen Ekumeenisen Neuvoston hallituksen puheenjohtajana toimii ev.-lut. kirkon arkipiispa Tapio Luoma. Puheenjohtajan ja hallituksen toimikausi on kolme vuotta 2022–2024. Puheenjohtajan henkilökohtaisena varajäsenenä toimi piispa Jari Jolkkonen. Hallituksen varapuheenjohtajina toimivat: Suomen evankelisluterilaisen kirkon edustaja piispa Matti Repo (varajäsen: dekaani Terhi Törmä); Suomen ortodoksisen kirkon edustaja metropoliitta Arseni (varajäsen: yli diakoni Juha Lampinen); ja 3.2.2022 alkaen Frikyrklig samverkanin edustaja, församlingsföreståndare Markus Österlund Missionskyrkan i Finlandista (varajäsen: församlingsföreståndare pastor Roger Andersson). Hallituksen muut jäsenet ovat:

Suomen evankelisluterilainen kirkko, TT Minnamari Helaseppä (varajäsen: pastori Saara-Maria Jurva); Suomen evankelisluterilainen kirkko, dosentti TT Tomi Karttunen (varajäsen: TT Jenni Krapu);

Suomen ortodoksinen kirkko, YTT Minna Rasku (varajäsen: järjestösihteeri Annakaisa Onatsu);

Suomen vapaakirkon puheenjohtaja Jaakko Pihlajamäki, varapuheenjohtaja (varajäsen: ylisihteeri majuri Saga Lippo, Suomen Pelastusarmeija);

Katolinen kirkko Suomessa, veli Gabriel Salmela (varajäsen: isä Marco Pasinato); Anglican Church in Finland, Revd. Dr. Mika K. T. Pajunen (varajäsen: Chaplain, Revd. Tuomas Mäkipää).

5.3 Jaostot ja työryhmät

Vuoden aikana seuraavat jaostot olivat toiminnassa:

Kasvatusasioiden jaosto

Nuorisajaosto

Paikallisekumenian jaosto

Sektion för finlandssvensk ekumenik

Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto

Yhdenvertaisuusjaosto

Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto

Lisäksi vuoden aikana toimivat Ekumeeninen turva paikkatyötä tekevien asiantuntijaverkoston työryhmä, Rukouspäivätyöryhmä ja Vapaakristillinen työryhmä ja hallituksen taloustyöryhmä.

5.4 Henkilöstö

Henkilöstön vahvuus oli vuoden 2022 lopussa 4 henkilöä. 3 henkilöä oli toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja 1 henkilö määräaikaisessa työsuhteessa. Pääsihteerinä toimi pastori, TM Mayvor Wärn-Rancken. Viestintä- ja toimintakoordinaattorina toimi TM Suvi-Tuulia Vaara. Vastuuviikon koordinaattorina ja toimistosihteerinä pastori, TM Sarah Tiainen sekä Vastuuviikon ruotsinkielisenä projektisihteerinä pastori, TM Jan Edström.

5.5 Talous

Suomen Ekumeeninen Neuvosto on jatkanut sen kartoittamista, miten SEN talous saataisiin vakaammalle pohjalle.

Tuotot

Tilikauden tuotot olivat 292 547 euroa (331 162 euroa vuonna 2021). Laskua 11,7 %. Seurakuntien osuus kaikista tuotoista oli 45,3 % (23,5 %) ja jäsenyhteisöjen 46 % (65 %). Kolehtien osuus 35 % (22 %). Jäsenmaksujen osuus 46 % (40 %). Virallisia kolehteja saatiin 102 791 euroa (72 290 euroa). Helsingin seurakuntayhtymältä saatiin 24 500 euroa. Jäsenyhteisöiltä saadut tuotot olivat 134 024 (214 024).

Kulut

Tilikauden toimintakulut olivat 292 812 euroa (278 995). Nousua 5,0 %. Henkilöstökulut olivat 201 894 euroa (207 765 euroa). Poistot olivat 483 euroa (643).

1 Komprimerad verksamhetsberättelse

1.1 Strategi 2022-2024

Vision

Kristi kyrka på väg mot en synlig enhet
- att de alla ska vara ett

Mission

Vi förverkligar Jesus bön ”att de alla ska vara ett”
(Joh. 17:21).

Vi bygger och stöder enheten mellan kyrkor och kristna
gemenskaper.

Vi stärker kyrkornas och de kristna gemenskapernas röst
i samhället.

Vi tillhör den världsvida ekumeniska rörelsen som
arbetar för Kristi kyrkas synliga enhet och som för dialog
med andra religioner.

Vår verksamhet styrs av två principer

- Det kristna vittnesbördet i form av kärlek och de kristnas enhet
- Gemensamma satsningar för skapelsen och människovärdet

Värderingar

Rådets värderingar har sin grund i evangeliet och tar sig
uttryck i tankar, ord och handlingar. Dessa värden styr
Rådets beslutsfattande:

Tankar

Respekt för människovärdet, accepterande av olikheter,
tillit och ärlighet, skapelsens helighet.

Ord

Transparens, öppen kommunikation,
en kultur av att tala gott om andra

Handlingar

Samarbete, respekt, värdesättande, lyssnande.

Strategiska tyngdpunkter 2022-2024

2022 Lokalekumenik och en hållbar framtid

1.2 Ekumeniska Rådet i Finland

Ekumeniska Rådet i Finland (ERF) är enligt rådets stadgar ett samarbetsorgan för i Finland verksamma kyrkor, kristna samfund och församlingar, vilka blivit antagna som medlemmar på basis av att de bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Rådets syfte är att som ett samarbetsorgan för kyrkor och kristna samfund

- främja strävanden mot Kristi kyrkas synliga enhet
- stärka de kristnas, enhet, tjänst och vittnesbörd i Finland
- stärka kyrkornas och de kristna samfundens röst i samhället
- vara en mötesplats för kyrkor och kristna samfund

Rådet uppfyller sitt syfte genom att

- kalla kyrkor och kristna samfund och deras medlemmar till gemensam bön och interaktion
- diskutera aktuella ekumeniska frågor
- arrangera överläggningar, seminarier och konferenser
- idka samhälleligt påverkansarbete på basis av kristen etik
- tillsätta sektioner till vilka medlemmar, observatörer och partnerorganisationer utser representanter samt övriga experter
- tillsätta arbetsgrupper till vilka styrelsen inbjuder representanter för medlemmar, observatörer och partnerorganisationer samt övriga experter
- idka publikationsverksamhet
- upprätthålla kontakter till sina medlemskyrkor och observatörer samt med andra ekumeniska organisationer i Finland och utomlands

1.3 Verksamhetens allmänna mål och delområden

ERF är såväl ett samtalsforum som en verkställande organisation och ett expertorgan. Rådets existens är redan i sig ett tecken på medlemmarnas, observatörernas och partnerorganisationernas strävan efter enhet och ett gemensamt vittnesbörd.

ERF betjänar sina medlemmar, observatörer, partnerorganisationer och övriga aktörer som en ekumenisk expertorganisation. Rådets insatser synliggör ekumeniken och arbetet för kyrkornas enhet genom sitt gemensamma vittnesbörd och i sin tjänst för de utsatta i samhället. Målet för verksamheten är att kyrkor och kristna samfund bättre ska kunna stödja varandra, såväl

i sin strävan efter kristen enhet som i att tala med en gemensam och allt starkare röst i samhället.

Rådets verksamhet styrs av två grundläggande principer: kristet vittnesbörd i kärlek och gemenskap samt ett gemensamt arbete för skapelsen och människovärde.

De här principerna påverkar verksamhetens olika delområden:

- Spiritualitet och lärofrågor
- Etiska och samhällseliga frågor
- Kristen fostran
- Gemensamt vittnesbörd och religionsdialog

ERF idkar också informations- och publikationsverksamhet och delar årligen ut ekumeniska utmärkelser. ERF verkar som forum för medlemskåren i ekumeniska nätverk.

1.4 Medlemskåren

Medlemskyrkor

Som medlemmar i Ekumeniska Rådet i Finland kan antas Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Finlands ortodoxa kyrka samt de i Finland verksamma kristna samfund, föreningar och stiftelser som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
Finlands ortodoxa kyrka
Suomen Vapaakirkko
Katolska kyrkan i Finland
Finlands svenska baptistsamfund
Finlands svenska baptistsamfund
Suomen Metodistikirkko
Suomen Pelastusarmeija
Missionskyrkan i Finland
The Anglican Church in Finland
International Evangelical Church in Finland

Observatörer

Som observatörer i Ekumeniska Rådet i Finland kan antas i Finland registrerade religiösa samfund, föreningar och stiftelser som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Adventkyrkan i Finland
Suomen Baptistikirkko
Suomen Helluntaikirkko
Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit
Finlands Svenska Pingstmission
Partnerorganisationer

Som Rådets partnerorganisationer kan antas i Finland verksamma registrerade föreningar och stiftelser som främjar kristen enhet.

Filantropia
Filoksenia
Helsingin Diakonissalaitos
Herättäjä-Yhdistys
Hiljaisuuden ystävät
Kansan Raamattuseura
Kirkon alat
Kyrkans Utlandshjälp
Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS
Medialähetys Sanansaattajat SANSA
Lasten ja nuorten keskus
OCM - Suomen Konstantinus Yhdistys
Opiskelijoiden Lähetysliitto
Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
Sinapinsiemen
Caritas Finland
Finlands kristliga fredsörelse
Finlands Kristliga Studentförbund 42
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Finska Missionsförbundet
Finlands Sjömanskyrka
Förbundet KFUK i Finland
Förbundet KFUM i Finland
Finska Bibelsällskapet
World Vision Finland
Temppeleiherrain Ritarikunta
Tuomasyhteisö

1.5 Kortfattad verksamhetsberättelse och en beskrivning av verksamhetsåret

Året 2022 var en tid av omvälvningar, osäkerhet och kriser. Många av önskade att coronapandemin skulle vara över och att året 2022 skulle präglas av normal verksamhet i kyrkor, församlingar och samhället i övrigt. Så gick det inte. Osäkerheten kring covid har påverkat ERF och dess medlemmars verksamhet.

I januari 2022 kom en ny våg av covidfall och det påverkade också verksamheten inom Ekumeniska

Rådet i Finland. Vi blev tvungna att omvandla en del evenemang till distansevenemang, andra flyttades framåt eller sköts upp till följande år. De utbildningar och seminarier som hade prickats in för hösten 2022 gick ändå att förverkliga som planerat.

Hur situationen har sett ut har varierat en hel del mellan olika församlingar och kristliga organisationer. Evenemang har gjorts om till distansevenemang eller så flyttades evenemang från våren 2022 till hösten. I församlingarna har man hoppats att folk ska hitta tillbaka till gudstjänster och olika evenemang, men en viss försiktighet har fortsatt. Det har påverkat både antalet deltagare i gudstjänster och följaktligen också kollektintäkterna, som har minskat. Många församlingar har fortsatt att streama sina gudstjänster, även om det går att delta i gudstjänsterna helt normalt.

Förutom coronapandemin har Rysslands anfall mot Ukraina 24.2.2022 kastat en betydande skugga över år 2022. Det ryska angreppet har orsakat den största flyktingströmmen i Europa sedan andra världskriget. Ungefär åtta miljoner människor har flytt från Ukraina och av dem har 4,8 miljoner flytt till Europa. Samtidigt har antalet asylsökande från andra håll ökat avsevärt. I Finland lämnades 49 726 ansökningar om tillfälligt skydd in under året. Av dem uppgick ansökningarna från ukrainska medborgare till 48 809 medan ansökningarna från andra länder var 919 (Migrationsverket 6.2.2023). Ekumeniska Rådet i Finlands vädjan om fred publicerades inför krigsutbrottet 23.2.2022 (se bilaga). I Finland blev kyrkornas gemensamma vilja att hjälpa ukrainarna ett gemensamt vittnesbörd om kärlek till nästan. Många församlingar hjälpte ukrainska flyktingar över samfundsgränserna på olika sätt. Den ekumeniska diakonin har varit stark och synlig på olika orter runt om i Finland. Ekumeniska Rådet i Finlands asylarbetsgrupp har arbetat aktivt med informationsförmedling och ERF har informerat om diverse evenemang som har ordnats på olika orter. I Finland ordnades böner för fred och de olika kyrkornas och organisationernas hjälpinsatser för ukrainska flyktingar har varit omfattande.

Kriget har också påverkat vardagen i Europa. Ökande inflation, energikris, högre livsmedels- och levnadskostnader riskerar ändå att stävja EU-ländernas hjälpvilja. Även i Finland har man märkt att volontärer blir utmattade i hjälparbetet och det finns ett akut behov att nya frivilliga som kunde ställa upp bland annat med att dela ut livsmedel och utföra andra hjälpuppdrag till exempel inom den ekumeniska diakonin för att hjälpa flyktingar.

År 2022 togs ERF:s vision och strategi i bruk för att förtydliga Rådets arbete. Verksamhetsplanen för

året 2022 slog fast att de strategiska fokusområdena var lokalekumenik och en hållbar framtid.

Verksamhetsberättelsen har alltid varit uppdelad i två delar, med betoning på det andliga och det samhällseliga. I verksamheten flätas de här två samman. ERF:s verksamhetsplan styrs av två principer: det kristna vittnesbördet som kärlek och kristen enhet (lokaleskumenik) och det gemensamma arbetet för skapelsen och människovärdet (en hållbar framtid). Visionen förverkligas genom att kristna samlas i gemensam bön, gemensamt vittnesbörd och gemensam tjänst.

Den gemensamma kristna bönen var viktig även år 2022. Under året firades två nationella ekumeniska böndagar. Materialet för Böneveckan för kristen enhet 2022 hade förberetts av Kyrkornas råd i Mellanöstern och årets tema var ”Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom” (Matteus 2:2). Böneveckan firas årligen 18–25 januari.

Böneveckan var ett fint tillfälle att ge plats för berättelser av människor från Mellanöstern och be i synnerhet för Mellanöstern. Generalsekreteraren predikade i en ekumenisk gudstjänst i Asikkala kyrka under böneveckan och veckans radiogudstjänst firades i Åbo, där Frälsningsarméns lokala avdelning bar huvudansvaret för arrangemangen.

Under år 2022 besökte generalsekreteraren 13 olika församlingar för att berätta om Ekumeniska Rådet i Finland och dess verksamhet och predikade i gudstjänster runt om i Finland. Generalsekreteraren bekantade sig med Finlands evangelisk-lutherska kyrkas kyrkomötes arbete, besökte Suomen Helluntaikirkkos sommarfest Iso Kirja i Keuru, deltog i Helsingfors lutherska stifts synodalmötes seminarium i Tempelplatsens kyrka i september, höll ett seminarium om ”Frälsning i ekumenisk teologi” vid Borgå stifts synodalmöte i Åbo och bekantade sig med Sjomanskyrkans verksamhet i november.

Under året arbetade böndagsarbetsgruppen med ett böndagsplakat som undertecknades av Republikens president. Temat för plakatet var det samma som böneveckan år 2023: ”Gör det goda, sträva efter rättvisa” ur Jesajas bok (Jesaja 1:17).

Den andra ekumeniska böndagen, böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar, sammanfaller med FN-dagen. Böndagen firades under Ekumeniska ansvarsveckan med temat Måttlighet. Andra bönedagens och Ansvarsveckans teman lyftes fram i flera församlingar för att speciellt komma ihåg behovet av fred, rättvisa och måttlighet på olika håll i världen. Under Ansvarsveckan ordnade församlingar

och kristliga organisationer olika evenemang med anknytning till Ansvarsveckan, bland annat gudstjänster, informationsträffar, bibliodramahandledning, seminarier och kaféevenemang. Ansvarsveckans tema var också framme på 24.10 under religionernas gemensamma fredsvandringar på FN-dagen. Vandringar ordnades på fem orter i Finland (Helsingfors, Jyväskylä, Tammerfors, Åbo och Uleåborg). Under fredsvandringen i Helsingfors berättade representanter för olika religioner vad deras religiösa texter säger om måttlighet och att skydda naturen (se punkt 2.3. Ekumeniska ansvarsveckan).

Under årets lopp lyfte ERF fram den gemensamma kristna bönen även bland annat genom att sprida material kring Ekumeniska missionshelgen i oktober och Tillkomme ditt rike-bönekampanjen. Man arbetade också med att ta fram rekommendationer för ekumeniska bönestunder.

Gemensamt vittnesbörd och gemensam tjänst har vi förverkligat mellan församlingar på olika orter till exempel genom ekumenisk diakoni och gemensamma hjälpinsatser. Arbetet för att hjälpa ukrainska flyktingar har bidragit till att göra samarbetet mellan kyrkorna tätare på olika håll i Finland. Församlingar har delat ut mat, kläder, presentkort och gett andligt och psykiskt stöd till behövande och på så sätt tillsammans levt ut kärleken till nästan.

I ERF:s verksamhetsplan för år 2022 ingick också att vara kyrkornas röst i samhället. ERF:s personal har berättat om Ekumeniska Rådets verksamhet för en religions- och samvetsgrupp i riksdagen, om religions- och åskådningsfrågor för politiska beslutsfattare och regelbundet hållit kontakt med Migrationsverket, Inrikesministeriets migrationsavdelning och diskrimineringsombudsmannen. I ERF:s uppgifter ingår också att koordinera kyrkornas gemensamma kommunikation och ställningstaganden.

Kyrkoledarnas träffar har också utgjort en viktig kontakt. Kyrkoledarna sammanträdde på distans via Teams 18.1 och träffades i Kyrkans hus i Helsingfors 4.10. Båda mötena leddes av ERF:s styrelseordförande, ärkebiskop Tapio Luoma. Kyrkoledarna utbytte information om aktuella frågor inom sina samfund och viktiga teman var bland annat myndigheternas kriskommunikation till kyrkorna och utvecklingen av åskådningsundervisningen. Generalsekreteraren har därför skickat kyrkornas kontaktuppgifter till olika ministerier, så att myndigheternas kriskommunikation framöver ska nå även kyrkosamfund. Vid kyrkoledarnas möte var Rysslands angrepp på Ukraina och de ukrainska flyktingarnas situation ett centralt samtalsämne. Kyrkoledarna har vädjat för fred och

försoning i konflikten.

Rådet har aktivt arbetat för att underlätta situationen bland asylsökande. ERF:s expertgrupp i asylfrågor har träffat myndigheter och följt med arbetet på fältet i synnerhet med tanke på likabehandling av asylsökande. Kyrkosamfunden erbjöds i samarbete med Migrationsverket möjligheten att utbilda verkets personal om sin lära och dess specialdrag genom en undervisningsvideo och skriftligt material. Arbetsgruppen har lyft fram missförhållanden som asylsökande möter i Finland.

Rådets ekonomiska situation visade ett överskott år 2021 och det överskottet användes år 2022 till att täcka utgifterna. Ett bidrag på 49 000 euro från Helsingfors lutherska kyrkliga samfällighet underlättade också den ekonomiska situationen på ERF. Överskottet från år 2021 lappade det bortfall som orsakades av att kollektintäkterna från Ekumeniska böneveckan blev mindre än väntat. I samband med utbildningar och seminarier samarbetade ERF med STEP-utbildning. Av det bidrag som Helsingfors kyrkliga samfällighet beviljade används hälften år 2023, eftersom en del evenemang flyttades fram till det året på grund av coronapandemin. Det är önskvärt att ERF kunde åtnjuta statligt stöd, som Sveriges kristna råd och Norges Kristne Råd gör.

Evangeliska Alliansen i Finland (SEA), Finska Missionsrådet (FMR) och Ekumeniska Rådet i Finland samlades till gemensamma möten. SEA:s styrelseordförande Kirsi Rothfors, FMR:s styrelseordförande Timo Keskitalo och ERF:s generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken planerade ett gemensamt evenemang som hålls i Tempelplatsens kyrka 29.4.2023 i samband med märkesåret Religionsfrihet 100 år.

Under sektionsperiodens tredje år har sektionerna hållit största delen av sina möten på distans och ordnat webinarier och seminarier. ERF har följande sektioner: sektionen för fostran, ungdomssektionen, sektionen för lokalekumenik, sektionen för finlandssvensk ekumenik, sektionen för teologiska och lärofrågor, sektionen för jämställdhet och sektionen för samhällsfrågor.

På organisationsnivå höll Rådet två möten. Värmötet hölls i Grankulla 21.3 och höstmötet i Karleby 31.10, båda som hybridmöten. År 2022 inleddes en ny styrelseperiod på tre år som är ärkebiskop Tapio Luomas andra period som styrelsens ordförande. Styrelsen sammanträdde fem gånger under året. Styrelsen tog i bruk en ny arbetsordning och ett dokument som kartlägger riktlinjer för påverkansarbete. Båda avser att göra samarbetet smidigare och öka transparensen i

Rådets beslutsfattande.

Under år 2022 har inga ändringar ägt rum i personalen.

2 En mer detaljerad beskrivning av verksamheten

2.1 Spiritualitet och lärofrågor

I centrum för det arbete Ekumeniska Rådet i Finland utför finns en ekumenisk spiritualitet som växer ur vår gemensamma tro på en Treenig Gud. Enhet utgör grunden för vårt läroarbete och multilaterala samtal. Den ekumeniska spiritualiteten och gemensamma bönen syns i synnerhet i de evenemang som ordnas i samband med de två ekumeniska böndagarna.

Ekumeniska böneveckan för kristen enhet 18–25.1

Kyrkornas världsråds Faith and Order-kommission och katolska kyrkans Påvliga råd för främjande av kristen enhet publicerade material för Ekumeniska böneveckan för kristen enhet och ett schema för en ekumenisk bönestund. Böneveckans material 2022 hade förberetts av Kyrkornas råd i Mellanöstern och årets tema var Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom (Matteus 2:2). Många östkristna firar fortfarande Epifania (trettondedag jul) som en större fest än julen,

eftersom det var då Guds frälsning uppenbarades för folken i Betlehem och vid Jordan. Böneveckan var också en möjlighet för församlingarna att ge utrymme åt berättelser av och om personer som kommit från Mellanöstern till församlingens område och speciellt be för Mellanöstern. Böneveckans material översattes till finska av teol. dr. Mika K T Pajunen och medan Sveriges kristna råd stod för det svenska materialet.

Böneveckans radiogudstjänst firades söndagen 23.1 i Frälsningsarméns Åboavdelnings lokaliteter. Talare var kyrkoherde Ion Durac (ort) och pastor Pekka Havupalo (finska pingst). Kantor var Lauri Rautiainen och för musiken svarade sånggruppen LapaSet. Generalsekreteraren predikade i en ekumenisk gudstjänst i Asikkala kyrka 23.1.

Böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar

FN-dagen och den ekumeniska böndagen för fred,

mänskliga rättigheter och internationellt ansvar firades under Ekumeniska ansvarsveckan 24.10. Söndagen 23.10 firades tre mediebetonade ekumeniska Ansvarsveckans gudstjänster. Ansvarsveckans radiogudstjänst sändes i Yle Radio 1 från Helsingin metodistikirkko och firades av Helsingfors ekumeniska kommitté söndagen 23.10. Samma dag sändes också Ansvarsveckans svenska ekumeniska tv-gudstjänst och radiogudstjänst av Svenska Yle på kanalerna Yle Fem och Yle Vega.

Böndagsplakatet

Böndagsplakatet som hade godkänts och undertecknats av Republikens president lästes upp i församlingarna på böndagen för kristen enhet 18.1 eller söndagen intill. Den böndagsarbetsgrupp som ERF:s styrelse hade tillsatt beredde böndagsplakatet för år 2023 och valde de bibelställen som var förknippade med böndagarna. Republikens president godkände texten som styrelsen presenterade och undertecknade plakatet för år 2023. Plakatets rubrik var "Lär er göra det goda. Sträva efter rättvisa" ur Jesajas bok (Jesaja 1:17). Till böndagsarbetsgruppen hörde förutom generalsekreteraren också Taina Manninen (luth), Veli Loponen (met), Robert Lemberg (luth) och Mikael Sundqvist (ort). Böndagsplakatet 2023 se bilagan.

Skapelsetid 1.9–4.10

På ERF:s webbplats publicerades material för att fira Skapelsetid som ett ekumeniskt evenemang. Det är frågan om en internationell ekumenisk rekommendation om en böndag för skapelsen och skydd av skapelsen inom kyrkorna. Betydelsen av första september stärktes ytterligare när påven Franciskus år 2015 bestämde att det är en böndag även inom katolska kyrkan, efter ortodox förebild. Ekumeniska patriarken av Konstantinopel Demetrios I utlyste år 1989 den första dagen i det östliga kyrkoåret, indiktionens dag 1.9 till en böndag för skapelsen. Vid den tredje europeiska ekumeniska samlingen (EEA3) i Sibiu i Rumänien år 2007 framfördes förslaget att kyrkorna i Europa skulle fira skapelsens tid. Följande år inbjöd Kyrkornas Världsråds centralkommitté kyrkorna att fira skapelsens tid med böner och handling under perioden mellan skapelsens dag (1.9) och den dag västkyrkan firar Franciskus av Assisis minnesdag (4.10). Varje år väljer den ekumeniska styrgrupp som redigerar en guide för Skapelsetid temat för perioden. År 2022 var temat Lyssna till skapelsens rop! Materialet lyfte fram hur många röster som tystas i den offentliga debatten kring klimatförändring och naturskyddets etik. Årets bönmateriel översattes till finska av Tomasprästen Kati Pirttimaa.

Ekumenisk morgonbön

Sedan år 2008 har man varje vecka bätt ekumenisk morgonbön i det dominikanska centret Studium Catholicums kapell i centrala Helsingfors. Morgonbönen följer turvis olika kyrkliga traditioner och i konceptet ingår att en representant för en annan tradition håller ett anförande om dagens läsning. Morgonbönen ger Ekumeniska Rådet ett fint tillfälle att vid sidan om sitt nationella och internationella arbete också odla en konkret koppling till lokal ekumenik och ekumenisk bön. Ekumeniska bönestunder hålls regelbundet också på andra håll i Finland.

Gemensam kristen missionshelg

Den ekumeniska missionshelgen firas årligen det andra veckoslutet i oktober. År 2022 var tidpunkten 8–9.10. Missionshelgen har firats sedan år 1999. Temat det här året var En kristen människas frihet. Missionshelgen uppmuntrar till bön för det gemensamma missionsuppdraget. Missionen är en gemensam uppgift för hela Kristi kyrka över samfundsgränserna. Missionshelgens material bestod av texter av representanter från olika kyrkor. Missionshelgen är ett gemensamt projekt för ERF, Finska Missionsrådet (FMR) och Suomen vapaakristillinen neuvosto (SVKN) och i arbetsgruppen representerades ERF av kantor Kirsi-Maria Susuna (ort) och fader Nguyen Tri (kat). Materialet publicerades på organisationernas webbsidor och information gick ut via nyhetsbrev. Under helgen ordnades redan för andra gången ett gemensam böneevenemang online där man bad för missionen.

Tillkomme ditt rike (Thy Kingdom Come) - ekumenisk bönkampanj från Kristi himmelsfärdsdag till pingst

Den globala bönrörelsen Tillkomme ditt rike fick sin början år 2016 genom en inbjudan till bön till Engelska kyrkan från ärkebiskoparna av Canterbury och York. Internationellt koordineras rörelsen av ärkebiskopen av Canterburys kansli. Kyrkor och församlingar inbjöds att delta i den internationella kampanjen, var och en på sitt sätt, och att be i enlighet med sin tradition. I Finland inleddes kampanjen på himmelsfärdsdagen med en bönestund i Agricolakyrkan i Helsingfors och avslutades med en Tomasmässa på pingstdagen. Arrangörer i Finland var Kansan Raamattuseura, Hengen uudistus kirkossamme, Hiljaisuuden Ystävät, Tomasgemenskapen, Anglikanska kyrkan i Finland och Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken deltog också via en video där hon berättade

om bönen betydelse. Kampanjmaterialet hölls också framme i ERF:s kanaler.

Sektionen för teologi och lärofrågor

Sektionen för teologi och lärofrågor sammanträdde fem gånger under året (11.2, 24.3, 4.5, 17.10 och 13.12). Mötena ordnades på distans via Zoom, i mars och oktober höll sektionen hybridmöten i Kyrkans hus (Södra kajen 9) och Zoom. Tuomas Mäkipää (angl) fortsatte som ordförande under år 2022, medan Jyri Komulainen (luth) var vice ordförande och Tapio Leinonen (luth) sekreterare.

Vid sektionens första möte gjorde man upp en ny definition av sektionens uppdrag och den godkändes av ERF:s generalförsamling. Vid de två följande mötena planerades sektionens vårseminarium. För seminariet skapades också en arbetsgrupp med medlemmarna Tuomas Mäkipää, Tapio Leinonen, Jari Portaankorva, Heikki Repo och Karoliina Maria Schauman. Arbetsgruppen sammanträdde via Zoom 9.3. Den ursprungliga seminarieplanen gällde gudstjänstlivet under pandemin, men på grund av kriget i Ukraina bestämde sig sektionen för att fokusera på temat berättigt krig.

Den 24 maj kl. 16–18 ordnade sektionen ett vårseminarium i Kallion seurakuntas församlingssal i Berghäll i Helsingfors under rubriken ”Oman rauhani minä annan teille. Kristityt sodan melskeessä.” (Min frid ger jag er. Kristna i krigets tumult.) Seminariet tog upp teman som berättigt krig och pacifism. Anföranden hölls av docent Elina Kahla, docent Niko Huttunen och Jani Edström. Sektionens ordförande Tuomas Mäkipää höll öppningsanförandet. Helsingfors kyrkliga samfällighets personal direktsände evenemanget online så man kunde följa med det på distans. Evenemanget ordnades i samarbete med utbildningscentralen Step.

Under höstperiodens möten diskuterade sektionens medlemmar hållbar utveckling och ekonomi samt äktenskapsdebatten i sektionsmedlemmarnas samfund.

Sektionen för lokalekumenik

Syftet med sektionen för lokalekumenik är att erbjuda ERF:s medlemskrets och kristna i olika kyrkor och samfund möjlighet till interaktion för att främja den lokala ekumeniken. År 2022 deltog 14 kristna samfund och partnerorganisationer inom ERF i sektionens arbete genom dess 21 medlemmar. Ordförande för sektionen var pastor Jukka Hiltunen (met), vice ordförande var pastor Merja Lampila (luth) och major Toni Penttinen (Frälsningsarmén) medan pastor Hanna Lehto (luth) var sekreterare.

Sektionen hade tre möten under året: 7.2 via Teams, 16.5 som hybridmöte i Seinäjoki och 9.12 i Helsingfors. Vid sektionens möten diskuterades aktuella ekumeniska frågor och lokalekumenisk verksamhet på olika håll i landet. Centrala ämnen var Ekumeniska böneveckan för kristen enhet, Ansvarsveckan och planeringen av ett lokalekumeniskt forum. Sektionen fortsatte uppdateringen av den lokalekumeniska idébanken och kontaktuppgifterna till de lokalekumeniska kommittéerna.

Sektionens mest synliga form, Lokalekumeniskt forum (på finska förkortat Pafo), ordnades i Kuopio 14.10.2022. Lokalekumeniskt forum samlade församlingsfolk med intresse för ekumenik i Kuopio. Under dagen hade deltagarna tillfälle att utbyta information om gemensam kristen verksamhet i församlingar på olika håll i Finland och under seminariedelen låg fokus på Ekumeniska ansvarsveckans tema Måttlighet (se närmare under 3.4 Inhemska nätverk).

Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Syftet med sektionen är att främja ekumenik på svenska inom Ekumeniska Rådet. Målsättningen är att synliggöra det ekumeniska arbetet på svenska och hjälpa Ekumeniska Rådet att vara en levande tvåspråkig organisation. Sektionen fortsatte under året sitt arbete för finlandssvensk ekumenik. Sara Torvalds verkade som sektionens ordförande. Sekreteraruppgifterna har roterat mellan de närvarande på respektive möte. Under året hölls fem (5) sektionsmöten. Vid mötena delades aktuell information från de olika samfunden och kyrkorna. På våren ordnades ett seminarium för journalister med temat Begrip religion – journalistik om kyrkor den 10 maj vid Luckan i Helsingfors. Medverkande i panelen var Jonas Jungar (YLE), Hilka Olkinuora och Kenneth Grönroos. Moderator var Jan-Erik Andelin. Seminariet ordnades tillsammans med Finlands svenska publicistförbund. På hösten ordnades ett webinarium om andligt våld den 12 oktober. Det ingick i den serie som Ekumeniska Rådet ordnade kring temat. Medverkande var forskaren Maria Björkmark och journalisten Thorleif Johansson. Sektionens Facebookgrupp ”Kristen i Finland” (facebook.com/groups/kristenifinland) hade c. 200 medlemmar i slutet av året.

Frikyrkliga arbetsgruppen

Suomen Vapakristillinen Neuvosto ry, Frikyrklig Samverkan r.f och Ekumeniska Rådets samarbetsgrupp sammanträdde 5.4. Frikyrkliga arbetsgruppen

funderade över ekumenikens betydelse för de frikyrkliga samfundet. Praktisk ekumenik och samarbete samt kyrkornas lika värde låg i centrum under samtalen. Den jämlikheten ville man öka och föra vidare genom Rådet. I mötet deltog verksamhetsledare Esko Matikainen (SVKN, Helluntaikirkko), samfundsledare Hannu Vuorinen (SVKN, Vapaakirkko), samfundsledare Jari Portaankorva (SVKN, bapt) och Peter Sjöblom (samfundsledare, FS ordförande, FSB).

2.2 Etiska och samhällseliga frågor

Inom området etiska och samhällseliga frågor faller verksamhet som utgår ur den kristna tron och som betonar människans och skapelsens värde som mål för Guds kärlek och som speglar dessa i samhället och det som händer i samhället. Under det gångna året har ett av de strategiska tyngdpunktsområdena varit en hållbar framtid, vilket har syns i verksamheten på flera sätt. Arbetet inom ERF är påverkansarbete, konsultationer, utbildning och seminarier i ekumenisk anda. Inom det här delområdet finns Ekumeniska ansvarsveckan, arbetet inom ekumeniska arbetsgruppen för experter som arbetar med asylsökande, inom sektionen för jämställdhet och sektionen för samhällsfrågor, liksom enskilda utbildningar, förhandlingar och seminarier.

Ekumeniska arbetsgruppen för experter som arbetar med asylsökande

Ekumeniska arbetsgruppen av experter som arbetar med asylsökande är en arbetsgrupp som styrelsen har tillsatt och vars sammansättning varierar från en mindre ekumenisk arbetsgrupp till ett mer omfattande expertnätverk av personer som arbetar med asylfrågor. Arbetsgruppen bjuder vid behov in medlemmar i nätverket för samarbete. Arbetsgruppens mål är både att stärka samarbetet mellan kyrkorna och att målinriktat verka tillsammans för att asylsökandes mänskliga rättigheter och människovärde ska erkännas i vårt samhälle. Arbetsgruppen sammanträdde sex gånger under året. ERF:s generalsekreterare var ordförande för arbetsgruppen och kommunikations- och verksamhetskoordinatören var dess sekreterare. Asylarbetsgruppen har också aktivt hållit kontakt med olika myndigheter och erbjudit expertis i frågor kring asyl och migration.

Speciella teman under år 2022 var frågor kring hjälpen till ukrainska flyktingar, likabehandling av asylsökande från olika länder inom det finländska asylsystemet och religionsfrihet på flyktingmottagningar. Arbetsgruppen fick kännedom om att möjligheterna för församlingar att informera om sin verksamhet på

flyktingförläggningar varierade från förläggning till förläggning på olika håll i Finland. Enligt lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) ska styrningen och planeringen samt övervakningen av mottagningsverksamheten i praktiken samt styrningen av genomförandet av hjälp till offer för människohandel skötas av Migrationsverket. Migrationsverket ger förläggningarna anvisningar i frågor kring utövande av religion. ERF:s arbetsgrupp informerade Migrationsverket och förläggningarna om missförhållanden och koordinerade en vädjan för förverkligandet av religionsfrihet bland invånare på förläggningar som kyrkoledarna i Finland kom med på initiativ av ortodoxa kyrkans ärkebiskop Leo. Vädjan publicerades i början av religionsfrihetens 100-årsjubileumsår den 3 januari 2023.

Arbetsgruppens kontakter med myndigheter: Arbetsgruppen träffade diskrimineringsombudsman Kristina Stenman vid ett distansmöte 14.8 där man diskuterade ojämlig behandling och likabehandling av asylsökande, inkomstgränser i samband med återförening av familjer och religionsfrihet på flyktingförläggningar.

Arbetsgruppen träffade anställda vid inrikesministeriets migrationsavdelning på distans 23.8. I mötet deltog biskopen av Fredrikshamn Sergei (ort), Teemu Toivonen (ort), Ulla Siirto (luth), Juha Meriläinen (luth), Minna-Sisko Mäkinen (luth), Larissa Franz-Koivisto (kat), Timo Keskitalo (luth), Pirjo Raunio (finska pingst), Mayvor Wärn-Rancken (ERF) och Suvi-Tuulia Vaara (ERF). Vid mötet hölls följande inlägg: - samarbete mellan statsmakten och religiösa samfund i migrationsfrågor (Larissa Franz-Koivisto); - ojämlig behandling av asylsökande och situationen för asylsökande som befunnit sig länge i Finland: - uppehållstillstånd, utbildning, arbetstillstånd, och trygghet av uppehållstillstånd för förföljda grupper (Pirjo Raunio); - de ukrainska flyktingarnas situation ur Finlands ortodoxa kyrkas perspektiv (biskop Sergei) och de papperslösa situation och lösningsmodeller (Ulla Siirto).

ERF:s arbetsgrupp träffade i november två anställda vid Migrationsverket, specialöverinspektör Miia Tunturi som nyligen har fått religionsfrågor på sitt bord och utbildningsplanerare Krista Kylmäkoski. Under träffen presenterades arbetsgruppens verksamhet.

Sektionen för jämställdhet

Sektionen för jämställdhet har i uppgift att lyfta fram och diskutera frågor i anknytning till jämställdhet och

likabehandling i det finländska samhället, i synnerhet sådana frågor som är av speciellt intresse för kyrkorna. Sektionen sammanträdde sex gånger under året. Ordförande var Saija Kainulainen och Sanna Haapasalo var sekreterare. I början av året bad justitieministeriet Ekumeniska Rådet i Finland om ett utlåtande om den partiella förnyelsen av lagen om likabehandling och promemorior om den. Sektionen för jämställdhet gjorde upp utlåtandet.

Sektionens ordförande deltog 8.3 i Internationella kvinnodagens ekumeniska paneldebatt Kun värillä on väliä – syrjintä kristillisissä yhteisöissä (ung. När färg gör skillnad – Diskriminering i kristna samfund). I debatten önskade man i synnerhet få med intryck av det anglikanska dokumentet Breathing Life. Man bör vara medveten om att rasism finns och ingripa mot den, inte bara med ord utan också i handling. Tillställningen ordnades av Ekumeniska Rådet i Finland, Helsingfors domkyrkoförsamling och lutherska kyrkans Kyrkostyrelse.

Den 15 mars gästades sektionen av bostadslöshetsexpert Vlada Petrovskaja från föreningen för bostadslösa Vailla vakinaista asuntoa ry. Den 6 april deltog sektionens ordförande i en tillställning där EU-kommissionens koordinator för arbetet mot antisemitism Katharina von Schnurbein, på besök i Finland på inbjudan av Minnet för förintelsens offer rf, träffade speciellt representanter för kyrkor och medborgarrörelser. Schnurbein berättade om den strategi för att motarbeta antisemitisk som EU-kommissionen publicerade år 2021. Det gäller att tala om antisemitism, vara medveten om att det finns antisemitism och komma ihåg att lära ut antisemitismens historia. Beklagligtvis har antisemitismen ökat betydligt i Europa under coronapandemin. Till exempel skyddsåtgärderna kring synagogor har man varit tvungen att skärpa även i Finland. Den 16 maj fick sektionen besök av Jukka Sariola, expert på liv med handikapp. Den 24 oktober genomförde sektionen för jämställdhet tillsammans med ungdomssektionen evenemanget Kohtuullinen tulevaisuus kaikille (ung. En måttlig framtid för alla). Evenemanget var i synnerhet riktat till unga personer och måttlighet är ett av målen i FN:s Agenda 2030. Sektionerna ville i synnerhet lyfta fram ungas tankar kring temat. Det nuvarande världsläget utmanar oss att förändra våra konsumtionsvanor. Det är speciellt viktigt att upprätthålla det hoppets budskap som finns i den kristna tron.

Den 15 november ordnade sektionen i samarbete med sektionen för samhällsfrågor ett seminarium kring ekumenisk diakoni. Sektionens ordförande har lyft fram

Kyrkornas världsråds kampanj Thursdays in Black, där man klär sig i svart på torsdagar för att uttrycka stöd för alla dem som lider av våld.

Sektionen för samhällsfrågor

Sektionen för samhällsfrågor hade som uppgift att följa med samhällsdebatten och ta upp aktuella frågor som berörde kyrkorna. Sektionens mål var också att vara ett kyrkligt samtalsforum och att påverka samhället på kristen grund. Ordförande var Risto Pontela och sekreterare Saija Kainulainen. Styrelsen representerades i sektionen av pater Gabriel Salmela OP. Sektionen fortsatte sitt arbete kring hatprat, miljöfrågor och fredsarbete. Sektionen sammanträdde åtta gånger under året.

I januari gästades sektionen av specialforskare jur. dr, ekon. mag. docent Anu Lähteenmäki-Uutela från Finlands miljöcentral SYKE, som presenterade rättvis- och grundrättighetsperspektiv på klimatfrågor. I mars gästades sektionen av Tiina Vanhanen från Extinction rebellion/Elokapinas kristna grupp, som efterlyste klimathandlingar nu, eftersom situationen i fråga om klimatet har varit känd redan länge. I maj deltog sektionen i ett samtal som organiserats av Yle och Bra sagt-projektet hos stiftelsen Dialogpaus.

Sektionen deltog i ett samarbete kring Miten menee (Hur går det)-poddar för unga i åldern 14–19 som publicerades i oktober. Sektionen deltog i både utarbetandet av projektet och i produktionen. Moderator i poddprojektet var psykoterapeut Heli Pruuki, utvecklingsdirektör på Lasten ja nuorten keskus, och teman som togs upp var känslor, mobbning samt hatprat på sociala medier. Poddarna producerades av Lasten ja nuorten keskus med stöd av Ekumeniska Rådet i Finland och Finlands evangelisk-lutherska kyrka.

I november genomfördes ett seminarium om ekumeniskt diakoniarbete i samarbete med sektionen för jämställdhet, Auttaminen muutoksessa (ung. Hjälpande i förändring). Seminariet fokuserade på kyrkornas och de religiösa samfundens roll i välfärdssamhällets strukturer och hade ett ekumeniskt grepp till modernt diakoniarbete. I november tog sektionen upp den aktuella situationen i fråga om samer. Samernas sannings- och försoningsprocess tar upp diskrimineringen av samer och bygger bättre kontakter och förståelse mellan samerna och statsmakten. Sektionens roll är en informell roll för fred och försoning. Samerna är ett ursprungsfolk och deras kultur bör få uppskattning, vilket också ger stöd för den samiska identiteten. Sektionen planerade också ett seminarium om de kristna kyrkornas relation till krig

som avsåg att granska kriget i Ukraina, religioners och kyrkans roll i konflikten samt hur kyrkorna kan arbeta som fredsbyggare.

Seminarier om trygga religiösa samfund

Under år 2022 ordnade Ekumeniska Rådet i Finland två seminarier om att identifiera och förebygga andligt våld och vad som bidrar till ett tryggt religiöst samfund. Båda seminarierna fick ett gott mottagande. Våld kan förekomma i alla mänskliga sammanhang och därför måste även religiösa samfund identifiera riskfaktorer och arbeta förebyggande för att bygga upp trygga samfund. Många religiösa samfund har antagit denna gemensamma utmaning.

Tillsammans med Stödföreningen för religioners offer rf ordnade ERF den 7 oktober utbildningen ”Turvallinen uskonyhteisö – Miten hengellistä väkivaltaa voidaan tunnistaa ja ehkäistä uskonyhteisöissä?” (ung. Ett tryggt religiöst samfund – Hur kan man identifiera och förebygga andligt våld i religiösa samfund). Utbildningen hölls i Europasalen i Helsingfors men det var också möjligt att delta på distans. Välkomstorden fölls av ERF:s generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken. De inledande inläggen hölls av professor Aini Linjakumpu vid Lapplands universitet, psykoterapeut Katriina Järvinen och Joni Valkila, verksamhetsledare för Stödföreningen för religioners offer. Diskussionen modererades av rättspsykolog Piia Puolakka som är ordförande för Stödföreningen för religioners offer. Utbildningen lockade över hundra deltagare, fick positiv respons och öppnade för nya samarbetsmöjligheter.

Sektionen för finlandssvensk ekumenik ordnade ett Förebyggande webinarium om andligt våld 12.10.2022 med Maria Björkmark från Åbo Akademi som föreläsare. Ett anförande hölls också av Thorleif Johansson. Sektionens ordförande Sara Torvalds (kat) var moderator. Ett 40-tal personer deltog i webinariet.

Bra sagt-projektet

Genom ett beslut av ERF:s styrelse deltar Ekumeniska Rådet i Yles och Dialogpausstiftelsens projekt Bra sagt. Det handlar om ett femårigt projekt (2021–2026), som strävar efter att stärka de bästa sidorna i debattkulturen i Finland och skapa ett tryggt diskussionsklimat. Projektet och spelreglerna för konstruktiv diskussion samt debattmetoden Dialogpaus har lyfts fram vid ERF:s utbildningar och evenemang. En Bra sagt-träff mellan kristna aktörer hölls i maj i Dialogpausstiftelsens lokaler i Helsingfors. Projektet har resulterat i samarbete av många olika slag. Ett exempel är den workshop Johdanto sovinnon teemoihin (Inledning

till försoningsteman) som ordnades 24.5 i samarbete med programmet #sovinto (#försoning). Målet med evenemanget var att ge insikter och verktyg för att bygga bättre relationer och gemenskaper både i vardag och arbetsliv. Talare var metropolit Arseni (Finlands ortodoxa kyrka), pastor Harri Kankare (Kokkolan Baptistiseurakunta) och projektarbetare, pastor Marjaana Toiviainen (Diakonissanstalten). Programmet #sovinto (#försoning) grundades år 2020 av Diakonissanstalten, Finska Missionssällskapet och Helsingfors kyrkliga samfällighet. Programmet har som mål att främja individers och gemenskapers vilja och förmåga att bygga försoning i Finland och ute i världen. Den 23 maj ordnades en gemensam träff för kristna aktörer i Dialogpausstiftelsens lokaler i Helsingfors där man diskuterade ett eventuellt samarbete på debattfestivalen Bra sagt i Tavastehus i slutet av september. Beklagligtvis räckte aktörernas resurser inte till att ordna en gemensam debatt under verksamhetsåret.

Internationella kvinnodagen

Under Internationella kvinnodagens virtuella kaffe 8.3 var temat Kvinnor som ledare. Kyrkoherde Minnamari Helaseppä (luth) höll ett inledningsanförande om gott ledarskap och om erfarenhet av ledarskap i församlingsarbetet berättade pastor Soile Kasi (met.). Om vikten av utbildning för kvinnor i utvecklingssamarbete talade projektchef Minna Rasku (Filantropia ry) och om unga kvinnors och flickors ledarskap och stärkandet av deras sociala kapital diskuterade generalsekreterare Anne Pönni (Förbundet KFUK) och projektchef Katri Janerko, (Helsingfors NNKY). Samtalet och bönen modererades av generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken. Evenemanget ordnades av Ekumeniska Rådet i Finland och Förbundet KFUK i Finland tillsammans.

Vid Kvinnodagens kvällsevenemang Kun värillä on väliä - Syrjäntä kristillisissä yhteisöissä (ung. När färg gör skillnad – Diskriminering i kristna samfund) 8.3. i Helsingfors domkyrkas krypta och på YouTube fokuserade man på den diskriminering i kristna samfund och gemenskaper som mörkhyade kvinnor har upplevt. I programmet ingick både vittnesmål om erfarenheter och forskning. Deltagare var Hanna Mithiku (luth), Saija Kainulainen (angl.), Martta Siberu (luth), Adwoa Brewu (met), Sadia Rask (THL) och Anu-Rohima Mylläri. Konferencier var Anna-Maija Viljanen-Pihkala (luth) och den ordnades av Ekumeniska Rådet i Finland, den lutherska domkyrkoförsamlingen i Helsingfors och Kyrkostyrelsen (luth).

2.3 Ekumeniska ansvarsveckan 2022 – Måttlighet

Ansvarsveckan är en människorätts- och ansvarskampanj som stöds av kyrkor och samfund och många kristna organisationer i Finland. Ansvarsveckan är ett sätt för kyrkorna att arbeta för en mer rättvis värld.

Ansvarsveckan har firats årligen sedan 1979 och avsikten är att få människor att fundera, fråga och se över sitt sätt att leva i förhållande till hur det står till i världen. Församlingarna har en central roll i att Ansvarsveckans evenemang blir verklighet.

Ansvarsveckan firades 23-30.10.2022 och under åren 2021–22 har temat varit Måttlighet. Temat bygger på FN:s Agenda 2030 och dess hållbarhetsmålsättningar. Under Ansvarsveckan närmar vi oss hållbarhetsmålen och hur man kan nå dem ur ett kristet perspektiv. Material producerades för Ansvarsveckan och det kan man bekanta sig med på sidan www.ansvarsveckan.fi. För Ansvarsveckan 2021 publicerades bl.a. Vastuullisuuskirja (på svenska Hållbarhetsboken), som tar sig an de 17 hållbarhetsmålen genom Bibeln, teologiska funderingar samt bön och uppmaning till handling. Boken har lyfts fram under året och i synnerhet under Ansvarsveckan i olika situationer för att stöda kyrkornas, församlingarnas och olika kristna organisationers hållbarhetsarbete. Publikationen är en översättning av ett material (The Sustainability Book) utgiven av Norges Kristna Råd. Ansvarsveckans övriga material består av andligt material som uppslag till predikningar, böner och andakter, aktivitetsmaterial som färdiga samtalsunderlag för Dialogpaussamtal, bibliodramamanus och powerpointpresentationer om de olika hållbarhetsmålen. På webbplatsen finns också intervjuer och expertartiklar kring temat samt olika kyrkliga ledares hälsningar till Ansvarsveckan. Det material för sociala medier som ungdomssektionen producerade användes också under Ansvarsveckan. Kampanjen och dess material lyftes dessutom upp på ERF:s webbplats, på Ansvarsveckans och ERF:s Facebook-sidor och på Ansvarsveckans YouTube-kanal.

Ansvarsveckan tjuvstartade redan i början av oktober genom det internationella ekoteologiska seminariet Churches for a Sustainable Future - Kristna som byggare av en hållbar framtid 4-5.10. Seminariet ordnades på yrkeshögskolan Diakonias campus i Helsingfors och på distans. Seminariet diskuterade kyrkornas, församlingarnas och de kristnas plats och speciella uppdrag i den globala hållbarhetskrisen. Man samlades för att tillsammans arbeta med relevant ekumenisk ekoteologi i 2020-talets värld. Evenemanget gav också tillfälle att dela både den ångest som miljökrisen väcker och inspirerande, hoppingivande

upplevelser av hur man kan leva tillsammans på ett mer hållbart sätt, inom de gränser som skapelsen sätter. Arbetsseminariet ordnades i samarbete mellan STEP-utbildning, Ekumeniska Rådet i Finland, yrkeshögskolan Diakonia, Kyrkans Utlandshjälp och Finska Missionssällskapet.

Söndagen 23.10 firades tre mediebetonade ekumeniska gudstjänster kring Ansvarsveckan. Ansvarsveckans radiogudstjänst sändes i Yle Radio 1 från Helsingin metodistikirkko och firades av Helsingfors ekumeniska kommitté söndagen 23.10. Samma dag sändes också Ansvarsveckans svenska ekumeniska tv-gudstjänst och radiogudstjänst av Svenska Yle på kanalerna Yle Fem och Yle Vega. Under Ansvarsveckan ordnades många evenemang, bland annat gudstjänster, infoträffar, handledning i bibliodrama, seminarier och kaféevenemang i olika församlingar. Ansvarsveckans koordinator har besökt gudstjänster och predikat och informerat om Ansvarsveckan i samband med olika evenemang. Mer information om evenemangen finns på adressen ansvarsveckan.fi under Ansvarsveckans evenemang.

Ansvarsveckans tema togs också upp 24.10 under FN-dagens fredsvandringar som förenade olika religioner under temat Måttlighet! på fem orter runt om i Finland (Helsingfors, Jyväskylä, Tammerfors, Åbo och Uleåborg). I Helsingfors berättade representanter för olika religioner vad deras religiösa texter säger om måttlighet och om att skydda naturen.

Projektinformationen kring Ansvarsveckan skedde via kyrkornas centralledning, branschvisa och stiftsvisa nyhetsbrev, församlingars e-postlistor, webbsidor och sociala medier. Ansvarsveckan togs upp i gudstjänster, i församlingars veckoprogram, i skolor, i stift och inom organisationer. Ansvarsveckan lyftes upp i samtliga lutherska församlingar under kampanjveckan. ERF får ändå inte kändedom om alla evenemang, eftersom församlingarna ordnar dem självständigt med hjälp av det material de får.

Arbetet med att göra kampanjen mer känd har fortsatt under år 2022. Enligt de svar som Ansvarsveckans enkät har gett har man i utvecklandet av Ansvarsveckan fokuserat bl.a. på mångsidighet i kommunikationskanalerna till exempel genom tv-gudstjänster, men också genom att fokusera på Ansvarsveckans tema i radions andaktsprogram under Ansvarsveckan. Kampanjen utvecklas vidare på olika sätt, så att den ska vara en genuint ekumeniskt samarbetsform som församlingarna i olika samfund vill engagera sig i.

2.4 Kristen fostran

Ungdomssektionen

Inom Ekumeniska Rådet i Finland finns en ungdomssektion vars syfte är att stärka de ekumeniska banden bland unga och studerande. Året 2020 var ungdomssektionens tredje verksamhetsår efter att sektionen förnyades och under året sammanträdde sektionen sex gånger.

Sektionens medlemmar består av representanter för ERF:s medlems- och observatörskyrkor och partnerskapsorganisationer och sektionens mandatperiod är tre år. Under årets första möte väljs ordförande, sekreterare och två vice ordförande för sektionen. Sektionens presidium sköter sedan beredningen för sektionsmötena. År 2022 var Lasse Lindberg (luth) ordförande, Anne Heikkinen (SKY) sekreterare, och Artturi Hirvonen (ort.) samt Mikko Salo (luth) vice ordförande. Under sektionsåret inbjöds på rekommendation av Ekumeniska Rådets styrelse också styrelsens representant Mika K.T. Pajunen till sektionens möten.

Året 2022 var det första året på länge i sektionens verksamhet då fysiska sektionsmöten kunde hållas. Efter mötet i mars har alla sektionens möten varit sådana att man har kunnat delta antingen på plats eller på distans. Sektionens medlemmar administrerade Facebookgruppen "Kirkkokaverit", där man gjorde reklam för ekumenisk verksamhet.

Även i år organiserade sektionen ett utbildningsprogram för internationell och ekumenisk verksamhet för unga vuxna (Ketko) i Helsingfors. Koordinator för Ketkoverksamheten var under våren Iida Leinonen (Katolska kyrkan i Finland) och under hösten Kristian Tienhaara (luth). Ketkosekreterare var under våren Kristian Tiehaara och Aino Vihonen (luth) och under hösten Aino Vihonen och Tanja Dahlström (luth). Under läsåret 2021–2022 avslutade tre personer sin Ketkoutbildning. Under läsåret 2022–2023 inledde tio personer utbildningen.

Under året hade ungdomssektionen många järn i elden. Representanter för ungdomssektionen deltog i paneldiskussionen i samband med Ekumeniska Rådet i Finlands vårseminarium och var arrangörer för den fria ekumeniska efterfesten efter vårseminariet. Under vårmötet förde ungdomssektionens representanter fram synpunkter för att stärka ungas delaktighet i Ekumeniska Rådets verksamhet.

I mars ordnade sektionen ett ekumeniskt evenemang för unga vuxna "Eristyksistä yhteyteen" (ung. Från isolering till enhet). I evenemanget inbjöds kristna

att samlas efter pandemin och fundera över vad det innebär att vara kristen i vår tid och hurdan ekumenisk verksamhet man vill se.

Många i ungdomssektionen deltog som sin kyrkas representanter eller stuerter i Kyrkornas världsråds generalförsamling i Karlsruhe i Tyskland. Representanter för sektionen deltog också i Ekumeniska Rådet i Finlands höstmöte och höstseminarium, där de talade för att stärka ungas delaktighet i Ekumeniska Rådet i Finland under den förestående sektionsperioden.

I oktober ordnade sektionen i samarbete med sektionen för jämställdhet evenemanget "Kohtuullinen tulevaisuus kaikille" (ung. En måttlig framtid för alla), där man ville lyfta fram de ungas röst i debatten om måttlig konsumtion. I evenemanget deltog cirka 40 personer.

I november bjöd sektionen in kristna ungdomsaktörer till ett gemensamt webinarium för att diskutera ekumenik ur ett ungt perspektiv och planera sektionens framtid. Sju personer svarade på inbjudan.

Under höstperioden stärkte sektionen sina relationer till Ekumeniska ungdomsrådet i Europa, EYCE. EYCE:s styrelse samlades till möte i Helsingfors och träffade ungdomssektionens ordförande. Dessutom skickade ungdomssektionen en representant till EYCE:s generalförsamling. Under perioden diskuterades EYCE:s roll, ungdomssektionens önskemål gentemot EYCE och EYCE:s finansiering i framtiden. De här diskussionerna fortsätter under år 2023.

Ungdomssektionen stödde valet av Tuomas Kauppinen till representant för ungdomsaktörer i ungdomssektorföreningen Allianssis styrelse.

Under hela höstperioden arbetade sektionen för att fler medlemssamfund i Ekumeniska Rådet i Finland skulle sända en representant till ungdomssektionen för nästa sektionsperiod.

Sektionen för fostran

Sektionen för fostran erbjuder ERF:s medlemskrets, observatörskyrkor och partnerorganisationer ett forum för ömsesidig interaktion när det gäller ekumenisk fostran och åskådningsundervisningen i skolan. Syftet är att främja ekumenisk fostran i Finland samt inbördes respekt och ökad kännedom om ekumenik i alla åldersklasser.

Ordförande för sektionen för fostran var Raili Keränen-Pantsu (ordf., luth), Sirpa Okulov (vice ordf., ort) och Osmo Vartiainen (vice ordf., kat) och sekreterare var Anu Kiviranta (luth). Sektionens medlemmar är experter inom fostran från medlems- och observatörskyrkor samt partnerorganisationer.

Sektionen hade sex möten under verksamhetsåret: tre under vårterminen och tre på hösten. En del av mötena var hybridmöten, så de som hade möjlighet samlades i Helsingfors och andra deltog på distans. Största delen av mötena var distansmöten på grund av coronaläget. Under verksamhetsåret 2022 lyfter sektionen fram följande saker:

- Möten
- Sektionsdagen
- Luciafesten
- Planeringsgrupper
- Påverkansarbete: Ett utlåtande om sjätte klassen

i grundutbildningen, arbetsgruppen som överväger förnyelsen av åskådningsundervisningen

Sektionen för fostrans möten är inte bara ett tillfälle att behandla innehållsteman utan utgör också ett viktigt kamratstöd mellan dem inom olika samfund och gemenskaper som ansvarar för frågor kring undervisning och fostran. Mötena främjar därmed också det andliga livet, att mötas och dela gemenskap.

Sektionen deltog i ERF:s sektionsdag. Dagen upplevdes vara intressant och välbehövlig. Att ordna dagarna hjälper sektionsmedlemmar att se ERF:s verksamhet som en helhet och ökar kunskapen om de övriga sektionerna, vilket skapar en grund för samarbete sektionerna emellan.

Den traditionella Luciafesten som samlar en bred skara olika samarbetsparter kunde ordnas efter en paus på två år. Responsen om festen var endast positiv och den traditionella festen fick tack för trevlig stämning och för att den för samman olika nätverk.

Beredningsarbetsgruppen som kartlägger innehåll och mål för studieresa har varit verksam under året 2022. På grund av utmaningar kring att nå samarbetspartners i resmålet och den ständigt skiftande coronasituationen avstod man från att genomföra en resa år 2022. I en mindre grupp bearbetade man också en ekumenisk diaserie om påsken som är tänkt att publiceras våren 2023.

Sektionen för fostran fortsatte sitt aktiva grepp kring den aktuella debatten om religionsundervisning. Hösten 2021 tillsatte undervisningsministern en utredningsarbetsgrupp för åskådningsämnen och sektionen för fostran påverkade aktivt utredningsarbetet i dess olika skeden. Hösten 2022 fortsatte undervisnings- och kulturministeriet utredningsarbetet genom att tillsätta en utvecklingsgrupp för förnyelsen av åskådningsämnen under Utbildningsstyrelsen. I utvecklingsgruppen ingår två medlemmar ur sektionen för fostran som representanter för sina samfund. ERF har informerat Utbildningsstyrelsen att man är villig att

erbjuda utvecklingsgruppen sitt kunnande till exempel när underarbetsgrupper tillsätts. Sektionen för fostran har också deltagit i påverkansarbete i samarbete med generalsekreteraren och ERF:s byrå. Under år 2023, efter riksdagsvalet, hoppas man kunna ordna ett evenemang som samlar påverkansparter från olika håll till ett så kallat round table-möte.

Man har dessutom svarat på flera förfrågningar om utlåtanden:

-Utbildningsstyrelsens anvisning om anordnande av undervisning i religion och livsåskådningskunskap, av åskådningsfostran samt av religiösa evenemang i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

- Kriterier för utvärdering av den grundläggande utbildningen i sjätte klass

Sektionens ordförande fortsatte som ERF:s representant i styrgruppen för World Interfaith Harmony Week, FN:s vecka för samförstånd mellan religioner som i Finland koordineras av kultur- och religionsforumet Fokus. För samförståndsveckan 2023 planeras utbildningen ”Rauha, media ja nuorten maailmankatsomukset!” (ung. Fred, medier och ungas livsåskådningar!) med ERF som en av arrangörerna.

Efter en lång väntan publicerades Utbildningsstyrelsens anvisning om anordnande av undervisning i religion och livsåskådningskunskap i den grundläggande utbildningen och åskådningsfostran i förskoleundervisningen samt om gemensamma fester och religiösa evenemang hösten 2022. Anvisningen för förskoleverksamhet offentliggjordes inte på samma gång, utan den anvisningen väntar man fortfarande på. Frågor väcktes av det så kallade Påskstigsfallet, där diskrimineringsombudsmannen konstaterade att en påskstig som ett daghem hade ansetts vara allmänbildande åskådningsfostran och som ordnades av en församling var ett religiöst evenemang och uppmanade kommunen att betala ut en penningersättning till en ickere religiös familj för att ersättande verksamhet inte hade ordnats. Fallet här resulterade i flera ställningstaganden, bland annat undertecknade närmare 20 forskare inom området en lång utredningstext och RESA-forumet tog också ställning i fallet. Sektionen för fostran fortsätter att aktivt följa med fältet och sitt påverkansarbete.

2.5 Gemensamt vittnesbörd och religionsdialog

Den ekumeniska gemenskapen vittnar i världen om Kristus. ERF:s verksamhet är en del av det gemensamma kristna vittnesbördet. Befullmäktigat av sina medlemskyrkor deltog ERF också i utvecklandet

av kontakter och samarbete mellan religionssamfund. Samarbetet är samhällligt till sin natur, det bidrar till ökad tolerans och strävar efter att bygga samhällsfred.

Kyrkornas gemensamma missionshelg

ERF samarbetar med Finska missionsrådet och Suomen vapaakristillinen neuvosto kring förberedelserna för den årliga ekumeniska missionshelgen (närmare under punkt 2.1).

Finlands religionsledare

Finlands religionsledare vädjade tillsammans för fred 25.2 (se bilaga), ERF koordinerade publiceringen av vädjan. Finlands religionsledare sammanträdde en gång under verksamhetsåret, 16.6.2022. Mötets sammankallare var ärkebiskop Leo från Finlands ortodoxa kyrka. Vid mötet diskuterades bland annat de ukrainska flyktingarnas situation.

RESA-forumet

ERF deltog i RESA-forumets arbete som representant för de kristna tillsammans med Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. De övriga medlemssamfunden i forumet är Finlands muslimska råd (SINE), Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland rf och Finländska muslimska församlingen, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga i Finland och Buddhistiska Unionen i Finland rf. Hinduforum i Finland blev observatörsmedlem vid årsmötet.

Ordförande för RESA var Pia Jardi från SINE och vice ordförande var biskop Kaisamari Hintikka från evangelisk-lutherska kyrkan och Yvonne Westerlund från judiska församlingen. ERF representerades i forumets styrelse av Jari Portaankorva (bapt), med Jani Edström (bapt) som suppleant, och kyrkoherde Tuomas Mäkipää (angl.), med Milena Parland (ort) som suppleant. Jani Edström var medlem i sektionen för mänskliga rättigheter, Milena Parland i sektionen för religionsundervisning och Suvi-Tuulia Vaara i sektionen för kommunikation. Religionernas fredsvandring var under verksamhetsåret en del av Ekumeniska ansvarsveckans program på fem orter under FN-dagen 24.10. För mer information om RESA-forumet se www.uskot.fi/sv/

FN:s interreligiösa fredsvecka

Temaveckan World Interfaith Harmony Week firades första veckan i februari kring temat I dialog med miljön. I oktober 2010 godkände FN:s generalförsamling en resolution om att markera den första veckan i februari som World Interfaith Harmony Week, veckan för

samförstånd mellan religioner. Arrangemangen i Finland koordinerades av ERF:s partnerorganisation Fokus ry. Veckan består av lokala evenemang som ordnas runt om i världen för att främja samförstånd och dialog i vardagen. I Finland utdelades årets första utmärkelse för handling för samförstånd, #yhteisymmärrysteko i två kategorier: 1) en kategori för samfund, organisationer och andra aktörer, och 2) en kategori för aktörer inom fostran, som daghem och skolor. Utmärkelsen för aktörer inom fostran gavs till daghemmet Eestinmäen päiväkoti i Borgå för aktiv dialogfostran. Utmärkelsen i kategorin för samfund, organisationer och andra aktörer gick till religionsaktivist Heidi Rautionmaa för hennes betydande insatser för religionsdialog och fredsbete både i Finland och internationellt. Utmärkelserna överräcktes vid Fokus rf:s 75-årsjubileumsseminarium i november.

2.6 Publikationsverksamhet och kommunikation

Kommunikationsarbetet skedde i samarbete med ett antal partner. Stöd fick ERF av medlemssamfunden och i synnerhet av lutherska Kyrkans kommunikation och lutherska kyrkostyrelsens utrikesavdelning. Kansliet skötte ekumenisk kommunikation på webben och på sociala medier. Den främsta målgruppen för Ekumeniska Rådets kommunikationsarbete är medlemskyrkornas representanter samt kyrkligt anställda och församlingsmedlemmar. Den interna kommunikationen når medlems- och observatörskyrkornas och partnerorganisationernas representanter och arbetsgruppernas medlemmar. Den externa kommunikationen omfattar pressmeddelanden, ställningstaganden och inbjudningar som skickats till medier, myndigheter och beslutsfattare.

ERF:s nyhetsbrev skickades ut fyra gånger under året. I februari-mars genomfördes en kommunikationsenkät bland medlemskretsen för att kartlägga behoven att utveckla kommunikationen. Centralt i svaren var kommunikation om lokalekumenik, webbkommunikation och sociala medier samt påverkanskommunikation. En plan gjordes upp för påverkansarbete och -kommunikation och den godkändes av styrelsen. En ny visuell look togs i bruk för Ekumeniska böneveckan för kristen enhet. Årets största ekumeniska evenemang, Kyrkornas världsråds generalförsamling i Karlsruhe i Tyskland, lyftes fram genom aktiv kommunikation på ERF:s webbplats och via sociala medier. Under årets förnyades också ERF:s broschyr och bokmärke. I mars-maj publicerades bloggserien Rauha ja sovinto (Fred och försoning) med texter av medlemskyrkornas ledare och i oktober

inleddes en ny bloggserie Jaostojen pöydältä (På sektionernas bord).

Internet

www.ekumenia.fi

www.ansvarsveckan.fi

Sociala medier

Facebook: Suomen Ekumeeninen Neuvosto - Finnish Ecumenical Council, Kristen i Finland – en ekumenisk FB-grupp, Vastuuviikko, Ansvarsveckan, Kirkkokaverit.

Instagram: ekumenia (Suomen Ekumeeninen Neuvosto)

Twitter: Ekumeeninen Neuvosto @SEN_ERF Youtube:

Vastuuviikko

Webbpublikationer

Webbpublikationer Suomen Ekumeeninen Neuvosto

Ekumeniska Rådet i Finland – Vuosikertomus 2021

Årsberättelse, Ekumeniska Rådets publikationer CXVIII

3 Nätverkssamarbete

3.1 Globala nätverk

Kyrkornas världsråd

Kyrkornas världsråd (KV) samlades till sin 11:e generalförsamling i tyska Karlsruhe i månadsskiftet augusti-september. Temat var Christ's love moves the world to reconciliation and unity. KV omfattar 352 ortodoxa, anglikanska, lutherska, reformerta, metodistiska, baptistiska, förenade och enande kyrkor och kristna samfund i över 110 länder. Till KV:s medlemssamfund hör över 500 miljoner kristna. Generalförsamlingen möjliggjorde möten mellan otaliga representanter för olika kyrkor från olika delar av världen. Sådana möten hjälper att se den globala kristna trons olika utvecklingsspår och internationella dimensioner i den ekumeniska rörelsen.

En central administrativ uppgift som generalförsamlingen hade var att välja de 150 medlemmarna i en ny centralkommitté. Till KV:s centralkommitté valdes ur Finlands evangelisk-lutherska

kyrka ärkebiskop Tapio Luoma och till representant för Finlands ortodoxa kyrka kommunikations- och evenemangskoordinator Maria Mountraki. Till moderator för centralkommittén valdes biskop Heinrich Bedford-Strohm från Evangelisk-lutherska kyrkan i Bayern. Redan tidigare samma år hade sydafrikanen Jerry Pillay valts till ny generalsekreterare.

ERF:s byrå representerades vid generalförsamlingen av generalsekreteraren och kommunikations- och verksamhetskoordinatorn. De ingick i en finländsk grupp med delegater, rådgivare och stuerter samt representanter för organisationer och journalister.

I Kyrkornas världsråd representeras Finland i kommissionen för internationella frågor (CCIA) av professor Hanna Ojanen (luth) och Maria Mountraki (ort). I kommissionen för världsmision var Mika Vähäkangas (luth) och teol. mag. Aino Nenola (ort) medlemmar.

Lutherska världsförbundet

Största delen av världens lutheraner hör till medlemskyrkor i Lutherska världsförbundet (LWF). Medlemskyrkorna är 148 till antalet och de har sammanlagt över 77 miljoner medlemmar. LWF:s råd och norra region har regelbundet ordnat möten. LWF:s generalsekreterare är Anne Burghardt från Estland

3.2 Kontakter i Europa

Konferensen för europeiska kyrkor

Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) är ett ekumeniskt samarbetsorgan som år 1959 grundades av ortodoxa, anglikanska, lutherska och protestantiska kyrkor i Europa. KEK har 115 medlemskyrkor och ungefär 40 partnerorganisationer. Till den gruppen hör också de nationella ekumeniska råden. I KEK:s distansmöten deltog från ERF generalsekreteraren och kommunikations- och verksamhetskoordinatör. KEK publicerade 15.3 en uppdaterad sammanställning av ställningstaganden om Rysslands anfall mot Ukraina från de olika kyrkoledarna och kristna råden i Europa. Reactions from churches on Russian aggression in Ukraine | CEC (ceceurope.org). I november fattade KEK:s styrelse ett beslut om betydande ändringar i tyngdpunktsområden och sätt att arbeta. KEK ska fokusera på två huvudområden, nämligen offentlig teologi och påverkansarbete inom Europeiska unionen, och lägger stegvis ned finansieringen av sådana organisationer som inte hör till de här två huvudområdena. Tuomo Mäkelä (luth) och Maria Mountraki (ort) var finländska suppleanter i styrelsen för Konferensen för europeiska kyrkor fram till juni, då Tuomo Mäkelä tog över en ordinarie plats i styrelsen. Maria Mountraki fortsatte som suppleant. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland hade också representanter i var och en av KEK:s referensgrupper.

Europeiska ekumeniska rådets generalsekreterarmöte

Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) bjöd som brukligt in sina medlemsorganisationers generalsekreterare till ett distansmöte som ägde rum den 9 juni och ERF:s generalsekreterare deltog i mötet. KEK:s generalsekreterare Jørgen Skov Sørensen presenterade KEK:s organisationsreform och de tre närmaste årens fokusområden. Det första fokusområdet är gemensamt arbete och målet är att skapa mer aktiva band mellan medlemskyrkorna och organisationen. Det andra fokusområdet är synlighet; KEK vill nämligen

nätverka och synas mer i EU:s institutioner. Det tredje fokusområdet är ägarskap. KEK:s styrelse har som mål att öka engagemanget gentemot KEK inom medlemskyrkorna.

Ekumeniska kommissionen för migranter i Europa Finländska medlemmar i Ekumeniska kommissionen för migranter i Europa, Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), är evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och ERF. I CCME:s styrelse sitter som Finlands och de nordiska ekumeniska aktörernas gemensamma representant under perioden 2020–2023 lutherska Kyrkostyrelsens sakkunniga Ulla Siirto. CCME:s aktörer höll ett distansmöte 21.4 med krisen i Ukraina som ett centralt samtalsämne. Vid mötet påminde man också om att kyrkorna inte får glömma de övriga flyktingar som fortfarande anländer till Europa.

CCME:s representanter för Norden och Baltikum sammanträdde i Helsingfors 29-30.9.2022. Programmet hade planerats av lutherska Kyrkostyrelsen och ERF. Under det två dagar långa mötet diskuterade man i synnerhet de ukrainska flyktingarnas ställning i Europa och samarbete mellan kyrkorna i anknytning till det. Fader Alexander Zanemonets (ort) berättade om det arbete som görs bland ukrainare i Finland. Gruppen bekantade sig också med Andreaskyrkans AndreasHelps-verksamhet i Helsingfors tillsammans med församlingsledare Markus Österlund. AndreasHelps delar ut mat till behövande. Generalsekreterare Torsten Moritz berättade om CCME:s framtid efter att Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) stegvis under de närmaste åren avslutar sitt samarbetsavtal med organisationen.

Ekumeniska ungdomsrådet i Europa (EYCE)

Ekumeniska ungdomsrådet i Europa hade ingen anställd, men fungerade tack vare en styrelse av engagerade volontärer. EYCE:s styrelse sammanträdde i Finland i september, träffade ordföranden för ERF:s ungdomssektion. Möjligheterna att gå in för ett tätare samarbete har diskuterats inom ungdomssektionen, genom vilken Ekumeniska Rådet i Finland är medlem i EYCE. I EYCE:s styrelse representerades Finland av Anne Heikkinen från evangelisk-lutherska kyrkan och Aida Hanifi från ortodoxa kyrkan.

Borgågemenskapen

På hösten 1992 blev den ekumeniska så kallade Borgåöverenskommelsen klar och i och med att

Borgådeklarationen som ingår i överenskommelsen undertecknades skapades en nära gemenskap (kommunion) mellan de anglikanska kyrkorna i Storbritannien och Irland samt de lutherska kyrkorna i de nordiska länderna och Baltikum hösten 1996. I gemenskapen utvecklas olika verksamhetsformer som koordineras av en kontaktgrupp som samlas årligen. I praktiken innebär det anglikansk-lutherska samarbetet i Finland i nattvardsgemenskap och medlemskap samt i ett ömsesidigt erkännande av ämbete t.ex. i att lutherska präster har kunnat ansvara för anglikanska gudstjänster runtom i Finland.

Det har gått 25 år sedan Borgådeklarationen undertecknades. Överenskommelsen har på ett betydande sätt främjat kristen enhet och hjälpt församlingsarbetet i gemensamt samarbete i synnerhet i Norden och Baltikum samt Storbritannien och Irland. I enlighet med sin avsikt har Borgådeklarationen kallat människor till djupare enhet i Jesu Kristi evangeliums tjänst.

De ledande biskoparna i Borgågemenskapen och kontaktgruppens medlemmar sammanträdde i Tammerfors 11–13 oktober.

3.3 Nordiska och baltiska kontakter

Ekumeniska aktörer i Norden och Baltikum

Ekumeniska aktörer i Norden och Baltikum samlades till ett distansmöte 24–26 januari. Ekumeniska Rådet i Finland stod värd för mötet, som skulle ha ordnats i Helsingfors ifall pandemiläget hade tillåtit det. Under mötet fick deltagarna en aktuell överblick från det arbete som görs av Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) och Suomen Baptistikirkkos ledare fil. dr. Jari Portaankorva höll ett inlägg om kyrkornas roll i mångreligiösa samhällen, men deltagarna fick också höra exempel på de nordiska kyrkornas miljöarbete och Sveriges kristna råds generalsekreterare Sofia Camnerin höll ett anförande kring temat existentiell och andlig o/hälsa. Under mötet förberedde man sig också för Kyrkornas världsråds generalförsamling.

Nordiska och baltiska generalsekreterarnas möte

De nordiska ekumeniska rådens generalsekreterare sammanträdde till ett distansmöte 26.10. I mötet deltog Erhard Hermansen från Norge, Sofia Camnerin från Sverige, Mads Christoffersen från Danmark och Mayvor Wärn-Rancken från Finland. Under mötet informerade generalsekreterarna varandra om sina råds verksamhet och planerade nästa möte för generalsekreterare från Norden och Baltikum, som ska hållas i Norge i januari

2023. Samtalen tog upp de ukrainska flyktingarnas situation i olika länder, de stigande energipriserna som påverkar små församlingars verksamhet samt religionsdialog för att bevara samhällsfreden. Under mötet blev det också eftersnack om Kyrkornas världsråds generalförsamling. Generalsekreterarna träffades också vid KV:s generalförsamling i Karlsruhe i september.

Ecumenical Forum for European Christian Women (EFECW)

Ecumenical Forum of European Christian Women, EFECW, samlades 4–9 augusti i franska Strasbourg både för att hålla generalförsamling och för 40-årsjubileumskonferensen Hope and Responsibility - and always have your answer ready for people who ask you the reason for the hope that you have. ERF är observatör och representerades av Saija Kainulainen, ordförande för sektionen för jämställdhet. Ekumeniska Rådet i Finland har varit medlem i EFECW åren 1982–2018, men ERF:s styrelse beslutade att det inte för närvarande är aktuellt att vara medlem i nätverket.

Svenska Bibelsällskapet

Den finlandssvenska kristenheten representeras i Svenska Bibelsällskapet genom ERF. Notarie Linus Stråhlman (luth) var den styrelsemedlem som har utsetts av ERF medan teol. dr. Leif-Göte Björklund (met) fortsatte som suppleant. Svenska Bibelsällskapets styrelse sammanträdde 14.10 i Uppsala. I slutet av november 2021 bad Bibelsällskapet ERF att bilda en referensgrupp för att ge respons på pilotöversättningen av NT2026. ERF:s styrelse utsåg medlemmarna i referensgruppen vid sitt möte den 2 mars. Till arbetsgruppen hörde: notarie Linus Stråhlman (Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland), distriktsföreståndare Leif-Göte Björklund (Finland svenska metodistkyrka), redaktör Sofia Grankull (Missionkyrkan i Finland), översättare Sara Torvalds (Katolska kyrkan i Finland), prost Mikael Sundkvist (Finlands ortodoxa kyrka) och språklärare Helena Lintinen-Karvala (Suomen Vapaakirkko). Linus Stråhlman var gruppens sammankallare. Hösten 2022 gav referensgruppen sin kommentar om pilotöversättningen och påtalade bland annat ålderdomligt språk i översättningen.

Nordiska Faith and Order-nätverket

Det nordiska Faith and Order-nätverket ger en inblick i Kyrkornas världsråds Faith and Order-kommissions arbete, som även engagerar katolska kyrkan. Det nordiska och baltiska Faith and Order-nätverket sammanträdde på distans 25–26 januari.

Mötet ordnades gemensamt av ERF och lutherska Kyrkostyrelsen. Nätverket samlar årligen teologer som deltar i KV:s Faith and Order-kommissionsarbete för att diskutera aktuella publikationer och lärofrågor. I mötet deltog Faith and Order-kommissionens direktor Odair Pedroso Mateus, som presenterade kommissionens arbete och dess senaste publikationer. Forskningschef Mika Vähäkangas från Åbo Akademis Polin-institut höll ett inledande anförande om ekumenisk dialog med kyrkorna i det globala syd. Sveriges kristna råds generalsekreterare Sofia Camnerin talade i sin tur om hur Sveriges Faith and Order-nätverk har tagit emot kommissionens publikationer Churches and Moral Discernment: Volume 1: Learning from Traditions, Volume 2: Learning from History och i synnerhet Volume 3: Facilitating Dialogue to Build Koinonia. Under mötet såg man också framåt mot år 2025, då det har gått 1700 år sedan konciliet i Nicea. Avsikten är att under en konferens behandla den missionära och ekumeniska utmaningen i att förmedla kristen tro i morgondagens värld.

3.4 Inhemska nätverk

Med fokus på lokalekumenik

Lokalekumenik är ett av de tyngdpunktsområden som Ekumeniska Rådet i Finland slår fast i sin strategi. Man har därför strävat efter att på många sätt öka kontakterna med lokala ekumeniska aktörer på olika håll i Finland. Under året besökte generalsekreteraren 14 olika församlingar för att berätta om ERF:s verksamhet och hon predikade också i gudstjänster på flera orter i landet. Generalsekreteraren bekantade sig med evangelisk-lutherska kyrkans kyrkomöte, besökte Suomen Helluntaikirkkos sommarfest Iso Kirja i Keuru och bekantade sig med Sjomanskyrkans verksamhet. Lokalekumeniska evenemang lyftes upp i kommunikation och i samband med besök på läroinrättningar spred ERF information om ekumenik och vikten av ekumeniken för blivande församlingsanställd. Byråns anställda besökte bland annat Åbo Akademis teologiska fakultet 6.4 och yrkeshögskolan Diakonia 19.9.

Lokalekumeniska verksamheter kartlades i samarbete med sektionen för lokalekumenik. Under årets lopp sammanställdes en sammanfattning av modeller för ekumeniska bönestunder. Den behandlades och godkändes av styrelsen vid sitt möte 5.12. Sammanställningen erbjuder tips kring arrangemang och sänker tröskeln att ordna en lokalekumenisk bönestund.

Förhoppningen är att man därmed kan inspirera lokala församlingar att i högre grad tillsammans be och bära vittnesbörd på den egna orten till exempel i samband med samhällsliga kris- och undantagssituationer.

Kyrkoledarnas rundabordssamtal

Ekumeniska Rådet i Finland inbjöd finländska kyrkoledare till rundabordssamtal i samband med bönedagen för kristen enhet, tisdagen den 18.1.2022. Kyrkoledarna samlades på distans för att utbyta erfarenheter och tala om utmaningar samt tillsammans be för aktuella frågor inom vart och ett av kyrkosamfundet. Höstens samling ordnades i hybridform i Mikaelnsalen i Kyrkans hus 4.10.2022. Vid mötet var ett viktigt tema de ukrainska flyktingarnas situation i Finland och planerna inför den finländska religionsfrihetslagens 100-årsjubileum år 2023.

ERF, SVKN och FS

Suomen Vapaakristillinen Neuvosto (SVKN), Frikyrklig Samverkan (FS) och Ekumeniska Rådet är representerade i den frikyrkliga arbetsgrupp som ERF:s styrelse har tillsatt. Aktuella frågor inom organisationerna diskuterades vid ett distansmöte den 5 april.

Trepartsmöte

Årligen samlas Suomen Vapaakristillinen Neuvosto (SVKN), Frikyrklig Samverkan (FS) och evangelisk-lutherska kyrkan till ett trepartsmöte som hölls 25.8 i Helsingfors. Frikyrklig Samverkan representerades av Roger Andersson (miss), Patrik Hellström (pingst), Peter Sjöblom (bapt) och Catarina Ekman-Niemi-Kaija (met), medan SVKN representerades av Arto Kortemaa (vap.), Esko Matikainen (hel.), Aimo Helminen (adv), Soile Kasi (met), Jari Portaankorva (bapt) och Saga Lippo (Frälsningsarmén). Lutherska Kyrkostyrelsen representerades av Tomi Karttunen, Petri Määttä och Kimmo Kääriäinen. Ekumeniska Rådet i Finland representerades av Mayvor Wärn-Rancken och Suvi-Tuulia Vaara.

Partnerskapsforum

ERF bjuder årligen in sina partnerskapsorganisationer till ett aktualitetsmöte. Mötet mellan representanter för ERF:s partnerskapsorganisationer och ERF:s personal hölls 10.5 i Helsingfors. Årets samtal och utbyte färgades av Rysslands anfallskrig i Ukraina, eftersom det kraftigt har påverkat organisationernas arbete i Finland och ute i världen.

Lokalekumeniskt forum

Partnerskapsforumet är det huvudevenemang som sektionen för lokalekumenik ordnar årligen i samarbete med lokala församlingar. Den här gången hölls Lokalekumeniskt forum i Kuopio 14.10 och forumet ordnades av Kuopio lutherska stift, Kuopio och Karelen ortodoxa stift och samarbetsorganet för de kristna församlingarna i Kuopio. Under dagen hade deltagarna tillfälle att utbyta information om gemensam kristen verksamhet i församlingar på olika håll i Finland och under seminariedelen låg fokus på Ekumeniska ansvarsveckans tema Måttlighet. Metropoliten Arseni (ort.) ledde deltagarna i bön och därefter presenterade museichef Teresa Töntsi ortodoxa kyrkomuseet Riisas verksamhet. Eftermiddagens seminarium hölls på lutherska kyrkans centralförsamlingshus, dit domprost Risto Voutilainen välkomnade deltagarna. Biskop Jari Jolkkonen (luth) talade i sitt öppningsanförande om frälsning. Professor emerita Tuula Vaskilampi höll ett anförande med rubriken "Aikamme ihanteiden ja arvojen haasteet – onko ekonomisaatiosta tullut vastaus?" (ung. Utmaning av vår tids ideal och värderingar – har ekonomiseringen blivit svaret?), ped.dr, chefredaktör emeritus Leevi Launonen höll ett anförande om temat Måttlighet som dygd för individ och samhälle.

Sektionsdag

Ekumeniska Rådet i Finland kallar årligen representanter för sina sektioner till en gemensam samling, där det centrala innehållet är informationsutbyte och att sektionerna får tillfälle att bekanta sig med varandras verksamhet. Sektionsdagen hölls 10.11 i Helsingfors. Under förmiddagen diskuterade deltagarna ERF:s verksamhet, samarbete mellan sektionerna och i och med att sektionsperioden gick mot sin slut om god praxis som sektionerna kan lära sig av varandra inför nästa treårsperiod.

Ekumeniken framme under lutherska Kyrkodagarna

Ekumeniken var framme under lutherska kyrkans finskspråkiga Kyrkodagar genom evenemanget Kirkon mission kohtalonkysymykset (Kyrkans missions ödesfrågor) som ordnades av Kyrkostyrelsens utrikesavdelning, Uleåborgs lutherska stift och Ekumeniska Rådet i Finland 20.5 i Uleåborgs domkyrka. Kyrkans forskningscentralers chef Hanna Salomäki talade om behov av förnyelse i statistikens ljus, medan ledande sakkunnig Tomi Karttunen presenterade kyrkans förnyelseprojekt i Europa och sakkunniga Minna Hietämäki höll ett anförande om internationell debatt

om kyrkans mission. Ett samtal om förnyelse inom kyrkorna och tillväxt hos oss och ute i världen fördes av biskop Jukka Keskitalo och biskop Andrew Gulle från Victoriasjöns evangelisk-lutherska stift i Tanzania. En kommentar ur ett lokalekumeniskt perspektiv gav religionslärare Lucia Ferraro (kat) ur den ekumeniska arbetsgruppen i Uleåborg. Konferencier var Elina Hellqvist, chef för Kyrkans missionscentral.

Under de finska Kyrkodagarna informerade de anställda vid ERF:s byrå också om ERF:s verksamhet och ekumenik vid ett informationsbord.

4 Ekumeniska utmärkelser

Den ekumeniska gärningen

ERF:s styrelse beviljade utmärkelsen Årets ekumeniska gärning 2022 till samarbetet mellan Östra Finlands universitets ämnesföreningar Fides Ostiensis och Pistis. Generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken och biskop Matti Repo överräckte utmärkelsen till Pistis ry:s ordförande Siiri Klubb och Fides Ostiensis ordförande Alma Laukkanen i Grankulla lutherska kyrka 21.3 i samband med ERF:s vårmöte. En rikedom i Östra Finlands universitet är att avdelningarna för ortodox och västlig teologi verkar på samma campusområde. I sin motivering konstaterar Ekumeniska Rådets styrelse att samarbetet mellan ämnesföreningarna är en ekumenik som har uppstått av sig själv mellan unga människor och bygger på frivillighet. Samarbetet är föredömlig praktisk ekumenik och inspirerar de studerande till kristet

samarbete även i sina framtida uppgifter i arbetslivet.

Samarbetsparters fester

- Kultur- och religionsforumet Fokus rf 75 år
- Sveriges kristna råd 30 år

5 Förvaltning och ekonomi

5.1 Vår- och höstmöte

Värmötet hölls 21.3 i Grankulla kyrka och där behandlades stadgeenliga ärenden såsom verksamhetsberättelse och bokslut. Värmötet bekräftade också den röst- och valordning som i enlighet med föreningslagen närmare specificerar bestämmelserna i föreningslagen och föreningens stadgar om hur man agerar vid möten. Temat för värmötet var ”Evangelium för hela skapelsen?”. Ett av Ekumeniska Rådets fokusområden under året 2022 är Hållbar framtid. Hållbarhetsfrågor diskuterades efter inlägg av experter och deltagarna fick också höra unga vuxnas funderingar om framtiden. Seminariet öppnades av biskopen av Fredrikshamn Sergei (ort). Om skapelsens ångest och glädje talade pastor Panu Pihkala, docent i miljöteologi. Han konstaterade att miljökrisen djupnar, men att mänsklighetens verksamhetsiver också ökar. Fader Tuomas Kallonen (ort) talade om skyddet av

skapelsen i ljuset av ortodox liturgi och asketisk tradition under rubriken ”Kiitollisuus pelastaa maailman” (ung. Tacksamhet frälsar världen). Seminariets paneldebatt leddes av pater Gabriel Salmela OP (kat). Panelens unga vuxna var pastor Anne Heikkinen (luth), pastor och ordförande för ERF:s ungdomssektion Lasse Lindberg (luth) och kantor Elia Pietarinen från Helsingfors ortodoxa församling. Seminariets slutord och tack framfördes av Ekumeniska Rådet i Finlands generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken.

Höstmötet hölls 31.10-1.11.2022 i Karleby. Verksamhetsplan och budget för nästa år godkändes, liksom också Sininauhaliitto rf (Förbundet Blå bandet) som ny partnerskapsorganisation i ERF. I metodistkyrkan i Karleby hölls 1.11 höstseminariet där man diskuterade gudstjänstlivet i ekumenisk anda under rubriken Yksi ruumis, monta jäsentä – eläkö yhteys, toteutuuko tasapaino? (ung. En kropp, många lemmar –

levande enhet, verklig balans?) Seminariet öppnades av ERF:s vice ordförande metropolit Arseni. Genom inlägg presenterade deltagarna sina församlingars gudstjänstliv och bredare utveckling från urkyrkan till i dag under ledning av utbildare och teol.dr. Mika K.T. Pajunen (angl). I paneldiskussionen deltog metropolit Elia (ort), fader Marco Pasinato (kat), pastor Saara-Maria Jurva (luth) och verksamhetsledare Esko Matikainen (hel).
Ärkebiskop Tapio Luoma avslutade seminariet.

5.2 Styrelsen

Styrelsen samlades till fem möten under verksamhetsåret. Det var möjligt att delta i mötena på distans. Ordförande för Ekumeniska Rådet i Finlands styrelse var evangelisk-lutherska kyrkans ärkebiskop Tapio Luoma. Ordförandens och styrelsens mandatperiod är tre år, 2022–2024. Suppleant för ordförande är biskop Jari Jolkkonen.

Vice ordförande i styrelsen är:

Finlands evangelisk-lutherska kyrka: biskop Matti Repo (suppleant: dekan Terhi Törmä);

Finlands ortodoxa kyrka: metropolit Arseni (suppleant: överdiakon Juha Lampinen);

Frikyrklig samverkan: från och med 3.2.2022 församlingsföreståndare Markus Österlund från Missionskyrkan i Finland (suppleant: församlingsföreståndare pastor Roger Andersson).

Styrelsens övriga medlemmar är:

Finlands evangelisk-lutherska kyrka: teol.dr. Minnamari Helaseppä (suppleant: pastor Saara-Maria Jurva);

Finlands evangelisk-lutherska kyrka: docent, teol.dr. Tomi Karttunen (suppleant: teol.dr. Jenni Krapu);

Finlands ortodoxa kyrka: dr i samhällsvetenskaper Minna Rasku (suppleant: organisationssekreterare Annakaisa Onatsu);

Suomen vapaakirkko: ordförande Jaakko Pihlajamäki, vice ordförande (suppleant: översekreterare major Saga Lippo, Frälsningsarmén i Finland);

Katolska kyrkan i Finland: pater Gabriel Salmela OP (suppleant: fader Marco Pasinato);

The Anglican Church in Finland: Dr. Mika K. T. Pajunen (suppleant: Chaplain, Revd. Tuomas Mäkipää).

5.3 Sektioner och arbetsgrupper

Under året hade ERF följande sektioner:

Sektionen för fostran

Ungdomssektionen

Sektionen för lokalekumenik

Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Sektionen för teologi och lärofrågor

Sektionen för jämställdhet

Sektionen för samhällsfrågor

Utöver sektionerna hade ERF under året en arbetsgrupp för det ekumeniska expertnätverket för personer som arbetar med asylsökande, en böndagsarbetsgrupp, en frikyrklig arbetsgrupp och styrelsens ekonomiarbetsgrupp.

5.4 Personal

Personalstyrkan var i slutet av år 2022 4 personer. 3 personer var tillsvidareanställda och 1 person visstidsanställd.

Generalsekreterare var pastor och teol. mag. Mayvor Wärn-Rancken. Kommunikations- och verksamhetskoordinator var teol. mag. Suvi-Tuulia Vaara. Ansvarsveckans koordinator och byråsekreterare var teol. mag. Sarah Tiainen och pastor, teol. mag. Jan Edström var projektsekreterare på svenska för Ansvarsveckan.

5.5 Ekonomi

Ekumeniska Rådet i Finland har fortsatt kartlägga hur ERF:s ekonomi kan fås på stabilare grund.

Intäkter

Räkenskapsperiodens intäkter var 292 547 euro (331 162 euro år 2021). Intäkterna sjönk med 11,7 %. Församlingarnas andel av alla intäkter uppgick till 45,3 % (23,5 %) medan medlemssamfundens andel var 46 % (65 %). Kollektornas andel var 35 % (22 %). Medlemsavgifternas andel var 46 % (40 %). De officiella kollekterna inbringade 102 791 euro (72 290 euro). Helsingfors kyrkliga samfällighet bidrog med 24 500 euro. Intäkterna från medlemssamfund var 134 024 (214 024).

Utgifter

Räkenskapsperiodens verksamhetsutgifter var 292 812 euro (278 995 år 2021). Det var en uppgång på 5,0 %. Personalkostnaderna uppgick till 201 894 euro (207 765 euro). Avskrivningarna uppgick till 483 euro (643).

JULISTUS KAHDESTA EKUMEEINISESTA RUKOUSPÄIVÄSTÄ VUONNA 2023

Tehkää hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta. (Jesaja 1:17)

Jokaisen ihmisen tulisi saada osakseen hyvää, oikeudenmukaista ja tasa-arvoista kohtelua. Vuoden 2023 rukousviikko muistuttaa meitä arvoista, jotka edistävät yhteisöllisyyttä ja ihmisten hyvinvointia ja rauhaa. Jokainen ihminen on kallisarvoinen ja ainutlaatuinen luomus. Kun ihmisten välillä vallitsee tasa-arvo, oikeudenmukainen kohtelu ja rauha, se takaa hyvinvoinnin ei vain yhteiskunnalle vaan koko luomakunnalle.

Elämme suurten katastrofien keskellä, jotka vaikuttavat Euroopassa, myös Suomessa. Euroopan suuret pakolaisvirrat, koronapandemia, ilmastokriisi ja Venäjän sota Ukrainaa vastaan ovat lisänneet epävarmuutta tulevaisuudesta. Ihmiset kokevat turvattomuutta ja huomaavat että ihminen ei voi kontrolloida kaikkia maailman tapahtumia. Erilaiset kriisit haastavat yhteiskuntaamme ja tuovat mukanaan ilmiöitä, jotka voivat luoda vastakkainasettelua, vihapuhetta, epäluuloisuutta, rasismia ja eriarvoisuutta eri ihmisryhmien välille.

Tässä ajassa meidän on hyvä muistaa, että opetus hyvän tekemisestä ja oikeudenmukaisuuden toteutumisesta kuuluu kaikille. Se rohkaisee tavoittelemaan oikeudenmukaisuutta, sovintoa, rauhaa sekä

vahvistamaan yhteisöllisyyttä.

Rukouspäivät ekumeenisella rukousviikolla 18. tammikuuta ja ekumeenisella vastuuviikolla 24. lokakuuta muistuttavat meitä lähimmäisenrakkaudesta turvattomassa asemassa olevia kohtaan.

Jokainen ihminen on tasa-arvoinen. Jokainen voi omalta osaltaan toteuttaa oikeudenmukaisuutta, torjua rasismia ja syrjintää, edistää tasa-arvoa, tehdä hyvää ja osoittaa vieraanvaraisuutta muukalaisia kohtaan omassa lähiympäristössään.

Jeesus antoi käskyn rakastaa lähimmäistä niin kuin itseään. Lähimmäisyys koskee jokaista ihmistä, ei vain oman kansan tai oman uskonnon jäsentä; hyväksytään erilaiset ihmiset rodusta, ihonväristä, yhteiskunnallisesta asemasta, uskonnosta tai sukupuolesta riippumatta. Erityisesti pakolaiset, yksinäisyyden keskellä elävät, vanhukset, nuoret ja lapset tarvitsevat turvaa ja huolenpitoa. Jokainen ihminen on lähimmäisemme, kaikki kohtaamamme ihmiset ovat sisariamme ja veljiämme.

Rukouspäivinä kirkot yhtyvät yhteiseen rukoukseen rauhan, oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon ja sovinnon puolesta.

Helsingissä 17.10.2022

Sauli Niinistö

PLAKAT OM TVÅ EKUMENISKA BÖNDAGAR ÅR 2023

Gör det goda, sträva efter rättvisa. (Jesaja 1:17)

Varje människa bör behandlas väl, rättvist och jämlikt. Böneveckan 2023 påminner oss om värderingar som främjar gemenskap samt människors välbefinnande och fred. Varje människa är en värdefull och unik skapelse. När det råder jämlikhet, rättvis behandling och fred mellan människor så tryggar det såväl samhällets som skapelsens välbefinnande.

Vi lever mitt i stora katastrofer som märks av i Europa, även i Finland. Europas stora flyktingströmmar, coronapandemin, klimatkrisen och Rysslands krig mot Ukraina har ökat osäkerheten angående framtiden. Folk upplever osäkerhet och märker att människan inte styr alla händelser i världen. Olika kriser utmanar vårt samhälle och för med sig fenomen som kan ge upphov till motsättningar, hatprat, miss-tänksamhet, rasism och ojämlikhet mellan olika människogrupper.

I den här tiden gäller det för oss att minnas att lärdomen om att göra det goda och arbeta för rättvisa gäller alla. Det uppmuntrar oss att sträva efter rättvi

sa, försoning och fred samt att stärka gemenskapen. Böndagarna under ekumeniska böneveckan den 18 januari och under ekumeniska ansvarsveckan den 24 oktober påminner oss om att vi ska se vår nästa i dem som är utsatta.

Varje människa är lika mycket värd. Var och en av oss kan för sin del leva ut rättvisa, motarbeta rasism och diskriminering, arbeta för jämlikhet, göra gott och visa främlingar gästfrihet i sin egen närmiljö. Jesus gav oss budet att älska vår nästa som oss själva. Att se sin nästa i sina medmänniskor gäller alla människor, inte bara dem som tillhör ens eget folk eller religion; vi ska acceptera olika människor, oberoende av ras, hudfärg, samhällsposition, religion och kön. I synnerhet flyktingar, de som lever i ensamhet, äldre, ungdomar och barn behöver trygghet och omsorg. Varje människa är vår nästa, alla människor vi möter är våra bröder och systrar. Under böndagarna samlas kyrkorna till en gemensam bön för fred, rättvisa, jämlikhet och försoning.

Helsingfors, 17.10.2022

Republikens president
Sauli Niinistö

SUOMEN EKUMEEINISEN NEUVOSTON RAUHANVETOOMUS

Venäjän ja Ukrainan välisen konfliktin eskaloituminen herättää pelkoa ja huolta ihmisten keskuudessa maailmalla ja meillä Suomessa. Suomi seuraa tilannetta tarkasti. Kirkkojen johtajat ovatkin kehottaneet kaikkia rukoilemaan rauhan ja sovinnon puolesta.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto vetoaa kaikkiin johtajiin, jotta he tekisivät kaikkensa rauhan ja sovinnon puolesta. Silloin ihmisten ei tarvitse elää pelon ilmapiirissä ja ihmisoikeuksia kunnioitetaan.

Jeesus sanoo vuorisaaressa: ”Autuaita rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen.” (Matt. 5:9).

Kristityn tehtävä on nostaa rukouksessa nämä asiat Jumalan kasvojen eteen. Saamme luottaa siihen, että Jumala kuulee rukoukset. Erityisesti kehotamme rukoilemaan niiden vallanpitäjien ja kirkollisten tahojen puolesta, jotka voivat vaikuttaa asioiden kulkuun.

23.2.2022

Suomen Ekumeeninen Neuvosto

EKUMENISKA RÅDET I FINLAND VÄDJAR OM FRED

Den eskalerande konflikten mellan Ryssland och Ukraina väcker rädsla och oro bland människor i Finland och runtom i världen. Finland följer med situationen med noggrannhet. De kyrkliga ledarna har uppmanat alla att be för fred och försoning.

Ekumeniska Rådet i Finland vädjar till alla ledare att göra sitt yttersta för fred och försoning. Då behöver inte människorna leva i en atmosfär av rädsla och mänskliga rättigheter respekteras.

Jesus säger i bergspredikan: ”Saliga är de som skapar frid, för de ska kallas Guds barn.” Matt 5:9 (SFB)

Den kristnes uppgift är att lyfta fram dessa saker inför Guds ansikte i bön. Vi får lita på att Gud hör bönerna. Vi vill speciellt uppmana till förbön för de makthavare och kyrkliga aktörer som har möjlighet att påverka situationens utveckling.

23.2.2022

Ekumeniska Rådet i Finland

SUOMEN USKONTOJOHTAJAT VETOAVAT RAUHAN PUOLESTA

Venäjän ja Ukrainan välisen tilanteen kiristymisen herättää suurta huolta kaikkialla maailmassa Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Uskontojohtajat Suomessa ovat huolissaan Venäjän toiminnasta ja kehottavat Venäjän johtoa tekemään kaikkensa, jotta rauha saadaan aikaan. Uskontojohtajat vetoavat kaikkiin johtajiin, jotta he myötävaikuttaisivat ratkaisun löytämiseksi. Kehotamme rukoilemaan kaikkien sodan uhrien ja kärsivien puolesta.

FINLANDS RELIGIÖSA LEDARE VÄDJAR OM FRED

Den åtstramade situationen mellan Ryssland och Ukraina väcker stor oro överallt i världen nu när Ryssland anfällt Ukraina. Finlands religiösa ledare är oroade över Rysslands agerande och uppmanar den ryska ledningen att göra sitt yttersta för att åstadkomma fred. De religiösa ledarna vädjar till alla ledare att bidra till att hitta en lösning. Vi uppmanar att be för alla krigsoffer och för alla som lider av kriget.

Helsingissä, I Helsingfors 25.2.2022

Puheenjohtaja Pia Jardi

USKOT-foorumi

Arkkipiispa Tapio Luoma

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Arkkipiispa Leo

Suomen ortodoksinen kirkko

Hiippakunnan asiantuntija, isä Marco Pasinato

Katolinen kirkko Suomessa

Puheenjohtaja Yaron Nadbornik

Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto

Puheenjohtaja Gölten Bedretdin

Suomen Islam-seurakunta

Puheenjohtaja Anas Hajjar

Suomen Islamilainen Neuvosto

Pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken

Suomen Ekumeeninen Neuvosto

Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry

Helsinki

0216994-2

TILINPÄÄTÖS

1.1.–31.12.2022

Tuloslaskelma
Tase
Liitetiedot
Tilinpäätöksen allekirjoitus
Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä
Tilikartta
Tase-erittelyt

681 SEN Tuloslaskelma virallinen ilman tilejä	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
VARAINAINEN TOIMINTA		
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Keskustoimisto	10 811,20	23 809,84
Hallinto	12 332,00	12 855,00
Varsinaisen toiminnan tuotot	23 143,20	36 664,84
Varsinaisen toiminnan kulut		
Keskustoimisto		
Henkilöstökulut	-201 849,32	-207 764,78
Poistot	-482,91	-643,88
Muut kulut	-74 470,13	-59 889,87
Keskustoimiston kulut yhteensä	-276 802,36	-268 298,53
Jaostot	-1 432,06	-1 039,95
Hallinto	-14 391,90	-9 656,15
Varsinainen toiminnan kulut yhteensä	-292 626,32	-278 994,63
VARAINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-269 483,12	-242 329,79
VARAINHANKINTA		
Varainhankinnan tuotot		
Varainhankinnan tuotot	239 653,65	209 837,07
Varainhankinnan tulot yhteensä	239 653,65	209 837,07
Varainhankinnan kulut		
Kulut	0,00	-110,00
Muu varainhankinta	-420,00	0,00
Varainhankinnan kulut yhteensä	-420,00	-110,00
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	239 233,65	209 727,07
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-30 249,47	-32 602,72
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitustoiminnan tuotot		
Rahoitustuotot	4,95	10,11
Sijoitustoiminnan tuotot	4,95	10,11
Sijoitustoiminnan kulut		
Rahoituskulut	-253,47	-253,47
Sijoitustoiminnan kulut	-253,47	-253,47
SIJOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-248,52	-243,36
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-30 497,99	-32 846,08
YLEISAVUSTUKSET		
Yleisavustukset	29 750,00	84 650,00
YLEISAVUKSET YHTEENSÄ	29 750,00	84 650,00
TILIKAUDEN TULOS	-747,99	51 803,92
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-747,99	51 803,92

	31.12.2022	31.12.2021
675 Tase yhdistykset virallinen ilman tilejä		
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 448,72	1 931,63
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 448,72	1 931,63
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 448,72	1 931,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut	0,00	1 404,92
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	1 404,92
Saamiset		
Myyntisaamiset	261,00	2 316,00
Siirtosaamiset	3 665,98	737,66
Saamiset Yhteensä	3 926,98	3 053,66
Rahat ja pankkisaamiset	179 895,91	162 757,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	183 822,89	167 216,14
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	185 271,61	169 147,77

675 Tase yhdistykset virallinen ilman tilejä	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	14 018,02	14 018,02
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	112 225,54	60 421,62
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-747,99	51 803,92
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	125 495,57	126 243,56
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	439,05	2 065,12
Muut velat	7 135,40	8 435,62
Siirtovelat	52 201,59	32 403,47
Lyhytaikaiset yhteensä	59 776,04	42 904,21
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	59 776,04	42 904,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	185 271,61	169 147,77

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1) Tilinpäätös on laadittu pienyrityksiä koskevien säännösten mukaisesti. (Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/2015).

2) Käyttöomaisuuden arvostus
Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuun. Rakennusten (4 %), koneiden ja kaluston (25 %) poistot on laskettu menojäännöspoistoina.

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuuden muutokset

	Kirjanpitoarvo 1.1.	Lisäykset	Vähennys	Kirjanpitoarvo 31.12.
Koneet ja kalusto	1 931,63	0,00	482,91	1 448,72

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Rahastot

	Pääoma 1.1.	Lisäys	Vähennys	Pääoma 31.12.
Stipendirahasto	10 018,02	0,00	0,00	10 018,02
Ekumeenisen kasvatuk- sen rahasto	4 000,00	0,00	0,00	4 000,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

1) Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

2022	2021
4 henk	4 henk

2) Henkilöstökulut

	2022	2021	2020
Palkat ja palkkiot	163681,27	168 677,73	205 505,67
Eläkekulut	28016,7	28 305,13	30 903,96
Saadut korvaukset	0	0,00	0,00
Muut henkilösivu- kulut	4853,23	4 402,89	5 501,22
Lomapalkkavarauksen muutos	5298,12	6 379,03	-14 373,54
YHTEENSÄ	201 849,32	207 764,78	227 537,31

Muut liitetiedot

Yleisvustukset:	Espoon seurakuntayhtymä	1 000,00
	Kuopion ev lut seurakuntayhtymä	500,00
	Tampereen ev lut seurakuntayhtymä	800,00
	Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä	450,00
	Lahden seurakuntayhtymä	500,00
	Vaasan seurakuntayhtymä	500,00
	Helsingin ortodoksinen seurakunta	1 500,00
	Helsingin seurakuntayhtymä	24 500,00
		29 750,00

SEN kolehtitulot 2018-2021

	2022	2021	2020	2019
Ev.lut.kirkon viralliset kolehdi	102791,04	72290,57	122 059,46	161 669,67
Muut kolehdit	589,61	1029,85	2 759,63	1 498,08
	105402,65	73 320,42	124 819,09	163 167,75

Luettelo kirjanpitoaineistosta

	Tositelaji	Säilytystapa
Tilinpäätös		paperinen
Tase-erittelyt		paperinen
Päiväkirja		sähköinen
Pääkirja		sähköinen
Muistiositteet	00	sähköinen
Tilinauustositteet	10	sähköinen
Nordea -74403	20	sähköinen
Myyntilaskut	30	sähköinen
Ostolaskut	62	sähköinen
Ostoreskontran suoritukset	70	sähköinen
Palkkatositteet	95	sähköinen
Tilinpäätöstitteet	99	sähköinen

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.- 31.12.2022
Hallituksen allekirjoitukset

_____
Tapio Luoma, puheenjohtaja

_____
Jorma Heikkinen, varapuheenjohtaja

_____
Matti Repo, varapuheenjohtaja

_____
Markus Österlund, varapuheenjohtaja

_____
Minnamari Helaseppä

_____
Tomi Karttunen

_____
Minna Rasku

_____
Mika K.T. Pajunen

_____
Jaakko Pihlajamäki

_____
Gabriel Salmela

_____
Helsinki

_____
6. / 3. 2023

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

_____
Helsinki

_____
27. / 3. 2023

_____
Päivi Mishael, HT

_____
Juhani Loukusa, KHT

Laatinut:
SVK-palvelu Oy/
Tuija Jäntti
24.1.2023

SEN:n edustajat työryhmissä /ERF:s representanter i arbetsgrupper

Työryhmät / Arbetsgrupper

Ekumeeninen turvapaikkatyötä tekevien asiantuntijaverkoston työryhmä

Koulutuspäällikkö Pirjo Raunio, Suomen
Helluntaikirkko

Yliopisto-opettaja Teemu Toivonen, Suomen
ortodoksinen kirkko
Asiantuntija Ulla Siirto, ev.-lut. Kirkkohallitus
Asiantuntija Marja-Liisa Laihia
Pastori Timo Keskitalo, Patmos lähetysseäitiö

Rukouspäivätyöryhmä / Böndagsarbetsgruppen

Kirkkoherra Taina Manninen, Suomen ev.-lut. kirkko
Hiippakuntasihteeri Tomas Ray, Suomen ev.-lut. kirkko
Rovasti Mikael Sundkvist, Suomen ortodoksinen kirkko
Toiminnanjohtaja Esko Matikainen, Suomen
vapaakristillinen neuvosto
Päsihteeri Mayvor Wärn-Rancken, sihteeri

Vapaakristillinen työryhmä

Ylisihteeri Saga Lippo (Pelastusarmeija), SVKN
Kirkkokunnanjohtaja Jari Portaankorva (bapt), SVKN
Samfundsledare, ordförande Peter Sjöblom (FSB), FS
Päsihteeri Mayvor Wärn-Rancken

Lähetyspyhän valmistelutyöryhmä

Kanttori Kirsi-Maria Susuna (ort)
Isä Toan Tri Nguyen (kat.)

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry

Tuomas Mäkipää henkilökohtainen varajäsen:
Milena Parland (ort.) ja Jari Portaankorva (bapt.),
henkilökohtainen varajäsen: Jan Edström (bapt.).

Svenska Bibelsällskapetets huvudmannaråd

Notarie TM Linus Stråhlman (ev.-lut.)
Suppleant: TD Leif-Göte Björklund (met.)
Referensgrupp för pilotöversättning av Nya testamentet

Notarie Linus Stråhlman, Evangelisk lutherska kyrkan i
Finland
Distriktsföreståndare Leif-Göte Björklund, Finlands
svenska metodistkyrka
Journalist Sofia Grankull, Missionskyrkan i Finland
Översättare Sara Torvalds, Katolska kyrkan i Finland
Prosten Mikael Sundkvist, Ortodoxa kyrkan i Finland
Språklärare Helena Lintinen-Karvala, Suomen
Vapaakirkko

Jäsenkunnan edustajat jaostoissa 2020–2022 Av medlemskretsens utsedda representanter i sektioner

*Neuvoston jäsenet, tarkkailijat ja kumppanuusjärjestöt
voivat nimetä edustajansa jaostoihin. Jaostot seuraavat
oman aihepiirinsä koti- ja ulkomaista keskustelua,
työskentelevät eri projektien puitteissa sekä järjestävät
ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohtaisista
kysymyksistä.*

*Rådets medlemmar, observatörer och
partnerorganisationer kan utse representanter till
sektionerna. Sektionerna följer med den nationella
och internationella diskussionen rörande deras
ansvarsområden, arbetar med olika projekt och ordnar
seminarier och samtal i aktuella frågor.*

Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto

Suomen ev.lut. kirkko

YTM, kirkkovaltuutettu Sirpa Saarela
Johtaja, dos. Kari Latvus
Johtaja (STM) Liisa-Maria Voipio-Pulkki

Suomen ortodoksinen kirkko

YTL Katri Savolainen
VTT Markku Kivinen

Katolinen kirkko Suomessa

Veli Gabriel Salmela OP

Suomen Adventtikirkko

Pastori Kalervo Aromäki

Suomen Metodistikirkko

Pastori Soile Kasi

Suomen Pelastusarmeija

Kapteeni Kaisa Mäkelä-Tulander

Suomen Vapaakirkko

Pastori Sami Lehto

Helsingin Diakonissalaitos
Diakoniajohtaja Ilkka Kantola

Herättäjä-Yhdistys
Urpo Karjalainen

Kirkon Alat
Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen

Kirkon Ulkomaanapu
Vanhempi asiantuntija, TT Antti Laine

Kulttuuri- ja uskontofoorumi Fokus
Toiminnanjohtaja Marja Laine

Sinapinsiemen
Elina Matkavaara-Kallinen

Suomen Caritas
Pääsihteeri Larissa Franz-Koivisto

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Pastori Jussi Ikkala

Suomen Kristillinen Rauhanliike
Rovasti Risto Pontela

OCM Suomen Konstantinus Yhdistys
Komtuuri Ilari Rantakari

Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Toiminnanjohtaja Erkki Haarala

Tuomasyhteisö
Erikoistoimittaja Tiina Merikanto

Kasvatusasioiden jaosto
Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Uskonnonpedagogiikan yliopistonlehtori, dosentti Vesa Hirvonen (Itä-Suomen yliopisto)
KM, LO Raili Keränen-Pantsu (Uskonnonpedagoginen instituutti/Agricola)
Asiantuntija Tuula Vinko, ev.-lut. kirkkohallitus
Uskonnonopettaja Päivi Paloranta (Lahdesta, SUOL varajäsen)

Suomen ortodoksinen kirkko
TM, uskonnonopettaja Johanna Miettinen
TM Sirpa Okulov

Katolinen kirkko Suomessa

Opetusjohtaja, FM Osmo Vartiainen

Suomen Metodistikirkko
Pastori Mika Partanen

Suomen Adventtikirkko
Koulutoimen johtaja Merja Kinnunen

Pelastusarmeija
Luutnantti Kaisu Leino, osaston johtaja, Tampereen osasto

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry
Hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Iivonen

Lasten ja Nuorten keskus ry
TT, kouluttaja ja tutkija Suvielise Nurmi

Herättäjä-Yhdistys
Teol.kand. Katariina Airas

Nuorisajaosto

Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Pastori Vilma Saarinen
Pastori Mikko Salo
Pastori Riikka Hietanen
Pastori Lasse Lindberg

Suomen ortodoksinen kirkko
Sosionomi Kristiina Klubb
Hiippakuntas sihteeri Artturi Hirvonen

Suomen Metodistikirkko
Adwoa Brewu

Suomen Adventtikirkko
Jaostojohtaja Atte Helminen

Changemaker
Koordinaattori Helmi Saksholm

Lasten ja Nuorten keskus ry
Mikko Karhunen

Suomen Kristillinen ylioppilasliitto
Pastori Anne Heikkinen

Missionskyrkan i Finland
Fanny Backman

Herättäjä-Yhdistys

Santeri Leinonen

Suomen Caritas

Hallituksen jäsen Meisa Dano, Young Caritas

Ketkokoordinaattori: kevät: Iida Leinonen (kat.) syksy:
Kristian Tienhaara (ev.-lut.).

Ketkosihteerit, kevät: Kristian Tienhaara ja Aino Vihonen
Ketkosihteerit, syksy: Aino Vihonen ja Tanja Dahlström
(ev.-lut.).

Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

TM Sara-Anna Latvus

Pastori, asessori Tarja Meijer

TT, dosentti Jyri Komulainen

Pastori TM Heikki Repo

Pastori Arto Nuutinen

Suomen ortodoksinen kirkko

TT, yliopistonlehtori Ari Koponen

Suomen Vapaakirkko

Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen

Suomen Metodistikirkko

Pastori Veli Loponen

The Anglican Church in Finland

Rev. Tuomas Mäkipää

Suomen Adventtikirkko

Päätoimittaja, TT Timo Flink

Suomen baptistikirkko

Kirkonjohtaja Jari Portaankorva

Pelastusarmeija

Kapteeni Kati Kivistö

Sihteeri: pastori Tapio Leinonen

Yhdenvertaisuusjaosto

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Lakimiesasessori Sari Anetjärvi

Piispa Mari Leppänen

Suomen ortodoksinen kirkko

TM, pastori Ioannis Lampropoulos

Suomen Metodistikirkko

Toimittaja Säde Loponen

Katolinen kirkko Suomessa

Pääsihteeri Larissa Franz-Koivisto

Suomen Adventtikirkko

Pastori Terhi Turkka

Suomen Pelastusarmeija

Majuri, ylishteeri Saga Lippo

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry

yliopistotutkija Nina Maskulin

The Anglican Church in Finland ja Sinapinsiemen ry

Teol.yo Saija Kainulainen

Suomen Kristillinen ylioppilaslaitto

Krista Tiainen

Suomen NNKY-liitto

Sanna Haapasaari

Herättäjä-Yhdistys

Hanna Tuura

Paikallisekumenian jaosto

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Alueellisen keskusrekisterin johtaja, pastori Hanna Lehto
(Turku)

Pastori Antti Kruus (Espoo)

Pastori Merja Lampila (Seinäjoki)

Kirkkoherra Arto Penttinen (Pielavesi)

Piispainkokouksen sihteeri TT Anna-Kaisa Inkala
(Helsinki)

Pastori Henri Järvinen (Helsinki)

Suomen ortodoksinen kirkko

TkT Janne Parkkila (Kuopio)

Kirkkoherra Kaarlo Saarento (Jyväskylä)

Suomen Vapaakirkko

Pastori Kaj Almgren (Kauhava)

Katolinen kirkko Suomessa

Isä Federico Spanò

Suomen Metodistikirkko

Jukka Hiltunen (Lahti)

Suomen Adventtikirkko
Jaostojohtaja Atte Helminen

Herättäjä-Yhdistys
Alue- ja kansainvälisen työn sihteeri Leena Väyrynen-Si

Suomen Pelastusarmeija
Majuri Toni Penttinen, osaston johtaja, Turun osasto

Suomen Merimieskirkko
Merenkulkijatyön johtajan, yhteyspäällikkö Jaakko Laasio

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry
Helsingin ortodoksisen seurakunnan monikulttuurisen työn pappi Teemu Toivonen

Suomen Kristillinen Rauhanliike
Matti Turunen

Sinapinsiemen ry
Pastori Juha Itäleino
Rovasti Soili Juntumaa

OCM - Suomen Konstantinus Yhdistys ry
Komtuuri Herman Merras

Suomen Caritas
Järjestökoordinaattori Adriana Saarialho

Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Ev.-luth. kyrkan i Finland
Sakkunnig Maria Sten
Diakon Luisa Tast

Ortodoxa kyrkan i Finland
Utskottsråd Peter Saramo

Finlands svenska metodistkyrka
TD Leif-Göte Björklund

Suomen Adventtikirkko
Aune Greggas

Katolska kyrkan i Finland
Översättare Sara Torvalds

Finlands svenska baptistsamfund
Pastor Jan Edström

Finlands svenska pingstmission

Ordförande Patrik Hellström

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry
Projektityöntekijä Nora Repo-Saeed

Finska Missionssällskapet
Marika Björkgren-Thulin

Jäsenkirkot ja edustajat / Medlemskyrkor och representanter 2021–2023

Anglican Church in Finland
Chaplain, Rev. Tuomas Mäkipää
Revd Dr Mika K T Pajunen

Finlands svenska baptistsamfund
Pastor Mikael Kallman
Samfundsföreståndare Peter Sjöblom

Finlands svenska metodistkyrka
Distriktsföreståndare, TD Leif-Göte Björklund
TM Andreas Forsbäck

International Evangelical Church in Finland
Senior Pastor Samuel Vogel
Toiminnan koordinaattori Willem Hickey

Katolinen kirkko Suomessa
Hiippakunnan asiainhoitaja Marco Pasinato
Isä Raimo Goyarrola

Missionskyrkan i Finland
Ped. mag. Henrik Nymalm
Församlingsföreståndare Markus Österlund

Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Arkkipiispa Tapio Luoma
Piispa Matti Repo
Piispa Jari Jolkkonen
Hiippakuntadekaani Terhi Törmä
TT, pastori Minnamari Helaseppä
Pastori Saara-Maria Jurva
Rovasti Leena Huovinen
Hiippakuntasihteeri Jukka Jämsén
Dosentti, TT Tomi Karttunen
Viestintäpäällikkö Eeva-Kaisa Heikura
TT Jenni Krapu
Pastori Antti Kruus
Kirkkoneuvos Kimmo Kääriäinen
Hiippakuntasihteeri, TT Eriikka Jankko

Uutispäällikkö Pauli Juusela
TT, pastori Matti Väätäinen
TT, pastori Joonas Salminen
Pastori Johanna Björkholm-Kallio
Diakoni Luisa Tast
Asessori, kirkkoherra Kari Tiirola

Suomen Metodistikirkko

Piirikunnanjohtaja Jori Brander
Pastori Soile Kasi

Suomen ortodoksinen kirkko

Arkkipiispa Leo
Metropoliitta Arseni
Diakoni Risto Aikonen
TM, lehtori Marianne Kantonen
Kirkkoherra Marko Patronen
TkT, TM Riitta Penttinen
YTT Minna Rasku
Ylidiakoni Andreas Salminen
TM Jooa Sotejeff-Wilson
TM Kirsi-Maria Susuna

Suomen Pelastusarmeija

Territorion johtaja, eversti Patrick Naud
Ylisihteeri, majuri Saga Lippo

Suomen Vapaakirkko

Pastori Hannu Lahtinen
Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen

Tarkkailijakirkot ja edustajat / Observatörskyrkor och
representanter 2021–2023

Suomen Adventtikirkko

Kirkonjohtaja Aimo Helminen

Suomen Baptistikirkko

Kirkonjohtaja Jari Portaankorva

Suomen Helluntaikirkko

Pastori Esko Matikainen

Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit

Lari Junkkari

Finlands svenska pingstmission

Ordförande Patrik Hellström

Kumppanuusjärjestöt ja edustajat / Partnerorganisationer och representanter

2021-2023

Filantropia

Toiminnanjohtaja Riina Nguyen

Filoksenia

Pääsihteeri Raisa Lindroos

Helsingin Diakonissalaitos

Kulttuuri ja diakoniatoinnin johtaja Sari Enkkelä

Herättäjä-Yhdistys

Toiminnanjohtaja Kalle Hiltunen

Hiljaisuuden ystävät

Toiminnanjohtaja Juha Tanska

Kansan Raamattuseura

Toiminnanjohtaja Ulla Saunaluoma

Kirkon alat

Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen

Kirkon Ulkomaanapu

Yksikön päällikkö, TT Antti Laine

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS

Varapuheenjohtaja Pekka Iivonen

Medialähetys Sanansaattajat

Toiminnanjohtaja Arto Antturi

Lasten ja nuorten keskus ry

Johtaja Sami Ojala

OCM-Suomen Konstantinus Yhdistys

Teollisuusneuvos Erkko Kajander

Opiskelijoiden Lähetysliitto

Edustaja avoin

Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys

Lehtori Jouni Elomaa

Sinapinsiemen

Puheenjohtaja Kristiina Kallinen

Suomen Caritas

Pääsihteeri Larissa Franz-Koivisto

Suomen kristillinen rauhanliike

Rovasti Risto Pontela

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto

Pääsihteeri Katri Jussila

Suomen Liikemiesten Lähetysliitto

Toiminnanjohtaja Erkki Haarala

Suomen Lähetysseura

Varatoiminnanjohtaja Satu Kantola

Suomen Merimieskirkko

Pääsihteeri Hannu Suihkonen

Suomen Nuorten Miesten Kristillisten Yhdistysten Liitto

Pääsihteeri Juha Virtanen

Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto

Pääsihteeri Anne Pönni

Suomen Pipliaseura

Toiminnanjohtaja Markku Kotila

Suomen World Vision

Toiminnanjohtaja Annette Gothoni

Temppeleiherrain Ritarikunta

Rovasti Pertti Ruotsalo

Tuomasyhteisö

Toiminnanjohtaja Kati Pirttimaa

Hallitus / Styrelse 2022-2024

(Varajäsenet suluissa, suppleanter inom parentes)

Puheenjohtaja / Ordförande

Arkkipiispa Tapio Luoma, ev.-lut. (piispa Jari Jolkkonen)

Varapuheenjohtajat / Viceordföranden

Metropoliitta Arseni, ort. (ylidiakoni Juha Lampinen)

Piispa Matti Repo, ev.-lut. (dekaani Terhi Törmä)

Församlingsföreståndare Markus Österlund,

Missionskyrkan i Finland (pastor,

församlingsföreståndare Roger Andersson)

Muut jäsenet / Övriga medlemmar

Kirkkoherra Minnamari Helaseppä, ev.-lut. (pastori

Saara-Maria Jurva)

Dosentti Tomi Karttunen, ev.-lut. (TT Jenni Krapu)

Projektipäällikkö Minna Rasku, ort. (puheenjohtaja Annakaisa Onatsu)

Revd Dr Mika K.T. Pajunen, angl. (Chaplain, Revd Tuomas Mäkipää)

Veli Gabriel Salmela OP, kat. (hiippakunnan asianhoitaja, isä Marco Pasinato)

Hallituksen puheenjohtaja Jaakko Pihlajamäki, vap. (ylisihteeri, majuri Saga Lippo, pel.)

Toimisto

Pääsihteeri / Generalsekreterare Mayvor Wörn-Rancken
Viestintä- ja toimintakoordinaattori / Informations- och verksamhetskoordinator Suvi-Tuulia Vaara

Vastuuvuikon koordinaattori / Ansvarsveckans koordinator Sarah Tiainen

Projektsekreterare för Ansvarsveckan Jan Edström

Kuvatekstit

s. 4 SEN:n syyskokousosallistajat yhteiskuvassa
Kokkolan ev.lut. seurakuntakeskuksessa 31.11.2022.

s. 8 Syysseminaarin paneeli 1.11. Kokkolan ruotsinkielisen metodistiseurakunnan salissa. Oikealta vasemmalle metropoliitta Elia(ort.), isä Marco Pasinato (kat.), pastori Saara-Maria Jurva (lut.), pastori Esko Matikainen (hel.)ja pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken (met.).

s. 9 Kevätkokouksen paneelikeskustelussa 25.4. pastori Lasse Lindberg, kanttori Elia Pietarinen ja pastori Anne Heikkinen.

s. 19 Kirkkopalvelujen koordinaattori Sirpa Okulov (ort.), pääsihteeri Larissa Franz-Koivisto (Suomen Caritas), ylisihteeri Saga Lippo (Pelastusarmeija), Kirkkohallituksen Diakonia ja yhteiskunta -yksikön johtaja Kalle Kuusimäki (lut.) ja professori Heikki Hiilamo (Helsingin yliopisto ja THL).

s. 19 Kirkonjohtajien kokouksessa Helsingissä Marco Pasinato (kat.), Hannu Vuorinen (vap.), Tapio Luoma (lut.), Peter Sjöblom (bapt.), Mayvor Wörn-Rancken, Soile Kasi (met.), Aimo Helminen (adv.), Jari Portaankorva (bapt.), arkkipiispa Leo (ort.) ja Patrick Naud (Pelastusarmeija).

s. 19 Suomalaiset osallistajat Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokouksessa Saksan Karlsruhessa syyskuussa huomioivat Thursdays in Black

-kampanjan, joka edistää välivallattomia yhteiskuntia kiinnittäen huomiota erityisesti sukupuolittuneeseen väkivaltaan. Kuva: WCC/Albin Hillert.

s. 20 Pohjoismaiset kristillisten neuvostojen pääsihteerit Sofia Camnerin (Ruotsi), Mads Christoffersen (Tanska), Mayvor Wörn-Rancken, KMN:n keskuskomitean moderaattori Agnes Abuom ja Erhard Hermanssen (Norja) ja Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokouksessa Saksan Kalrsruhessa.

s. 24 Kumppanuusfoorumissa SEN:n kumppanuusjärjestöjen edustajia Helsingissä 10.5.

s. 24 Kun värillä on väliä - syrjintä kristillisissä yhteisöissä -seminaarin 8.3. Helsingin tuomiokirkon kryptassa keskustelijoina THL:n tutkimuspäällikkö Shadia Rask, Helsingin seurakuntayhtymän kirkkovaltuuston puheenjohtaja Hanna Mithiku (lut.), SEN:in yhdenvertaisuusjaoston puheenjohtaja Saija Kainulainen (angl.) ja koordinaattori Adwoa Brewu (met.). Kuva: Minna Rikkinen

s. 25 Pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken ja vapapuheenjohtaja, piispa Matti Repo ojensivat Ekumeeninen teko -tunnustuksen Pistis ry:n puheenjohtajalle Siiri Klubbille ja Fides Ostiensiksen puheenjohtajalle Alma Laukkaselle 21.3.2022 Kauniaisten ev.lut. kirkossa. Tunnustus myönnettiin ainejärjestöjen yhteistyölle.

s. 26 SEN:n hallitus vieraili Porvoossa 6.6. kesäretken ja kokouksen merkeissä. Kuva Porvoon hiippakunnan tuomiokapitulista, kuvassa eturivissä vasemmalta oikealle Mayvor Wörn-Rancken, Matti Rapo, Tapio Luoma, Bo-Göran Åstrand, Sarah Tiainen. Takarivissä Minnamari Helaseppä, Saara-Maria Jurva, veli Gabirel Salmela, Jaakko Pihlajamäki, Markus Österlund, Minna Rasku, Mika K.T. Pajunen, Roger Andersson, Linus Stråhlman.

s. 27 SEN:n esittelypöydän ääressä Kristityt kestävää tulevaisuutta rakentamassa -työseminaarissa toimiston työntekijät Suvi-Tuulia Vaara ja Mayvor Wörn-Rancken.

s. 28 Vuosittain järjestettävään Suomen vapaakristillisen neuvoston (SVKN), Frikyrklig samverkanin (FS) ja evankelisluterilaisen kirkon kolmikantatapaamiseen kokoonnuttiin 25.8. Helsingissä. Frikyrklig Samverkanista kokoukseen osallistuivat Roger Andersson (miss.), Patrik Hellström (pingst.), Peter

Sjöblom (bapt.), Catarina Ekman-Niemi-Kaija (met.), Vapaakristillisestä neuvostosta osallistuivat Arto Kortemaa (vap.), Esko Matikainen (hel.), Aimo Helminen (adv.), Soile Kasi (met.), Jari Portaankorva (bapt.) ja Saga Lippo (Pelastusarmeija). Evankelisluterilaisesta kirkkohallituksesta osallistuivat Tomi Karttunen, Petri Määttä ja Kimmo Kääriäinen. Suomen Ekumeenisesta Neuvostosta tapaamiseen osallistuivat Mayvor Wörn-Rancken ja Suvi-Tuulia Vaara.

s.33 Turvallinen uskonyhteisö- miten hengellistä väkivaltaa voidaan ehkäistä uskonyhteisöissä? -hybridikoulutuksen 7.10. Eurooppasalissa Helsingissä paneelissa psykoterapeutti Katriina Järvinen, professori Aini Linjakumpu, UUT:n toiminnajohtaja Joni Valkila ja puheenjohtaja Pia Puolakka.

s. 43 Toimiston työntekijät vierailivat Turun ekumeenisen piirin kutumana Turun tuomiokirkossa sijaitsevassa Pyhiinvaelluskeskuksessa 6.4. Pyhiinvaellustoiminnan projektipäällikkö Annastiina Papinaho esitteli keskuksen toimintaa ja suomalaisia pyhiinvaellusreittejä. Kuvassa Suvi-Tuulia Vaara, Sarah Tiainen, Mayvor Wörn-Rancken, Pauli Pärkinen, keskuksen vapaaehtoinen, Aira Kuvaja, Hanna Lehto, istumassa Annastiina Papinaho, keskuksen vapaaehtoinen ja sisar Helvi Pulla.

s. 44 Kohtuullinen tulevaisuus kaikille -tapahtumassa Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa Nuorisijaoston puheenjohtaja Lasse Lindberg johti keskustelua, johon osallistuivat Dard Meer (Suomen ortodoksinen kirkko), Linda Helin (Suomen Adventtikirkko) ja Aaron Eloranta (Suomen ev.-lut. kirkko).

s. 49 Pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken johti järjestötoimijat ja yhteistyökumppanit iltarukoukseen Diakonia-ammattikorkeakoulun kampuksella Churches for a Sustainable Future - kristityt kestävän tulevaisuuden rakentajina -työseminaarin yhteydessä 4.10.

s. 50 Kolmen kirkkokunnan piispat tuomitsivat Venäjän hyökkäyssodan ja kutsuivat yhteiseen rauhan rukoukseen 9.5. Pyhän Henrikin katedraalin pihapiirissä, Venäjän suurlähetystön välittömässä läheisyydessä. Kuvassa pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken, piispa Bo-Göran Åstrand, piispa Kaisamari Hintikka, piispa Jari Jolkkonen, piispa emeritus Teemu Sippo, arkkipiispa Leo ja piispa Teemu Laajasalo.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto

Ekumeniska Rådet i Finland

www.ekumenia.fi